gemeente Nijkerk

Programmabegroting 2024-2027

Inhoudsopgave

Voorwoord 3

Leeswijzer 4

Bestuurlijke hoofdlijnen 6

Financiële hoofdlijnen 9

Programma's 16

Paragrafen 38

Financiële begroting 70

Bijlagen 74

Voorwoord

Wij presenteren u de Programmabegroting 2024 van de gemeente Nijkerk. Hierin vindt u het voorgenomen en lopende beleid voor 2024 en verder en de financiële gevolgen die deze beleidsvoornemens hebben. Het beleid wordt zo concreet en toetsbaar mogelijk weergegeven in deze begroting.

In de afgelopen jaren is de begroting van de gemeente Nijkerk steeds omvangrijker geworden qua teksten. Dit kwam de leesbaarheid niet ten goede. Daarom is besloten om de begroting opnieuw te ontwerpen. Hierbij is als uitgangspunt genomen dat het document zelf alleen de hoofdlijnen en speerpunten van het voorgenomen beleid bevat. De verdere uitwerking van dit beleid kunt u vinden in de beleidsnota's. Een ander onderdeel van het nieuwe ontwerp van de begroting is een nieuwe indeling van de programma's, aansluitende bij de belangrijkste ambities van de gemeente. U vindt in deze begroting 4 perspectieven met een verdere verdeling in maatschappelijke opgaven. Een verdere toelichting hierop kunt u vinden in het hoofdstuk 'Programma's'.

Financieel gezien is de toekomst voor de meeste gemeenten in Nederland onzeker. Dit geldt ook voor de gemeente Nijkerk. Dit is het gevolg van een verlaging van de belangrijkste inkomstenbron voor gemeenten, het gemeentefonds, door het Rijk. Vanaf 2026 ontvangen gemeenten substantieel minder uit het gemeentefonds. Voorlopig is er nog geen zicht op een oplossing van dit probleem. In de Kadernota 2024 hebben we u al geïnformeerd over de gevolgen hiervan voor de gemeente Nijkerk. Het financiële beeld in deze begroting ziet er iets positiever uit ten opzichte van het beeld in de kadernota, maar structureel blijft er een fors financieel gat te dichten.

Met het vaststellen van de kadernota 2024 heeft de gemeenteraad besloten om bij de Kadernota 2025 te komen met voorstellen die leiden tot ombuigingen van in totaal ca. € 4 miljoen. In het ombuigingsproces maken we ruimte voor een dialoog met zowel de samenleving als de gemeenteraad en kijken we ook nadrukkelijk naar het effect van een andere rolneming van de gemeente. De gemeenteraad heeft hiervoor inmiddels een procesvoorstel ontvangen.

Het financieel beeld doet misschien wat somber stemmen, maar dat is niet de boodschap die we als gemeente willen uitdragen. Als gemeente zijn we trots op de vele initiatieven die in onze samenleving ontplooid worden. In deze begroting vindt u wat we als gemeente willen bereiken, wat we daarvoor doen, hoeveel geld we daaraan uitgeven en waar het geld vandaan komt. Nijkerk is immers een stad die bruist en volop in beweging is. De hoofdpunten daarvan vindt u verderop in deze begroting.

Leeswijzer

In deze begroting staat wat we als gemeente willen bereiken, wat we daarvoor doen, hoeveel geld we daaraan uitgeven en waar het geld vandaan komt.

Bestuurlijke en financiële hoofdlijnen
In **het eerste hoofdstuk** gaan we in op de bestuurlijke en financiële hoofdlijnen. We beschrijven de belangrijkste actuele uitdagingen en opgaven en gaan in op een aantal kernpunten vanuit onze ontwikkelagenda. Vervolgens belichten we in de financiële hoofdlijnen de financiële ontwikkelingen die van belang zijn voor de financiën van onze gemeente. Ook laten we op hoofdlijnen de herkomst en bestemming van de inkomsten en uitgaven zien. Tot slot lichten we enkele grote financiële ontwikkelingen uit.

Programma's
De begroting 2024 bestaat uit 4 programma's. Deze sluiten aan bij de perspectieven die de basis vormen voor de ontwikkelagenda en de kadernota. Per programma geven we de volgende informatie weer:

- **Actuele ontwikkelingen**, waarin ingegaan wordt op actuele ontwikkelingen die invloed hebben op het gemeentelijk beleid binnen het programma.
- Een overzicht van **wat we willen bereiken en wat we daarvoor willen doen**, gekoppeld aan de verschillende maatschappelijke opgaven binnen het programma. Voor veiligheid en duurzaamheid zijn doelen en activiteiten geformuleerd. Deze werkwijze wordt gefaseerd uitgerold over de andere programma's. Voor deze twee onderwerpen worden ook indicatoren bij de doelstellingen weergegeven. Dit wordt in volgende begrotingen uitgebreid tot alle maatschappelijke opgaven.
- Inzicht in de **baten en lasten** per maatschappelijke opgave en voor het gehele programma. Ook wordt het saldo hiervan weergegeven, en de onttrekkingen uit en toevoegingen aan reserves. Dit leidt tot een saldo inclusief en exclusief reserves.

Paragrafen
De begroting bevat naast programma's ook een toelichting op programma overstijgende onderwerpen. Deze programma overstijgende onderwerpen worden beschreven in de paragrafen. Deze paragrafen zijn verplicht vanuit het BBV (art. 9 lid 2 BBV):

- Lokale heffingen
- Weerstandsvermogen en risicobeheersing
- Onderhoud kapitaalgoederen
- Financiering
- Bedrijfsvoering
- Verbonden partijen
- Grondbeleid

Financiële begroting
De financiële begroting bevat een totaaloverzicht van baten en lasten, per programma en totaal. Ook worden de gehanteerde uitgangspunten voor de raming toegelicht. De financiële begroting bevat daarnaast ook een aantal op basis van het BBV verplichte elementen:

- Overzicht van incidentele baten en lasten
- Geprognostiseerde balans
- Overzicht van ontwikkeling reserves en voorzieningen
- Overzicht van investeringskredieten
- Overzicht van arbeidsgerelateerde verplichtingen

Bijlagen
Tot slot zijn verschillende bijlagen opgenomen. In bijlage 1 is de raming op taakveldniveau opgenomen, waarbij tevens de verbinding is gemaakt per taakveld naar de programma's. In bijlage 2 zijn de samenwerkingsverbanden opgesomd, met daarbij een korte weergave van de doelstelling van het samenwerkingsverband. Hierbij is weergegeven aan welke maatschappelijke opgaven dit samenwerkingsverband een bijdrage levert. Bijlage 3 biedt een overzicht van alle beleidskaders. In bijlage 4 zijn de (op basis van het BBV) verplichte beleidsindicatoren opgenomen. Bijlage 5 bevat een overzicht van de reserves en voorzieningen en de ontwikkeling daarvan. Bijlage 6 geeft een overzicht van aan de gemeenteraad voor te leggen nota's naar jaar van opleveren.

Bestuurlijke hoofdlijnen

Samen wonen, samen werken en samen leven in Nijkerk. Zo willen wij er met elkaar voor zorgen dat Nijkerk een fijne plek is en blijft. In ons coalitieakkoord en later de Ontwikkelagenda hebben we hiervoor de basis geschetst. In deze Begroting 2024 laten we aan u zien hoe we dit voor 2024 en de jaren erna voor ogen hebben. We omschrijven wat we willen bereiken en hoeveel geld we hieraan uitgeven.

Keuzes maken voor een gezonde financiële situatie

De komende twee jaar is onze financiële situatie gezond. Bij de Kadernota 2024 werd echter al duidelijk dat we op langere termijn niet ruim in de financiën zitten. Voor 2026 en 2027 zien we, net als veel andere gemeenten, dat we geld tekort komen als we op dezelfde manier door blijven gaan. We moeten daarom keuzes maken om ook in de toekomst een sluitende begroting te kunnen maken. Dat betekent natuurlijk niet dat we stil zitten. Ook voor de komende jaren hebben we ambities om Nijkerk een nog fijnere plek te maken. Om dit mogelijk te maken doen we bij de Kadernota 2025 een weloverwogen voorstel met ombuigingen die dit mogelijk moeten maken.

We blijven ontwikkelen

Nijkerk is volop in beweging en als ontwikkelgemeente staan we niet stil. Dit brengt ons veel goeds waar we echt trots op mogen zijn. Op onze inwoners, bedrijven en maatschappelijke instellingen en ook op onze medewerkers.
Bij deze ontwikkelingen komen echter ook uitdagingen kijken. Hierbij kunnen we er niet omheen dat ook veel van wat er buiten de grenzen van Nijkerk gebeurt invloed heeft op onze gemeente. Zoals de stikstofproblematiek, het vraagstuk rondom de opvang van asielzoekers, en de val van kabinet-Rutte IV waardoor veel dossiers op belangrijke thema's blijven liggen.
Veel zaken zijn onzeker en we moeten hierdoor soms pas op de plaats maken. Waardoor we niet altijd zo kunnen ontwikkelen als we voor ogen hadden. Desondanks gebeuren er veel goede en mooie dingen in Nijkerk en maken we echt vooruitgang. Ook voor de komende periode zetten we belangrijke stappen, die we hieronder in grote lijnen beschrijven.

Perspectief Ruimte

We hebben een groeiambitie, waarbij we al onze inwoners een goed thuis willen bieden. Wonen, werken en leven moeten hierbij met elkaar in evenwicht blijven. De Omgevingsvisie is daarbij onze leidraad.

- Voor onze groeiende bevolking is het belangrijk om passende woningen te blijven bouwen. In 2024 bouwen we hiervoor 250 nieuwe woningen en starten we met het bouwen van flexwoningen. Waarbij we aandacht hebben voor specifieke doelgroepen die moeilijker een woning kunnen vinden.
- Een groei in woningen en inwoners gaat hand in hand met investeringen in voorzieningen zoals onderwijs, zorg, mobiliteit en de openbare ruimte. We stellen hiervoor een Meerjaren Investeringsprogramma (MIP) op.
- Het bedrijfsleven en ondernemerschap zijn belangrijk voor een vitale samenleving en een bloeiende economie van Nijkerk. Daarom zetten we in de ontwikkeling van bedrijventerreinen, de kwaliteit van de kernwinkelgebieden en het op de kaart zetten van Nijkerk als toeristische trekpleister.
- We blijven samenwerken met andere organisaties en bedrijven in de regio's waarin Nijkerk actief is. Bijvoorbeeld voor woondeals en verstedelijkingsstrategieën in de regio Foodvalley en Amersfoort.
- Per 2050 willen we als gemeente klimaatneutraal zijn. Deze duurzame toekomst voor onszelf en onze kinderen betekent dat we balans moeten zoeken in de groei van Nijkerk. Ook blijven we inzetten op het klimaatbestendig maken van Nijkerk, het verminderen van CO2 uitstoot, een circulaire economie, het besparen van energie en de opwek van duurzame energie.

Perspectief Sociaal

Onze inwoners zijn het hart dat de Nijkerkse samenleving doet kloppen. We willen dat mensen ook in de toekomst gelukkig en gezond in Nijkerk kunnen wonen en werken. En dat iedereen daarbij dezelfde mogelijkheden en kansen heeft. Alle inwoners horen erbij en moeten de kans krijgen om mee te doen in onze samenleving. Op langere termijn zien we hiervoor veel uitdagingen, op onder andere het gebied van armoede, vergrijzing, de krapte van de arbeidsmarkt en de oververhitte woningmarkt.

- In een integraal sociaal beleid voor jeugd, volwassenen en ouderen omschrijven we hoe we de komende jaren aan onze 'Health in All Policies' blijven werken. Met specifieke aandacht voor zaken als de sociale basisinfrastructuur, anti-discriminatiebeleid en een toekomstbestendig kunst- en cultuurbeleid. We gaan daarnaast door met de transformatie van het sociaal domein.
- Voorkomen is beter dan genezen. Ons beleid richten we daarom steeds meer op positieve gezondheid. Met een focus op welzijn en preventie volgens het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA). Passende zorg, zoals in het Integraal Zorgakkoord (IZA) wordt omschreven, is hierbij ons uitgangspunt. Hierbij richten we ons minder op individueel gerichte ondersteuning en meer op de gemeenschap en lokale samenwerkingen.
- Onderwijs is de toekomst. Samen met onze partners stellen we een actieplan op voor inclusiever onderwijs. Ook actualiseren we het integraal huisvestingsplan voor het onderwijs. We onderzoeken hoe we het aantal voortijdig schoolverlaters kunnen terugdringen. Daarnaast helpen we leerlingen zo zelfstandig mogelijk naar school te reizen.
- We werken aan de beschikbaarheid van werkplekken en ervaringsplaatsen. Hierbij stimuleren we werkgevers tot het bieden van leer- en ontwikkelmogelijkheden. Ook hebben we specifieke aandacht voor jongeren, inwoners met een arbeidsbeperking en statushouders. Inwoners die (nog) niet aan het werk zijn ondersteunen we om een andere passende maatschappelijke activiteit te vinden.

Perspectief Veilig

Geen thema is zoveel in beweging en tegelijkertijd zo belangrijk als veiligheid. Op basis van ons Integraal Veiligheidsplan zorgen we voor preventie en pakken van onveilige situaties aan.

- Ondermijning heeft grote gevolgen voor zowel veiligheid als leefbaarheid. Met de implementatie en uitvoering van o.a. het Bibob beleid voeren we controles uit en onderzoeken we onveilige situaties.
- Samen met onze zorgpartners helpen we mensen met verward gedrag en andere kwetsbare personen. Ook maken een plan van aanpak om onze inwoners die digitaal kwetsbaar zijn weerbaarder te maken.
- We zorgen voor een deskundige interne crisisorganisatie. Hiervoor trainen we en leiden we mensen op.
- We maken een integrale handhavingsstrategie waarmee ons handhavingsteam op een gedegen manier kan handhaven.
- Bij het verlenen van vergunningen trekken we samen op met de organisatoren van evenementen. Met een veiligheidsplan op maat zorgen we ervoor dat de mooie evenementen die in Nijkerk georganiseerd worden veilig verlopen.
- We ontmoedigen actief het drugsgebruik onder jongeren en gaan de criminaliteit die daarmee samenhangt tegen.

Perspectief Dienstverlening

Een goede dienstverlening naar onze inwoners is en blijft ons werk. In ons huidige werk en ook als we straks vanuit het nieuwe stadhuis werken.

- Om een goede en betrouwbare dienstverlening te waarborgen werken we integraal en opgavegericht. Dit geldt niet alleen voor teams die veel direct contact hebben met onze inwoners, zoals burgerzaken, onze sociaal teams en de buitendienst, maar de gehele organisatie.
- Er is een belangrijke rol weggelegd voor participatie. Op basis van onze Participatievisie betrekken we inwoners, maatschappelijke instellingen en bedrijven. Bij zowel de ontwikkeling van beleid als de uitvoering hiervan.

Samen staan we sterk

In alles wat we doen is samenwerken voor ons belangrijk. Nijkerk is geen eiland, maar een gemeente die midden in de samenleving staat. Door het bundelen van onze krachten met inwoners, ondernemers, maatschappelijke en bestuurlijke partners komen we verder. Omgevingsbewust werken en participatie is daarom iets we actief uitvoeren in ons werk. Waarbij we continu de balans zoeken in wat we kunnen bieden, maar ook wat we vragen.
Bij alles waar we als gemeente aan werken moeten we weten waar we het voor doen. Uiteindelijk staan onze inwoners altijd op de eerste plek. We werken in Nijkerk met en voor onze inwoners: we doen het samen.

Financiële hoofdlijnen

Inleiding

In dit hoofdstuk geven we op hoofdlijnen weer welke financiële ontwikkelingen we zien die invloed hebben op de begroting 2024 en verder. Dit doen we door het (incidentele) begrotingssaldo te presenteren, wat een resultaat is van de baten en lasten in de begroting. Bij een positief saldo vindt er een storting in de Algemene Reserve plaats en bij een negatief saldo moet er worden onttrokken uit de Algemene Reserve. Het geeft ook weer welke financiële ruimte er is in de begroting om nieuwe plannen te kunnen financieren of om prijsstijgingen of financiële tegenvallers op te vangen.

We presenteren ook het structurele begrotingssaldo. Dit geeft de verhouding weer tussen de structurele lasten en de structurele baten en zegt wat over de financiële gezondheid van de gemeente.

Bij het opstellen van de begroting is als uitgangspunt genomen de financiële stand van zaken na de financiële mutaties uit de Kadernota 2024. Hierna zijn de financiële effecten van de meicirculaire nog aan u gepresenteerd, die nog hebben geleid tot een nieuw financieel beeld. Deze effecten worden hier nogmaals inzichtelijk gemaakt

Financiële context

Het is al langere tijd bekend dat de begrotingen van gemeenten op de langere termijn onder druk staan. Dit wordt veroorzaakt door een verlaging van de inkomsten uit het gemeentefonds van € 3 miljard, het zogeheten ravijnjaar. Vooralsnog is er geen zicht op maatregelen vanuit het Rijk om deze inkomstenterugval op te vangen, waardoor veel gemeenten financieel in zwaar weer verkeren. Dit staat haaks op de grote uitdagingen waar gemeenten voor staan. De demissionaire status van het kabinet en de aankomende verkiezingen dragen ook nog aan deze onzekerheid bij.

Daarbij komt ook nog dat er een tendens is dat het Rijk incidentele baten verstrekt voor soms structurele lasten in de begroting in de vorm van 'specifieke uitkeringen'. Deze uitkeringen worden vaak voor een bepaald doel verstrekt, als het Rijk voor een onderwerp extra middelen vrij maakt, omdat ze dat belangrijk vindt. Echter gebeurt het ook dat de Algemene Uitkering (structurele baten) wordt omgezet in een specifieke uitkering (incidentele baten). Dit maakt het voor gemeenten moeilijker om een begroting te presenteren die structureel in evenwicht is.

Hieronder vindt u een overzicht van het begrotingssaldo na Kadernota 2024, de financiële mutaties die in de begroting zijn verwerkt en het begrotingssaldo dat dat uiteindelijk oplevert. Hierbij is het goed om te weten bij de mutaties dat positieve getallen een voordelig effect hebben op het begrotingssaldo en negatieve getallen een nadelig effect hebben op het begrotingssaldo.

Weergave van het (meerjarige) begrotingssaldo

	2024	2025	2026	2027
Saldo kadernota*	**-1.751**	**-828**	**-2.822**	**-2.523**
Effect Meicirculaire	1.860	2.261	588	909
Salarismutaties (inclusief afboeken stelpost	1.074	1.074	1.339	1.339
Indexering Bedrijfsvoering en Dienstverlening	-54	85	-53	-30
Indexering Ruimte	-63	-101	-87	-98
Mutaties + indexering Sociaal - Jeugd	-908	-908	-908	-908
Mutaties + indexering Sociaal - WMO	-263	-263	-263	-263
Mutatie kapitaallasten o.b.v. actuele investeringen	-130	-2	-357	-427
Correctie afschrijving investeringen maatschappelijk nut	55	66	66	66
Correctie Meicirculaire	-239	-228	345	186
Omzetting AU in SPUK	216	216	216	216
Mutaties Afval	-507	-507	-507	-507
Mutatie Rente en Dividend	235	71	-336	-291
Overige verschillen	-86	-92	-89	-51
Begrotingssaldo inclusief reserves	**-561**	**844**	**-2.868**	**-2.382**

**In vergelijking met de saldi uit de Kadernota, wijkt dit saldo iets af. Het gaat hier om afrondingsverschillen*

Een aantal van deze mutaties vraagt nog om wat aanvullende toelichting:

- De salarismutaties hebben een positief effect op het begrotingsresultaat. Dat komt doordat er in de Kadernota 2024 een stelpost was opgenomen ter dekking van de gestegen salarislasten. Deze stelpost was hoger dan de daadwerkelijke salarisstijgingen en valt nu deels vrij ten gunste van het begrotingsresultaat.
- De kapitaallasten/afschrijvingen laten ook een afwijking zien. Dit wordt veroorzaakt door afwijkingen in de investeringen. Op het moment dat het jaar van oplevering net over een jaargrens heen valt of de investering net iets hoger of lager uitvalt heeft dat een effect op de begrote kapitaallasten.
- De omzetting van de algemene uitkering naar een SPUK behoeft ook enige toelichting. Het gaat om de baten die we ontvangen voor de GALA. Dit is een technische omzetting. De baten die wegvallen zijn opgenomen in de mutatie van perspectief sociaal. Per saldo is deze mutatie neutraal.

Het incidentele begrotingssaldo laat een onveranderd negatief beeld zien ten opzichte van de saldi na de Kadernota 2024. Wat vooral opvalt is dat het beeld in de eerste Jaren wel iets beter is geworden, met name in 2024 en 2025, maar voor 2026 en 2027 blijven de cijfers aanzienlijk negatief.

Hieronder ziet u ook het structurele saldo. Het beeld vanuit de Kadernota 2024, met een positief saldo in 2024 en 2025 wordt hier ook nogmaals bevestigd. De meicirculaire had een positief effect op het structurele begrotingssaldo, maar de loon- en prijsaanpassingen die in de begroting 2024 zijn gedaan doen dat positieve saldo weer teniet.

Structureel saldo	2024	2025	2026	2027
Structureel saldo Kadernota 2024	260	515	-2.903	-3.058
Mutaties meicirculaire	1.860	2.261	588	909
Mutaties begroting 2024	-1.744	-1.149	-1.166	-1.059
Structureel saldo Begroting 2024	376	1.627	-3.481	-3.208

	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
x € 1.000				
Baten				
1: Perspectief Ruimte	45.932	46.521	35.548	33.983
2: Perspectief Sociaal	19.092	13.763	11.506	11.506
3: Perspectief Veilig	78	78	78	78
4: Perspectief Dienstverlening	98.409	99.597	94.054	94.229
Totaal Baten	**163.511**	**159.959**	**141.186**	**139.796**
Lasten				
1: Perspectief Ruimte	-63.942	-63.852	-52.613	-50.424
2: Perspectief Sociaal	-67.187	-62.275	-59.565	-59.810
3: Perspectief Veilig	-4.244	-4.179	-4.090	-4.089
4: Perspectief Dienstverlening	-30.551	-30.478	-29.487	-29.616
Totaal Lasten	**-165.924**	**-160.784**	**-145.755**	**-143.939**
Saldo baten en lasten	**-2.413**	**-826**	**-4.569**	**-4.143**
Mutaties reserves				
Toevoeging reserves	-546	-6	-6	-6
Onttrekkingen reserves	2.397	1.676	1.707	1.767
Resultaat programma	**-561**	**844**	**-2.868**	**-2.382**

Toelichting bij 'begroting in 1 oogopslag'

In bovenstaande tabel zijn de totale baten en lasten per programma te zien en de toevoegingen en onttrekkingen uit de reserves, resulterende in een resultaat. Dit geeft op hoofdlijnen weer hoe de baten en lasten in de begroting verdeeld zijn naar de perspectieven. Wat opvalt is dat de baten in het perspectief dienstverlening veel hoger zijn dan de lasten en bij de andere perspectieven andersom. Dit komt doordat de algemene dekkingsmiddelen zijn opgenomen in het perspectief dienstverlening.

Financiele 'highlights'

De weergave van het meerjarige begrotingssaldo laat de financiële situatie van de gemeente Nijkerk bij het opstellen van de begroting zien. Het is goed om daarbij te bedenken dat het Meerjaren Investeringsprogramma, dat in begin 2024 wordt gepresenteerd aan de gemeenteraad, nog niet financieel verwerkt is in deze cijfers. Het financiële beeld zal dus nog verslechteren als gevolg van de keuzes die op dat onderwerp worden gemaakt. Ook bevatten de jaren 2024 en 2025 nog incidentele middelen voor extra ambtelijke capaciteit. Deze middelen zitten in 2026 en verder niet meer in de begroting, waardoor er minder uitvoeringscapaciteit is om het beleid van de gemeente uit te voeren.

Verder is het nog goed om te weten dat in deze begroting alleen financiële mutaties zijn verwerkt als gevolg van prijs- of loonontwikkelingen en waar enige vorm van keuze afwezig is. De onderwerpen waarbij sprake was van keuze zijn al bij de Kadernota of via een los voorstel aan de gemeenteraad aangeboden. Deze begroting is dus vrij van nieuw beleid.

Met het vaststellen van de kadernota 2024 heeft de gemeenteraad besloten om bij de Kadernota 2025 te komen met voorstellen die leiden tot ombuigingen van in totaal ca. € 4 miljoen. In het ombuigingsproces maken we ruimte voor een dialoog met zowel de samenleving als de gemeenteraad en kijken we ook nadrukkelijk naar het effect van een andere rolneming van de gemeente. De gemeenteraad heeft hiervoor inmiddels een procesvoorstel ontvangen.

gemeente Nijkerk
Begroting 2024 in één oogopslag
De gemeente Nijkerk gaat de ontwikkelagenda uitvoeren. In de ontwikkelagenda staan veel ambities en uitdagingen die de kwaliteit van wonen, werken en leven in Nijkerk de komende jaren zal vergroten.
Belangrijke actie in 2024
We streven ernaar dat iedere inwoner van Nijkerk een passende woonruimte heeft, met de (sociale) voorzieningen die daarbij horen.
Inkomsten
Hoe komt de gemeente aan haar geld?
77,3 MILJOEN
Algemene uitkering van het Rijk
+
7,6 MILJOEN
Rijksbijdrage Participatiewet
+
21,4 MILJOEN
Lokale heffingen
+
57,2 MILJOEN
Overige baten
=
163,5 MILJOEN
Lokale heffingen
miljoen
OZB € 11,4
Rioolheffing € 2,6
Afvalstoffenheffing € 3,6
Parkeerbelastingen € 0,2
Overige belastingen, GBLT, heffingen en rechten € 3,6
Overige baten
miljoen
Onderwijsbeleid en leerlingzaken € 0,8
Sport-accommodaties € 2,5
Wonen en bouwen € 18
Overige € 35,9

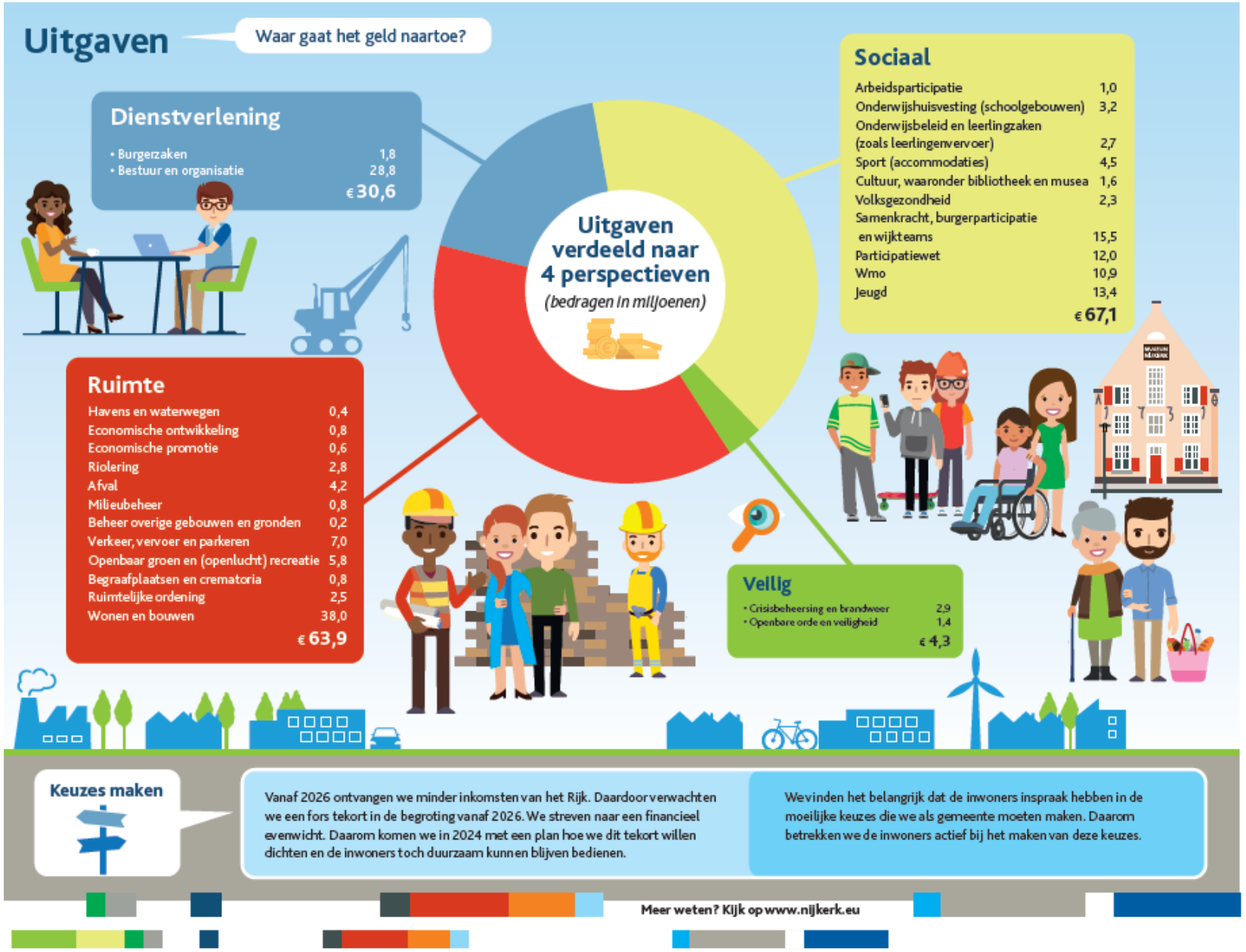
Uitgaven
Waar gaat het geld naartoe?
Dienstverlening
• Burgerzaken 1,8
• Bestuur en organisatie 28,8
€ 30,6
Uitgaven verdeeld naar 4 perspectieven
(bedragen in miljoenen)
Sociaal
Arbeidsparticipatie 1,0
Onderwijshuisvesting (schoolgebouwen) 3,2
Onderwijsbeleid en leerlingzaken (zoals leerlingenvervoer) 2,7
Sport (accommodaties) 4,5
Cultuur, waaronder bibliotheek en musea 1,6
Volksgezondheid 2,3
Samenkracht, burgerparticipatie en wijkteams 15,5
Participatiewet 12,0
Wmo 10,9
Jeugd 13,4
€ 67,1
Ruimte
Havens en waterwegen 0,4
Economische ontwikkeling 0,8
Economische promotie 0,6
Riolering 2,8
Afval 4,2
Milieubeheer 0,8
Beheer overige gebouwen en gronden 0,2
Verkeer, vervoer en parkeren 7,0
Openbaar groen en (openlucht) recreatie 5,8
Begraafplaatsen en crematoria 0,8
Ruimtelijke ordening 2,5
Wonen en bouwen 38,0
€ 63,9
Veilig
• Crisisbeheersing en brandweer 2,9
• Openbare orde en veiligheid 1,4
€ 4,3
Keuzes maken
Vanaf 2026 ontvangen we minder inkomsten van het Rijk. Daardoor verwachten we een fors tekort in de begroting vanaf 2026. We streven naar een financieel evenwicht. Daarom komen we in 2024 met een plan hoe we dit tekort willen dichten en de inwoners toch duurzaam kunnen blijven bedienen.
We vinden het belangrijk dat de inwoners inspraak hebben in de moeilijke keuzes die we als gemeente moeten maken. Daarom betrekken we de inwoners actief bij het maken van deze keuzes.
Meer weten? Kijk op www.nijkerk.eu

Programma's

De programma's zien er in de begroting 2024 wat anders uit dan in de begrotingen van voorgaande jaren. In de voorgaande jaren werkten we met 7 programma's in de begroting. Vanaf 2024 zijn deze omgezet naar 4 perspectieven. De programma's waarmee tot en met de begroting 2023 mee werd gewerkt waren:

- Inclusief
- Energiek
- Duurzaam
- Ruimte
- Ondernemend
- Veilig
- Organisatie en financiën

Deze programma's zijn omgezet naar de volgende perspectieven met daaronder een of meerdere maatschappelijke opgaven:

Perspectief Ruimte	Perspectief Sociaal	Perspectief Veilig	Perspectief Dienstverlening
Baten: € 45.932 Lasten € 63.942	Baten: € 19.092 Lasten: € 67.187	Baten: € 78 Lasten: € 4.244	Baten: € 98.409 Lasten: € 30.551
MO 1: een thuis voor iedereen **MO 2:** we delen de ruimte eerlijk en optimaal **MO 3:** een bloeiende economie in een vitale samenleving **MO 4:** duurzaamheid is de sleutel naar onze toekomst	**MO 1:** alle inwoners doen mee en horen er bij **MO 2:** mensen hebben een bodem in hun bestaan	**MO 1:** een veilige samenleving maken we samen	**MO 1:** hoe maken we het samen mogelijk? **MO 2:** algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

*Bedragen *1.000*

Ook in de beleidsmatige teksten is een en ander gewijzigd. Er is een vast format gehanteerd waarin alle beleidsteksten zijn gegoten. Dit zorgt voor een betere leesbaarheid en meer herkenning. Een overzicht van de verdeling van de taakvelden naar de verschillende perspectieven vindt u in de bijlage. Daarnaast is dit jaar een pilot uitgevoerd bij de maatschappelijke opgaven 'Duurzaamheid is de sleutel naar onze toekomst' en 'Een veilige samenleving maken we samen' met het opstellen van meetbare doelstellingen met daarbij horende beleidsindicatoren. De andere maatschappelijke doelen volgen bij de Begroting 2025 en verder.

1. Perspectief Ruimte

1.1 Actuele ontwikkelingen

De gemeente Nijkerk heeft een groeiambitie. Deze wens voor de lange termijn is opgenomen in de Omgevingsvisie. Wonen, werken en leven moeten hierbij met elkaar in evenwicht blijven. Ook nu de ruimte schaarser wordt en de samenstelling van de bevolking verandert. Daarin moeten we voortdurend een balans vinden, waarbij we ook gestaag willen blijven groeien.

Om inwoners van Nijkerk een goed thuis te bieden is het belangrijk te weten waar we nieuwe woningen bouwen en wat voor woningen dit moeten zijn. Dit heeft op de langere termijn veel invloed op de veranderende samenstelling van de bevolking en op de kansen voor inwoners om binnen hun eigen woonplaats te kunnen verhuizen. We hebben hierbij extra aandacht voor specifieke doelgroepen die moeilijker een woning kunnen vinden, met onder andere flexibele woningbouwlocaties, premantelzorgwoningen en startersleningen.

Groei in woningen vraagt om investeringen in voorzieningen zoals onderwijs, zorg en sport, maar ook in zaken als mobiliteit, duurzaamheid, openbare ruimte en economie. Deze investeringen geven ons kansen om uit te breiden of te verstevigen. Hiervoor wordt een Meerjaren Investeringsprogramma (MIP) opgesteld.
Ook voor het buitengebied geldt dat er grote vraagstukken zijn om te transformeren en te vernieuwen. Daarbij speelt het beperken van de stikstofuitstoot een grote rol.
Steeds meer vraagstukken spelen zich af binnen de regio's waarbinnen de gemeente Nijkerk actief is. Zoals de woondeals en verstedelijkingsstrategieën waar we aan deelnemen in de regio Foodvalley en Amersfoort. We zullen in deze regio's onze belangen zo goed mogelijk inbrengen. Dit geldt ook voor ontwikkelingen die buiten onze gemeentegrenzen kunnen plaatsvinden, zoals een mogelijke komst van een kazerne in de gemeente Zeewolde.

Nijkerk heeft sterk ondernemerschap en goede bedrijven. Bedrijvigheid en ondernemerschap zijn belangrijk voor onze samenleving. Daarom blijven we inzetten op de ontwikkeling van bedrijventerreinen en op de kwaliteit van de kernwinkelgebieden. Deze vernieuwing moet plaatsvinden in een duurzame setting en in de beweging naar een circulaire economie.

De groei van onze gemeente en de gevolgen hiervan moeten we nauwkeurig afstemmen met onze doelststellingen voor een duurzame toekomst. We willen in de toekomst klimaatbestendig en waterrobuust zijn. Duurzame en actieve mobiliteit, toewerken naar een circulaire economie, het besparen van energie en de opwek van duurzame energie dragen hier aan bij.

1.2 Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen

Maatschappelijke opgave 1.1

Een thuis voor iedereen

Thuis is waar je woont en leeft. Een thuis blijven bieden aan alle inwoners van Nijkerk is moeilijk, omdat er een enorme druk op de woningmarkt is. We zetten vanuit onze Woonvisie de komende jaren in op het bouwen van nieuwe woningen en het verkrijgen van een betere balans tussen vraag en aanbod. We bieden op die manier kansen aan eigen inwoners en ruimte voor buurtschappen. We zetten onder andere in op alternatieve en flexibele woonvormen. Er zal wel sprake zijn van een gestage, maar niet per se van een regelmatige groei van het aanbod van woningen; daarvoor zijn de marktomstandigheden te onvoorspelbaar.

Het is ook van belang dat inwoners zo lang mogelijk zelfstandig, liefst in hun eigen woonomgeving, wonen en verblijven. Dat past in het toekomstbestendig en betaalbaar houden van ons sociale stelsel. In dat kader is het van belang dat we de komende jaren, samen met onze ketenpartners, inzetten op inclusieve wijken. Dit vraagt een extra inzet op effectieve lobby.

Met onze bouwopgave en met de ontwikkeling in bestaande buurten en wijken kunnen we nieuwe vormen van 'samen wonen en samen leven' ontwikkelen. Het gaat daarbij niet alleen om fysieke en ruimtelijke aanpakken, maar vooral ook om groepen mensen blijvend op elkaar te betrekken en daarvoor de sociale infrastructuur te scheppen en te versterken.

We willen bereiken dat de gemeente Nijkerk een plek is en blijft waar het voor alle inwoners in alle levensfasen en omstandigheden fijn is om te wonen en te leven.

Activiteiten

- We stellen een volkshuisvestingsprogramma op om ons voor te bereiden op de nieuwe Wet Versterking Regie op de Volkshuisvesting[1]. Om ervoor te zorgen dat deze in 2025/2026 in werking kan treden, pakken we de volgende zaken op:
  - Vanuit de Woon-Zorg Visie stellen we het begin van de landschapsschets vast en kunnen we aan de slag met een afwegingskader.
  - Regie nemen op het huisvesten van de in de nieuwe wet genoemde doelgroepen.
  - Regionaal afstemming hierin zoeken.
- Met woondeals en verstedelijkingsstrategieën in de regio Foodvalley en Amersfoort geven we uitvoering aan onze woningbouwambitie. Hierbij zorgen we ook voor voldoende betaalbare woningen.
- We streven naar de oplevering van 250 woningen in 2024. Het bouwen van woningen is een continu proces, waarbij we inzetten op de volgende ontwikkelingen:
  - Verwachte oplevering van 250 woningen, waaronder 126 woningen in Het Spaanse Leger. Van de op te leveren woningen vallen er 72 in de categorie sociale huur.
  - Voorbereidende en procedurele werkzaamheden van de grote woningbouwlocaties (meer dan 100 woningen): Doornsteeg fase 3, Stadshaven, Paasbos, Oude Barneveldseweg, Nijkerkerveen deelplan 3, Hoevelaken Klaarwater.
  - De ontwikkeling van kleinere woningbouwlocaties.
- Onze planning is om het bouwplan Kerkplein in december 2023 tegelijk met de plannen van de locatie St. Jozef aan de raad voor te leggen. Na vaststelling zou dan in 2024 gestart kunnen worden met de ontwikkeling van de woningbouw Kerkplein.
- We werken verder aan het project Stadshaven, waarbij het gebied van de Havenkom omgevormd tot een aantrekkelijk stedelijk woon- en leefgebied. Voor de ontwikkeling van fase 1a (herontwikkeling locatie stadhuis) en de locatie 'Bentinck' kan afhankelijk van de mogelijke juridische procedures eind 2024 gestart worden met de uitvoering. Voor het overige gedeelte van het plangebied wordt een planologische uitwerking van de gebiedsvisie gemaakt en in procedure gebracht.
- We leveren in 2024/2025 ca. 250 flexibele wooneenheden op in project Wonen bij Jaap voor doelgroepen die moeilijk een woning kunnen vinden (starters, spoedzoekers, statushouders). Daarnaast starten we met ontwikkelen van een locatie voor flexibele wooneenheden voor EU-medewerkers en zoeken we naar andere locaties waar het restant aan flexibele wooneenheden gerealiseerd kan worden.
- In 2023 wordt gezamenlijk met de andere gemeenten in de regio Foodvalley een nieuwe huisvestingsverordening opgesteld die per 1 januari 2024 van kracht wordt. Eventuele toekomstige nieuwe wetgeving, zoals het toewijzen van 50% van huur- en koopwoningen aan eigen inwoners, voeren we door zodra vastgesteld.
- We maken afspraken met projectontwikkelaars over zelfbewoningsplicht van woningen. Zo voorkomen we dat bijvoorbeeld beleggers betaalbare woningen opkopen om vervolgens tegen hoge tarieven te verhuren. We geven uitvoering aan de beleidsregel premantelzorgwoning. In 2024 bekijken we het effect van de verlaging van de leeftijdsgrens voor het mogen ontwikkelen van een premantelzorgwoning.

[1] Gezien de demissionaire status van het kabinet Rutte IV is dit beleid onzeker.

- Eind 2024 vindt een tussentijdse evaluatie plaats van de in 2023 herziende starterslening. Door het loslaten van de inkomenstoets verwachten we extra aanvragen waarvoor een extra budget nodig is ad € 500.000 per jaar voor een periode van 2 jaar.
- We voeren afspraken die we hebben met woningcorporaties samen met hen uit, zoals:
  - jaarlijks gemiddeld 75 sociale huurwoningen realiseren;
  - stimuleren doorstroming door inzet wooncoach;
  - start herontwikkeling huize St. Jozef;
  - sloop/nieuwbouw complex Beverdam (Hoevelaken, De Alliantie);
  - ontwikkelen van nieuwe woonvormen: meergeneratiehof (Spoorkamp I), tiny houses (beperkt aantal in Doornsteeg fase 3) en vriendenhuizen.
- Voor 2025 en 2026 stellen we in 2024 nieuwe afspraken op met de woningcorporaties.
- We herzien de Nota grondbeleid en laten deze vaststellen door de gemeenteraad. Dit geeft het college van Burgemeesters en Wethouders de kans om strategisch grond aan te kopen.
- We voeren het erfgoedbeleid uit dat eind 2023 door de raad wordt vastgesteld. Met het erfgoedbeleid beschermen we ons Nijkerkse erfgoed waar we trots op zijn.

Maatschappelijke opgave 1.2

We delen de ruimte eerlijk en sociaal

De groei en ontwikkeling van Nijkerk geeft meer druk en competitie op de schaarse ruimte. We moeten daarin keuzes maken en tegelijk het veelvormige karakter van Nijkerk, Nijkerkerveen en Hoevelaken bewaken en bewaren. Dit geldt in het bijzonder voor ons vitale en robuuste buitengebied waar een rijke schakering van functies haar plek heeft en ook moet houden. De gevolgen van de ontwikkeling van landelijke functies (landbouw, recreatie, natuur en landschap) moeten we goed begeleiden en inpassen. Dit zal meer capaciteit en inzet vragen, wat nu al merkbaar is vanuit ondernemers en inwoners in het buitengebied. Ook zal er op sommige plekken een goede afweging moeten plaatsvinden tussen meer landelijke functies en hun ruimtevraag enerzijds en ruimtelijke behoeften voor woningbouw en bedrijfsontwikkeling anderzijds.

We willen bereiken dat de ruimte in Nijkerk voor de korte en zeker voor de lange termijn optimaal wordt verdeeld en ingericht. Vanuit openheid, transparantie en betrokkenheid van belanghebbenden zullen we soms lastige en pijnlijke keuzes moeten maken.

Activiteiten:

- We ondersteunen de verandering naar een duurzame landbouw door het verstevigen van de natuur en het verbeteren van biodiversiteit. We zaaien bloemrijke akkerranden in en voeren lokale biodiversiteitsprojecten uit samen met inwoners.
- Waar mogelijk ondersteunen wij de boeren bij deze transitie. We zetten ons in om de dienstverlening naar boeren zo goed mogelijk te laten verlopen. Dit geldt zowel voor boeren die willen stoppen als voor boeren die hun bedrijf willen voortzetten.
- We evalueren het Landschapsontwikkelingsplan en bekijken hoe we dit plan verder willen uitvoeren. Het LOP wordt onderdeel van het programma Omgevingskwaliteit.
- We nemen actief deel aan diverse samenwerkingsverbanden, zoals het Regionaal programma landelijk gebied (RPLG), Regio Foodvalley, Energy-board Gelderland en Utrecht, en Regio Amersfoort. Ook werken we samen met de gemeente Ede en Barneveld om landelijke regelingen voor de landbouwtransitie door te voeren.
- We helpen de netbeheerder om het elektriciteitsnetwerk te verzwaren en te versnellen, door onder meer een nieuw onderstation te bouwen. Hiervoor maken we afspraken met allerlei partners in het veld. Streven is dat het onderstation in 2029 operationeel is.
- We bouwen verder aan het Energieweb, om een balans te vinden in lokaal opwek en verbruik.
- We ontwikkelen slimme oplossingen in het project Energie-alliantie. We stimuleren inwoners hun woningen te isoleren, energie te besparen en zelf energie op te wekken. Ook zetten we in op het isoleren van utiliteitsgebouwen (zoals scholen) en kantoren.

- We leggen ter voorbereiding op het plaatsen van twee windmolens langs de A28 een Milieu-effect rapportage (MER) voor aan de raad ter besluitvorming. We onderzoeken nadrukken de effecten op de gezondheid van onze inwoners, de leefbaarheid in de wijken, de effecten op de flora en fauna, en op het landschap. Op basis van de haalbaarheidsstudie volgt de voorkeurslocatie. We zetten ons in om een samenwerking tussen lokale partijen tot stand te brengen die kan optreden als ontwikkelende partij van de windmolens.
- We onderzoeken samen met het Rijk en de regio welke mogelijkheden er zijn om energie op te wekken op Rijksvastgoed en 7 ha restgronden.
- We geven uitvoering aan de Omgevingswet die op 1 januari 2024 in werking treedt. De uitvoering van de wet wordt gemonitord en geëvalueerd. Hierbij ontwikkelen we ook het eerste Omgevingsplan voor de omgeving Hoevelaken-West. Hiermee legt de gemeente de structuur vast voor andere toekomstige omgevingsplannen. Streven is eind 2024 het ontwerp van het Omgevingsplan 1.0 voor de omgeving Hoevelaken-West in procedure te brengen.
- In aanloop naar de Omgevingsvisie 2.0, waarvan de nieuwe mobiliteitsvisie onderdeel wordt, werken wij op basis van een kaderstelling naar een nieuw ontwerp document. Op basis van de uitkomsten uit de participatie en het onderzoek leggen wij in dit document de hoofdlijnen vast.
- We stellen een visie op voor het landelijk gebied en startenmet het opstellen van het programma Omgevingskwaliteit. Dit programma integreert onder andere de Welstandsnota, de Ruimtelijke atlas, het Landschapsontwikkelingsplan, de Cultuurhistorische waardenkaart en de geldende beeldkwaliteitsplannen.
- Voor de gebiedsuitwerkingen Slichtenhorst, Stationsgebied en Luxool stellen wij een plan van aanpak en kaderstelling op. We richten ons op slimme combinaties van ruimtelijke ontwikkeling van werkgelegenheid en mobiliteit rondom knooppunten (station Nijkerk, Hoevelaken).
- Binnen het programma van U Ned wordt de ontwikkelpotentie van station Nijkerk als Regiopoort in kaart gebracht. De inzet is om de frequentie van de treinen te verhogen door:
    - op korte termijn de spitstrein te laten rijden.
    - op langere termijn in te zetten op een keervoorziening bij station Harderwijk zodat er in beide richtingen 4 treinen per uur kunnen rijden.
- Gezamenlijk met de provincies Gelderland en Utrecht, Regio Amersfoort, Regio Foodvalley en Noord-Veluwe-Bereikbaar streven we naar uitvoering van Knooppunt Hoevelaken. We gaan het gesprek aan met het Rijk om te bekijken welk pakket aan maatregelen nodig is om het pauzeren van Knooppunt Hoevelaken tijdelijk op te vangen.
- We stellen in het eerste kwartaal van 2024 het Meerjaren Investeringsprogramma (MIP) vast in het college. Hierin vindt de totaalafweging plaats van onze ruimtelijke en maatschappelijke investeringen tot en met 2040. Het MIP wordt meegenomen in de Kadernota 2025 en in november 2024 volgt vaststelling van de Begroting 2025 en het MIP in de gemeenteraad.
- De implementatie van het groenbeleid. Voortgang van de uitvoering van de afspraken uit de visie beheer openbare ruimte monitoren en waar nodig bijsturen. Invulling geven aan het nieuwe Groenbeheercontract 2024-2034 en uitvoering geven aan het hondenuitlaat beleid. En uitvoering van biodiversiteitsprojecten en beplantingsplannen zoals bloemrijke akkerranden.
- We stellen het beheer- en beleidsplan Groen vast in het voorjaar van 2024. Daarnaast geven we invulling aan het nieuwe Groenbeheercontract 2024-2034 en uitvoering aan het hondenuitlaat beleid, biodiversiteitsprojecten en beplantingsplannen zoals bloemrijke akkerranden.
- We implementeren het Beleidsplan Speelruimte. Hiervoor beheren, renoveren en ontwikkelen we speel- en ontmoetingsplekken, zoals een pumptrack, skatebaan en beweegroutes.
- We geven uitvoering geven aan de wettelijke taak van de wet op de lijkbezorging en geven uitvoering aan het beleidsplan (Begraafplaatsen 2021-2026). In 2024 gaan we door met de voorbereidingen voor de uitbreiding van de begraafplaats in Nijkerkerveen.
- We bereiden ons voor op een mogelijke komst van een kazerne bij Zeewolde. Dat doen we door in gesprek met de betrokken overheden en het ministerie van Defensie te gaan, evenals met de samenleving en de gemeenteraad.
- We werken in de regio's Amersfoort en Foodvalley samen aan verstedelijkingsstrategieën. Op basis van deze visies besluit het rijk mogelijke subsidies te verstrekken om grote ruimtelijk ontwikkelingen mogelijk te maken.

Maatschappelijke opgave 1.3

Een bloeiende economie in een vitale samenleving

Nijkerk heeft een erkend sterk bedrijfsleven. Innovatiekracht en ondernemerschap zijn een stabiele basis onder een vitale economie, met sterke lokale en regionale uitstraling. In onze Economische visie wordt het belang van onze economische sector geplaatst binnen het kader van de ontwikkeling van onze samenleving. Bloei van de economie en bloei van ons verenigingsleven, van de leefbaarheid in onze centra, brede welvaart en inkomenszekerheid voor onze inwoners en de instandhouding van voorzieningen gaan hand in hand.

De uitdagingen daarvoor worden groter in de komende jaren. Door de transities (stikstof, energie, circulariteit) in het landelijk gebied en met name de agrarische sector en het agrifoodcluster, het toenemend belang van duurzame ontwikkeling en de druk op de ruimte komen verdienmodellen en economische processen onder druk. Ook de algemene economische vooruitzichten zijn minder rooskleurig dan de afgelopen jaren. Dit vraagt van ons dat we nog meer naast onze ondernemers gaan staan, belemmeringen wegnemen en ons bedrijfsleven ondersteunen in het benutten van kansen.

We willen bereiken dat we de ‘gouden wisselwerking’ tussen onze bloeiende economie en onze vitale samenleving behouden en waar mogelijk duurzaam versterken in steeds uitdagender tijden. De economische visie uit 2021 biedt daarbij een goed richtsnoer, dat we overigens in nieuwe en wisselende omstandigheden toepassen.

Activiteiten:

- We stellen een uitvoeringsprogramma economische visie op, voeren de visie op de vrijetijdseconomie uit en blijven investeren in onze centrumgebieden, de verdere uitbouw van het food production cluster en de verbinding tussen binnenstad en randmeer.
- We zetten in op de ontwikkeling van toekomstbestendige bedrijfsterreinen en stellen hiervoor een plan op.
- We realiseren 15 à 20 ha bedrijfsterrein tot 2030.
- We gaan de innovatiekracht in onze (maak)industrie versterken door een betere koppeling aan te brengen met/in de kennisas regio Foodvalley.
  We richten ons op slimme combinaties van ruimtelijke ontwikkeling van werkgelegenheid en mobiliteit rondom knooppunten (station Nijkerk, Hoevelaken).
- Op het vlak van duurzaamheid willen we verdere stappen zetten en o.a. samen met de netbeheerders afspraken maken over congestiemanagement. Ook gaan we een Smart Energy hub verkennen om de transitie naar waterstof voor de energie-intensieve bedrijven en de transportsector in te zetten.

Maatschappelijke opgave 1.4

Duurzaamheid is de sleutel naar onze toekomst.

Een duurzame toekomst is alleen mogelijk als we fors schakelen in onze bijdrage aan de klimaatopgaven en in de verzekering en versterking van biodiversiteit. We willen dit doen als goed voorouder van onze kinderen en (achter)kleinkinderen.

Per 2050 willen we als gemeente klimaatneutraal zijn. Daartoe zetten we in op het verminderen van het energieverbruik en de (grootschalige) opwek van duurzame energie. Dat kan alleen slagen als de opbrengsten hiervan ook in onze gemeente neerslaan en de inwoners zich mede daardoor eigenaar kunnen voelen van deze transitie.

Een duurzame toekomst is alleen mogelijk als we onze economisch basis kunnen blijven vernieuwen en versterken. Werk en inkomen blijft een sleutelfactor in een solide samenleving, maar zal wel op een nieuwe manier worden vormgegeven. Een nieuwe manier met nieuwe activiteiten en nieuwe vormen van arbeid en arbeidsdeling. We zetten in op een circulaire economie en minder restafval, op duurzame en actieve mobiliteit en het verbeteren van biodiversiteit in de woonwijken en op bedrijfsterreinen.

We willen bereiken dat onze inwoners een prettige, duurzame fysieke leefomgeving ervaren, waar het goed wonen, werken en verblijven is. Duurzame groei is passend bij de maat en schaal van de gemeente, waarbij voorzieningen (onderwijs, sport, sociaal, etc.), mobiliteit, recreatie, werkgelegenheid zich in verhouding ontwikkelen.

Doelstelling

Energie besparen

Activiteit 1

- We stellen een meerjarig Actieplan energie op waarin we de 'Transitievisie warmte' ook opnemen. Hierin staat op welke manier de gemeente energie wil besparen en opwekken.

Activiteit 2

- We zetten de isolatiecampagne voort.

Activiteit 3

We dagen bewoners en bedrijven uit om met goede ideeën te komen, of samen te werken om energie te besparen of op te wekken.

Activiteit 4

- We stellen een strategie op voor hoe we stroom willen inkopen en aanbesteden.

Activiteit 5

- We geven informatie over energie besparen, klimaatadaptatie of subsidies voor groene daken via de website nijkerk-duurzaam.nl.

Doelstelling
Opwekken duurzame energie

Activiteit 1

- We gaan verder met de voorbereiding voor het plaatsen van twee windmolens.

Activiteit 2

- We werken verder om op 40 hectare grond zonnepanelen te plaatsen Eind 2024 verwachten we te starten met de aanleg van een zonneweide van een kleine 20 hectare. We onderzoeken verschillende mogelijkheden om de doelstelling van 40 hectare te halen.

Activiteit 3

- We ontwikkelen samen met de bedrijven het project Energie-alliantie verder uit, met als doel om op een efficiënte manier om te gaan met het aanbod en vraag naar stroom.

Activiteit 4

- We werken samen in de regio aan het verzwaren van het stroomnet en andere boven- en ondergrondse infrastructuur.

Activiteit 5
- We streven ernaar om 7 ha restgronden te benutten voor zonnepanelen.

Activiteit 6

- We verkennen of we een *Smart Energy-hub* kunnen bouwen. Deze hub is een soort knooppunt op een bedrijventerrein, van waar enegrie wordt opgeslagen en stroom wordt verdeeld naar bedrijven.

Doelstelling
Verminderen van CO2 uitstoot

Activiteit 1

- We werken onze visie op ‘duurzaamheid en wonen’ verder uit (onderdeel van Woonvisie).

Activiteit 2

- We starten met de uitvoering van het Actieplan Circulaire Economie en het Grondstoffenplan 2024-2028.

Activiteit 3

- We nodigen bedrijven uit om deel te nemen aan het Living Lab Regio Foodvalley Circulair. Dit lab heeft als doel om samenwerking tussen bedrijven te stimuleren om verspilling van grondstoffen en materialen tegen te gaan.

Activiteit 4
- Ook is er aandacht voor korte ketens van voedselproductie en voor het tegengaan van voedselverspilling.

Activiteit 5
- We zetten in op beter scheiden van afval en geven zelf het goede voorbeeld in het nieuwe gemeentehuis. We evalueren de pilot Omgekeerd inzamelen en als het een succes blijkt herhalen we deze op grotere schaal.

Activiteit 6
- We ontwikkelen een inwonersapp waar je met vragen over afval en grondstoffen terecht kunt.

Doelstelling
Energie besparen in verkeer in vervoer

Activiteit 1

- We maken een visie voor mobiliteit en parkeren. Die visie wordt onderdeel van de uitgebreidere Omgevingsvisie 2.0.

Doelstelling
Klimaatbestendigheid

Activiteit 1

- We betrekken inwoners en bedrijven bij het waterrobuust en klimaatbestendig maken van onze gemeente in 2050. Hiervoor communiceren we goed over wat onze klimaatdoelen zijn en vragen we samenwerking vanuit de inwoners.

Activiteit 2

- We geven bestaande wijken een apart riool dat het te veel aan regenwater opvangt. Ook leggen we wadi's en meer groen aan. Dit alles om wateroverlast, watertekort of hittestress te voorkomen

Activiteit 3
- We willen het Hoevelakense bos uitbreiden. Hiervoor moeten we het Omgevingsplan wijzigen en doorlopen hiervoor in 2024 allerlei noodzakelijke stappen.

Doelstelling	Beleidsindicator	Eenheid	2020	2021	2022
Verminderen van het energiegebruik van 3.672 TJ in 2017 naar 2.300 TJ in 2030	Energie besparen	*in TJ*	3.602	3.643	n.b.
Verminderen van het verbruik van energievraag in verkeer en vervoer van 1.107 TJ in 2017 naar 900 TJ in 2030	Energie besparen in verkeer & vervoer	*in TJ*	1.123	1.129	n.b.
Toename van de opwek van duurzame energie in 2017 van 180 TJ naar 2.800 TJ in 2030.	Opwek duurzame energie	*in TJ*	275	286	n.b.
Verminderen uitstoot van CO2 in 1990 van 299 kton naar 135 kton in 2030	Verminderen uitstoot CO2	in kton	228	233	n.b.

* Op een nader moment de indicatoren uitbouwen met de volgende doelstellingen: beperken restafval, reductie fijnstof en lokaal energiegebruik voorzien met lokale opwek.

1.3 Financiële middelen

1. Perspectief Ruimte	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
x € 1.000				
Baten				
1.1. Een thuis voor iedereen	31.468	33.159	22.293	20.656
1.2. We delen de ruimte eerlijk en optimaal	1.364	1.371	1.250	1.302
1.3. Een bloeiende economie in een vitale samenleving	5.408	4.259	4.259	4.259
1.4. Duurzaamheid is de sleutel naar onze toekomst	7.692	7.732	7.746	7.766
Totaal Baten	**45.932**	**46.521**	**35.548**	**33.983**
Lasten				
1.1. Een thuis voor iedereen	-33.153	-34.776	-24.117	-22.495
1.2. We delen de ruimte eerlijk en optimaal	-16.112	-15.774	-15.208	-14.796
1.3. Een bloeiende economie in een vitale samenleving	-6.897	-5.532	-5.503	-5.350
1.4. Duurzaamheid is de sleutel naar onze toekomst	-7.779	-7.770	-7.784	-7.784
Totaal Lasten	**-63.942**	**-63.852**	**-52.613**	**-50.424**
Saldo baten en lasten	**-18.010**	**-17.331**	**-17.065**	**-16.441**
Mutaties reserves				
Toevoeging reserves	-546	-6	-6	-6
Onttrekkingen reserves	1.752	1.044	1.044	1.044
Resultaat programma	**-16.803**	**-16.293**	**-16.027**	**-15.403**

2. Perspectief Sociaal

2.1 Actuele ontwikkelingen

In 2024 zien wij op landelijk niveau op alle beleidsonderwerpen binnen Perspectief Sociaal een impuls gericht op welzijn, preventie, menselijke maat en lokale samenwerking. Zo staat 2024 onder andere in het teken van de uitvoering van het Gezond en Actief Leven Akkoord en het Integraal Zorgakkoord, de regionale en lokale vertaling van de Hervormingsagenda jeugd, uitvoering van de Participatiewet in Balans, de voorbereidingen op de Wet Aanpak Meervoudige problematiek Sociaal domein en de Wet Versterking Regie op de Volkshuisvesting.
De actuele ontwikkelingen worden beïnvloed door langere termijn ontwikkelingen. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de krapte op de arbeidsmarkt, de vergrijzing, de woningmarkt, de instroom van asielzoekers en onzekerheid over financiële middelen. Met als gevolg dat de zorg onder druk komt te staan, mantelzorgers overbelast raken en mensen onzeker zijn over hun toekomst. We zien steeds meer noodzaak om de omslag van individuele ondersteuning naar gemeenschapsgericht en systeemgericht werken in gang te zetten. We staan voor een overgang van individueel gerichte ondersteuning vanuit een ‘medisch model’ naar leren omgaan met het leven en het zorgen voor elkaar in een gemeenschap.

2.2 Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen

Maatschappelijke opgave 2.1

Allen inwoners doen mee en horen er bij.

We staan er voor dat iedere inwoner van Nijkerk gelijke kansen heeft en dat iedereen kan meedoen. Om onze inwoners te ondersteunen in de bevordering van de zelfredzaamheid en eigen verantwoordelijkheid, zetten we veel van de al ingezette lijnen voort. We zetten in op gezondheidsbevordering en preventie. We werken vanuit de filosofie van ‘Positieve gezondheid’ en ‘Gezondheid in al het beleid’. In dat kader werken we aan een toereikend aanbod van kunst en cultuur, sport, inclusief onderwijs, welzijn, zorg en ondersteuning. In lijn met de ontwikkeling en groei van de bevolking. We werken eveneens aan het aanbrengen van meer samenhang tussen alle activiteiten die plaatsvinden. Daarnaast streven we naar een groter bereik van deze voorzieningen, waarbij we speciale aandacht geven aan onze jeugd en onze ouderen. Intimidatie en discriminatie gaan we zichtbaar tegen.

We willen bereiken dat we een inclusieve samenleving zijn waarin mensen dezelfde kansen en mogelijkheden hebben ongeacht hun achtergrond, leeftijd, geslacht, opleidingsniveau, godsdienst, seksuele voorkeur en ongeacht of ze een ziekte of beperking hebben. Je hoort er gewoon bij, er is geen onderscheid. Mensen houden rekening met elkaar en er zijn geen drempels om mee te doen.

Activiteiten

- We stellen een integraal sociaal beleid voor jeugd, volwassenen en ouderen op, waarin we opnemen hoe we de komende jaren eraan blijven werken dat iedereen de kans krijgt om mee te doen in onze samenleving. Hierin is onder meer aandacht voor de onderwerpen:
  - Een toekomstbestendig kunst- en cultuurbeleid;
  - Een anti-discriminatiebeleid en een inclusieve samenleving
  - De sociale basisinfrastructuur
- Vanuit deze visie geven we een impuls aan het integraal werken in de directe dienstverlening aan onze inwoners. Hierbij kijken we o.a. opnieuw naar de rol en werkwijze van onze sociaal teams.
- We zetten de transformatie door, waarbij we o.a. meer gebruik maken van het sociale netwerk van onze inwoners door de koppeling tussen formele en informele ondersteuning te versterken.

- We herijken de inkoop Wmo (lokaal versus regionaal) en versterken contractmanagement en toezicht voor de ingekochte ondersteuning.
- In 2024 stellen we samen met de LEA partners en maatschappelijke partners een actieplan op voor inclusiever onderwijs met o.a. het creëren van aanvullende voorzieningen op bestaande scholen.
- We helpen leerlingen zo zelfstandig mogelijk te reizen naar school.
- Binnen het programma Opgroeien in een Kansrijke Omgeving (OKO) ontwerpen we gerichte interventies ter voorkoming van middelengebruik door jongeren.
- We ronden het proces voor het integraal huisvestingsplan voor het onderwijs af.
- We voeren een locatieonderzoek uit naar de vervanging van sportzaal De Baggelaar en de (toekomstige) uitbreidingsmogelijkheden voor Veensche Boys.
- We verkennen hoe we het aantal voortijdig schoolverlaters terugdringen en zetten een proeftuin hiervoor op.
- We voeren een onderzoek uit naar de spreiding en omvang van de sportaccommodaties in Hoevelaken, nadat de kaderstelling Klaarwater is vastgesteld door de gemeenteraad.

Maatschappelijke opgave 2.2

Mensen hebben een bodem in hun bestaan

Het hebben van werk is elementair voor de bestaanszekerheid. Om dit te voor elkaar te krijgen ligt de eerste verantwoordelijkheid bij onze inwoners en ondernemers. We zien het als onze verantwoordelijkheid als gemeente om eventuele belemmeringen om aan het werk te gaan weg te nemen. Oplossingen voor inwoners hierbij vragen veelal maatwerk en samenwerking tussen meerdere partijen. Wij hebben samen met onze regiogemeenten, partners en ondernemers een belangrijke rol in het creëren van randvoorwaarden voor een succesvol economisch- en arbeidsmarktbeleid. Voor mensen die, buiten eigen invloed, geen werk hebben of die om andere redenen niet zelfstandig in hun bestaan kunnen voorzien biedt de gemeente een financieel vangnet en instrumenten om daar minder afhankelijk van te worden. De situatie rond energieprijzen en inflatie maakt financiële kwetsbaarheid en armoedeproblematiek onder inwoners nog actueler. Meer specifiek richten we ons op het tegengaan van armoede en zetten we in op vermindering van laaggeletterdheid en taalachterstanden bij kinderen en jongeren.

We willen bereiken dat onze inwoners ervaren dat ze een bodem hebben in hun bestaanszekerheid en dat ze daar waar die dreigt weg te vallen, de gemeente ervaren als een betrouwbare partner.

Activiteiten

- Met het Uitvoeringsplan ‘Participatie, Re-integratie en Werk’ voeren wij de Visie op Werk uit met specifieke aandacht voor de doelgroepen jongeren, inwoners met een arbeidsbeperking en statushouders.
- Waar inwoners (nog) niet in staat zijn aan het werk te gaan, bieden we ondersteuning bij het vinden van een passende activiteit ter bevordering van de maatschappelijke participatie.
- We blijven samen met onze partners werken aan de bekendheid en toegankelijkheid van onze dienstverlening op het gebied van werk en inkomen.
- We werken aan beschikbaarheid van werk- en ervaringsplaatsen, zodat inwoners zo snel mogelijk kennis maken met de (locale) arbeidsmarkt.
- We stimuleren werkgevers tot het bieden van leer- en ontwikkelmogelijkheden voor een goede aansluiting op de arbeidsmarkt of passende participatieplaats.
- We voeren het uitvoeringsplan Schuldhulpverlening uit en besteden de hulpverlening hiervoor aan.
- We verkennen of we ervaringsdeskundigen kunnen inzetten bij de ondersteuning voor statushouders en sturen op voldoende taal- en onderwijsplaatsen voor alle statushouders.
- In 2024 werken aan het uitvoeringsplan Laaggeletterdheid met maatschappelijke partners.

2.3 Financiële middelen

2. Perspectief Sociaal	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
x € 1.000				
Baten				
2.1. Alle inwoners doen mee en horen er bij	3.970	3.970	3.970	3.970
2.2. Mensen hebben een bodem in hun bestaan	15.122	9.793	7.536	7.536
Totaal Baten	**19.092**	**13.763**	**11.506**	**11.506**
Lasten				
2.1. Alle inwoners doen mee en horen er bij	-42.838	-43.389	-43.259	-43.489
2.2. Mensen hebben een bodem in hun bestaan	-24.349	-18.887	-16.306	-16.321
Totaal Lasten	**-67.187**	**-62.275**	**-59.565**	**-59.810**
Saldo baten en lasten	**-48.095**	**-48.512**	**-48.059**	**-48.304**
Mutaties reserves				
Toevoeging reserves	-	-	-	-
Onttrekkingen reserves	166	166	166	166
Resultaat programma	**-47.929**	**-48.347**	**-47.894**	**-48.138**

3. Perspectief Veilig

3.1 Actuele ontwikkelingen

Veiligheid is een dynamisch onderwerp en blijft continu in ontwikkeling. De afgelopen jaren hebben we kunnen zien dat onderwerpen voor dit werkgebied niet vaststaan. De laatste tijd zien we dat de traditionele crimineel zich verplaatst naar de digitale wereld en dat steeds meer inwoners slachtoffer worden van cybercrime. Een andere ontwikkeling is de landelijke vluchtelingenproblematiek waar we ook binnen Nijkerk mee te maken hebben en niet in kunnen achterblijven.

3.2 Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen

Veiligheid is een kernwaarde in het bestaan van onze inwoners. Het bevorderen van veiligheid en van veiligheidsgevoel is een brede verantwoordelijkheid van inwoners, organisaties en overheden. De gemeente speelt een belangrijke rol op verschillende terreinen, namelijk:

- Ondermijning;
- BIBOB-beleid;
- Verwarde personen;
- Crisisbeheersing;
- Openbare orde/handhaving;
- High impact crime;
- En APV-vergunningen, waaronder evenementenvergunningen.

We zien dat kinderen en jongeren al op steeds jongere leeftijd bij (drugs)criminaliteit betrokken raken. We willen dit samen met ouders, onderwijs, jeugd- en jongerenwerk en politie tegengaan. De ontwikkeling van deze thema's zijn het best vast te leggen en te monitoren in uitgangspunten en doelstellingen. Deze doelstellingen komen grotendeels overeen met het Integraal veiligheidsplan dat we samen met Barneveld en Scherpenzeel opstellen. Uitgangspunten daarvoor zijn onder meer dat we onze informatiepositie versterken en ons, waar mogelijk, richten op een gebiedsgerichte en persoonlijke aanpak. We zetten in op een goede verhouding tussen preventieve en repressieve maatregelen. We komen hiervoor met een gericht plan in samenwerking met onder andere de politie en het Openbaar Ministerie.

We willen bereiken dat het veiligheids- en handelingsbewustzijn van inwoners, inwonersgroepen, organisaties en ondernemers wordt versterkt. We werken samenlevingsgericht en vergroten daarmee de weerbaarheid en zelfredzaamheid van inwoners en ondernemers.

Maatschappelijke opgave 3.1

Een veilige samenleving maken we samen

Doelstelling
Ondermijning:
De gemeente Nijkerk onaantrekkelijk maken voor ondermijnende criminaliteit en effectief op te treden tegen overtredingen, om hierdoor te voorzien in een veilige, leefbare en eerlijke samenleving.

Activiteit 1

- Meerdere integrale controles per jaar

Activiteit 2

- Het implementeren en uitvoering geven aan het beleid Bibob

Activiteit 3

- Inwoners bewust maken en informeren over signalen van ondermijning

Activiteit 4

- Repressief optreden tegen drugscriminelen op basis van onze bestuurlijke en strafrechtelijke mogelijkheden

Doelstelling

Zorg en veiligheid

We willen dat signalen van personen met onbegrepen gedrag van de verschillende partners zo snel mogelijk integraal worden opgepakt zodat voortzetting van de problemen of eventuele overlast kan worden voorkomen.

Activiteit 1

- Meer en eerder inzicht in de aard en omvang van de problematiek met betrekking tot overlast van personen met verward gedrag of kwetsbare personen.

Activiteit 2

- Via een structureel overleg signalen bespreken en acties uitzetten

Doelstelling

Digitale weerbaarheid

Het vergroten van de weerbaarheid van digitaal kwetsbare inwoners om te voorkomen dat zij slachtoffer worden van de verschillende vormen van digitale criminaliteit.

Activiteit 1

- Het verhogen van de meldingsbereidheid voor digitale criminaliteit

Activiteit 2

- Het ontwikkelen van een lokaal digitaal veiligheidsbeeld.

Activiteit 3

- Het ontwikkelen van een Plan van Aanpak Digitale Weerbaarheid

Activiteit 4

- Een betere samenwerking met ketenpartners in het aanpakken van digitale criminaliteit

Doelstelling

Crisisbeheersing

Het opzetten en implementeren van een vakbekwame interne crisisorganisatie die aansluit bij de regionale crisisstructuur.

Activiteit 1

- Een interne crisisorganisatie die aansluit op de regionale crisisorganisatie.

Activiteit 2

- Het op regelmatige basis trainen en opleiden van interne medewerkers.

Activiteit 3

- Ons aandeel leveren in de regionale piketpoule van de VGGM.

Doelstelling

Handhaving

Een gedegen handhavingsteam dat aan de hand van een strategie en uitvoeringsplan gaat handhaven. Belangrijk is dat de handhaving op verschillende manier kan worden ingezet en de handhavingsinstrumenten aansluiten op het Integrale Veiligheidsplan en beleid.

Activiteit 1

- Het maken van een handhavingsstrategie met daarin aandachtpunten, prioriteiten en capaciteitsverdeling.

Activiteit 2

- zorgen voor integrale handhaving die aansluit op bestaande of nieuwe activiteiten van betrokken partners.

Doelstelling

Vergunningverlening

Zo tijdig mogelijk het overleg met organisatoren het overleg over vergunningaanvragen opstarten om op die manier tot een goede, gedegen vergunningaanvraag te komen, die voldoet aan daaraan te stellen eisen.

Activiteit 1

Meer in contact treden met organisatoren van evenementen om te voldoen aan de landelijke veiligheidseisen en informatie uit te wisselen.

Indicatoren bij de doelstellingen

Doelstelling	Beleidsindicator	Eenheid	2020	2021	2022
Ondermijning					
	Aantal bestuurlijke rapportages	*Rapportages vanuit de politie die de burgemeester de mogelijkheid geven om bestuurlijk op te treden*	4	15	16
	Aantal Bibob trajecten	*Toetsing ter voorkoming van het faciliteren van ondermijnende activiteiten.*	0	0	1*
Zorg en veiligheid					
	Veiligheidshuis casussen	*Zorg en veiligheid casussen die regionaal en integraal bij het veiligheidshuis worden besproken*	36	34	43
	Aantal MDO's	*Multidiciplinaire overleggen over zorg casuistiek binnen de gemeenten tussen het sociaal domein en veiligheid.*	niet bekend	niet bekend	niet bekend
Digitale Weerbaarheid					
	Aantal aangiftes	Het aantal geregistreerde aangiftes bij de	25	81	55

		politie in het kader van digitale criminaliteit.			
Crisisbeheersing					
	Piket functionarissen	Aantal regionale piketfunctionarissen in de gemeentelijke organisatie.	1	1	1
	Aantal crisisoefeningen	Crisisoefeningen om de lokale medewerkers te trainen in hun taak binnen de lokale crisisorganisatie.	0	0	0
Handhaving					
	Procesverbaal	Het aantal proces-verbalen	250	500	900
	sfeerrapportage	Sfeerrapportages van wijken of overlastlocaties.	0	40	80
Vergunningverlening**					
	MDO's	Een multidisciplinair overleg ter voorbereiding van een groot evenement.	3	3	5
	Evaluaties	Een evaluatiegesprek met organisatoren van een evenement.	3	3	5

**In afgelopen jaren zijn – mede vanwege corona – geen Bibob-trajecten gedaan. In 2022 is het beleid t.a.v. Bibob volledig herzien en zijn afspraken gemaakt over het implementeren van dit beleid, .a. door het inzetten van een Bibob-coördinator*

*** Vergunningverlening: in 2020 en 2021 zijn er minder evenementen georganiseerd en vergund in verband met covid 19.*

3.3 Financiële middelen

3: Perspectief Veilig	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
x € 1.000				
Baten				
3.1 Een veilige samenleving maken we samen	78	78	78	78
Totaal Baten	**78**	**78**	**78**	**78**
Lasten				
3.1 Een veilige samenleving maken we samen	-4.244	-4.179	-4.090	-4.089
Totaal Lasten	**-4.244**	**-4.179**	**-4.090**	**-4.089**
Saldo baten en lasten	**-4.166**	**-4.101**	**-4.012**	**-4.011**
Mutaties reserves				
Toevoeging reserves	-	-	-	-
Onttrekkingen reserves	-	-	-	-
Resultaat programma	**-4.166**	**-4.101**	**-4.012**	**-4.011**

4. Perspectief Dienstverlening

4.1 Actuele ontwikkelingen

Het verbeteren dan wel intensiveren van de externe communicatie en participatie zijn als speerpunten in de ontwikkelagenda benoemd. Bij steeds meer opgaven spelen deze speerpunten een rol richting de inwoners en vraagt dit om een nadrukkelijke kwaliteitslag.

4.2 Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen

Maatschappelijke opgave 4.1

Dienstverlening is ons werk

Momenteel wordt het concept Servicecentrum uitgewerkt. Het Servicecentrum is geen plek of een team, maar een organisatie-eenheid: het geheel waarbinnen diverse activiteiten plaatsvinden ter uitvoering van goede dienstverlening. Het is een uitgebreide dienstverlening, waarbij de inwoner bij voorkeur in één keer geholpen wordt door de generalist. Bij een complexere vraag wordt de inwoner bij voorkeur direct door de specialist geholpen. Als dit niet mogelijk is, doet de generalist een goede uitvraag, zodat de specialist een juiste en volledige vraag heeft en goed kan reageren. In dit hele proces heeft de inwoner de kanaalkeuze volgens de Omnichannel-gedachte en zal de inwoner altijd hetzelfde antwoord mogen verwachten. We werken uit wat er nodig is om de reactie op een complexe vraag van een bezoekende inwoner ook direct fysiek of hybride mogelijk te maken.

Het Servicecentrum plaatst dienstverlening centraal binnen de organisatie en zal met Omnichannel leidend zijn in de gemeentelijke visie op dienstverlening. Dit betekent dat de regie van kanalen binnen het Servicecentrum komt en verantwoordelijkheden, rollen en profielen van medewerkers van verschillende teams mogelijk moeten worden aangepast.

De interne dienstverlening krijgt in belangrijke mate vorm vanuit de teams die samenwerken in BLNP verband. Deze samenwerking is opgezet in 2017 als Regeling Zonder Meer met de gemeenten Bunschoten, Leusden en Putten. De afgelopen periode is onderzoek gedaan naar de doorontwikkeling van deze samenwerking. Binnenkort wordt aan de raad een voorstel voorgelegd om deze doorontwikkeling verder vorm te geven.

We maken als gemeente een participatievisie. Als deze visie door de raad wordt vastgesteld, heeft dit consequenties voor veel taakvelden: bij beleidsvorming of activiteiten van de gemeente wordt participatie de norm. Omgevingsbewust werken en participatie als uitgangspunt zorgen voor een optimale relatie met de samenleving en leveren betere plannen op. Belangrijk is dat dit meer tijd kost en ook meer financiële kosten met zich meebrengt. Binnen de bestaande organisatie betekent dit dat de nadruk meer komt te liggen op kwaliteit, wat ten koste gaat van kwantiteit. Minder, maar betere plannen.

We willen bereiken

We willen bereiken dat inwoners van Nijkerk de gemeente ervaren als een dienstverlenende en betrouwbare partner in ontwikkelingen en initiatieven, die doet wat mogelijk is voor en met de inwoners binnen gestelde kaders en richtlijnen.

Activiteiten

- Het organisatorisch inbedden van de benodigde kwaliteiten voor de verbetering van de communicatie en participatie is een opgave, die door de directie met voorrang opgepakt wordt.

- Vanuit het dienstverleningsbewustzijn gaan we werken vanuit het stoplichtprincipe, dat in de praktijk doorgevoerd moet gaan worden door medewerkers.
- Het integraal en opgavegericht samenwerken wordt als één van de leidende principes in de organisatie doorgevoerd.
- Het dienstverleningsconcept krijgt ook invulling door de werkwijze en inrichting bij de overgang naar ons nieuwe gemeentehuis. We gaan daar werken met een nieuwe serviceformule en mensen kunnen ons op meerder manieren bereiken (het project Omnichannel).

Maatschappelijke opgave 4.2

Algemene dekkingsmiddelen en Onvoorzien

In aanvulling op de programma's geeft dit onderdeel een overzicht van de algemene dekkingsmiddelen. De algemene dekkingsmiddelen, zoals het gemeentefonds, worden niet als baten in de diverse programma's opgenomen. Inzicht in de baten is echter essentieel voor de raad. Daarom maken de algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien ook onderdeel uit van dit perspectief.

De voorgaande programma's omvatten alle baten en lasten die nodig zijn voor de realisering van die programma's. Specifieke gemeentelijke heffingen zoals het rioolrecht en de afvalstoffenheffing zijn opgenomen bij de baten van het betreffende programma. Hetzelfde gebeurt met de specifieke uitkeringen.
Het BBV schrijft in artikel 8 voor dat in de begroting een bedrag wordt opgenomen voor onvoorziene uitgaven. Het bedrag voor onvoorzien kan, volgens de voorschriften, worden geraamd voor de begroting in zijn geheel of per programma. Er is voor gekozen om de post onvoorzien voor de begroting in zijn geheel op te nemen.

Overzicht algemene dekkingsmiddelen
De belangrijkste onderdelen van het overzicht algemene dekkingsmiddelen zijn voorgeschreven door het BBV. Het gaat daarbij om:
a. lokale heffingen, waarvan de besteding niet gebonden is. Dit zijn met name de OZB, de precariobelasting, de toeristenbelasting en de hondenbelasting,
b. algemene uitkeringen (gemeentefonds),
c. dividend,
d. saldo van de financieringsfunctie,
e. overige algemene dekkingsmiddelen.

Tabel Specificatie algemene dekkingsmiddelen *(bedragen x € 1.000)*

BATEN	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
Algemene dekkingsmiddelen				
Lokale heffingen (OZB)	**11.411**	11.471	11.531	11.591
Lokale heffingen (overige belastingen)	**174**	174	174	174
Gemeentefonds	**77.318**	78.374	72.752	72.795
Dividend	**380**	380	380	380
Saldo financieringsfunctie	**127**	94	71	50
Totaal algemene dekkingsmiddelen	**89.410**	**90.493**	**84.908**	**84.990**
LASTEN				
Onvoorzien	**24**	24	24	24

Toelichting
Hieronder wordt in het kort het beleid ten aanzien van de onderwerpen uit de tabel toegelicht.

Lokale heffingen

Het beleid over de lokale heffingen wordt uitvoeriger beschreven in de paragraaf Lokale heffingen van deze begroting.

Gemeentefonds
Het gemeentefonds kent drie soorten uitkeringen:
- de algemene uitkering
- decentralisatie- en
- integratie-uitkeringen

De algemene uitkering
Binnen het gemeentefonds is de algemene uitkering de grootste component. Het bedrag aan algemene uitkering wordt verdeeld over de gemeenten met maatstaven, zoals het inwonertal en de oppervlakte van een gemeente, een aan de maatstaven gekoppeld gewicht (bedrag per eenheid) en de uitkeringsfactor. De maatstaven kunnen voortdurend aan veranderingen onderhevig zijn.

Daarnaast wordt de ontwikkeling van de algemene uitkering voor een belangrijk deel bepaald door de ontwikkeling van de rijksuitgaven (netto gecorrigeerde rijksuitgaven; NGRU). Volgens de normerings-systematiek (trap op-trap af) hebben wijzigingen in de rijksuitgaven direct invloed op de omvang van de algemene uitkering. Het trap op-trap af principe wordt na 2025 losgelaten. De jaarlijkse toename of afname van het gemeentefonds, voortvloeiend uit de normeringssystematiek, wordt het accres genoemd. De huidige demissionaire regering is van plan om de financieringssystematiek met ingang van 2027 aan te passen.

De raming van de algemene uitkering is gebaseerd op de Meicirculaire 2023. Voor de publicatie en de behandeling van deze begroting ontvangt de gemeenteraad een raadsinformatiebrief over de uitkomst van de septembercirculaire 2023. De financiële effecten hiervan zijn nog niet verwerkt in deze begroting.

Decentralisatie- en integratie-uitkeringen
Deze uitkeringen maken, net als de algemene uitkering, deel uit van het gemeentefonds, maar hebben een eigen verdeling. Decentralisatie- en integratie-uitkeringen zijn net als de algemene uitkering vrij besteedbaar en er vindt geen verantwoording naar het Rijk plaats, wat bij specifieke uitkeringen wel het geval is. Veel van de uitkeringen zijn verbonden met een zeker doel. Vanuit dat perspectief kan de bestedingsvrijheid formeel niet, maar materieel wel begrensd zijn.

Dividend
De gemeente Nijkerk heeft aandelen in Alliander, Vitens en BNG. Voor de aandelen van Alliander en de BNG gezamenlijk wordt een opbrengst geraamd van € 380.000 per jaar. Vanaf 2021 ontvangen we voorlopig geen dividend meer van Vitens. Voor de rente van de in 2021 verstrekte lening aan Alliander wordt gezien het beperkte risico (Alliander heef de hoogste rating namelijk triple A) en de materialiteit van het bedrag geen reserve opgenomen.

Saldo van de financieringsfunctie
Het betreft hier het saldo van enerzijds de gecalculeerde rentelast en anderzijds de aan diverse programma's doorberekende rentelast. De gecalculeerde netto rentelast voor 2024 is € 2,1 miljoen. Op basis van de door de raad vastgestelde financiële spelregels is € 2,2 miljoen doorbelast aan de diverse programma's. Hierdoor ontstaat een rekenkundig voordeel van € 0,1 miljoen. Dit is een gevolg van enerzijds de toerekening van de rente aan voorzieningen conform de vernieuwde BBV en anderzijds de doorbelasting van rente op basis van de voorcalculatorische omslagrente in plaats van de werkelijke omslagrente. Het is geen echt budgettair voordeel.

EMU-saldo
Als gevolg van Europese regelgeving mogen EU-lidstaten een begrotingstekort (EMU-saldo) hebben van maximaal 3% van het bruto binnenlands product (BBP). Van dit maximale tekort van 3% van Nederland is 2,5% voor de rijksoverheid en 0,5% voor de decentrale overheden. De EMU-systematiek werkt echter op een andere manier dan het baten-lastenstelsel dat decentrale overheden hanteren. Investeringen en uitgaven die worden gedekt uit reserves tellen bijvoorbeeld niet mee in de uitkomst in het baten-lastenstelsel, maar tellen wel door in het EMU-saldo. Bij een sluitende begroting kan een gemeente daardoor toch een negatief EMU-saldo hebben.

4.3 Financiële middelen

4: Perspectief Dienstverlening	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
x € 1.000				
Baten				
4.1. Hoe maken we het samen mogelijk?	8.872	8.944	8.963	9.035
4.2. Algemene dekkingsmiddelen en Onvoorzien	89.537	90.653	85.091	85.194
Totaal Baten	**98.409**	**99.597**	**94.054**	**94.229**
Lasten				
4.1. Hoe maken we het samen mogelijk?	-29.284	-29.070	-28.026	-28.083
4.2. Algemene dekkingsmiddelen en Onvoorzien	-1.267	-1.408	-1.461	-1.533
Totaal Lasten	**-30.551**	**-30.478**	**-29.487**	**-29.616**
Saldo baten en lasten	**67.858**	**69.119**	**64.567**	**64.613**
Mutaties reserves				
Toevoeging reserves	-	-	-	-
Onttrekkingen reserves	480	466	498	558
Resultaat programma	**68.338**	**69.586**	**65.065**	**65.171**

Paragrafen

De paragrafen: zeven dwarsdoorsneden

Naast de zeven programma's en het hoofdstuk Algemene dekkingsmiddelen en Onvoorzien bestaat de begroting uit een aantal paragrafen. De paragrafen geven een dwarsdoorsnede van de begroting, bezien vanuit een bepaald perspectief. Doel van de paragrafen is om inzicht te geven in aspecten die op meerdere programma's betrekking hebben. Via de paragrafen kan de raad ook beleidsuitgangspunten vaststellen voor beheersmatige aspecten. Het gaat met name om de beleidslijnen van het beheersproces waarbij sprake kan zijn van grote financiële impact, een grote politieke betekenis of een aanzienlijk belang voor de realisatie van de programma's. Doel van de paragrafen is de raad een instrument te geven om de beleidskaders van deze diverse onderdelen vast te stellen en om de uitvoering te kunnen controleren.

Thema's van de paragrafen

De volgende paragrafen zijn voorgeschreven:

1. Lokale heffingen
2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing
3. Onderhoud kapitaalgoederen
4. Financiering
5. Bedrijfsvoering
6. Verbonden partijen
7. Grondbeleid

1. Lokale heffingen

Voorgeschreven is dat de paragraaf lokale heffingen ten minste bevat:

- De geraamde inkomsten;
- Het beleid ten aanzien van de lokale heffingen;
- Een overzicht op hoofdlijnen van kostendekkendheid van de diverse heffingen en de bijbehorende beleidsuitgangspunten;
- Een aanduiding van de lokale lastendruk;
- Een beschrijving van het kwijtscheldingsbeleid.

De paragraaf lokale heffingen heeft betrekking op zowel de heffingen waarvan de besteding is gebonden (specifieke heffingen), als op de heffingen waarvan de besteding ongebonden is (algemene dekkingsmiddelen).

De lokale heffingen vormen een belangrijk onderdeel van de inkomsten van gemeenten en zijn daarom een integraal onderdeel van het gemeentelijk beleid. Een overzicht van de lokale heffingen en daarmee meer inzicht is daarom van belang voor de raad. Een aanduiding van de lokale lastendruk is van belang voor de integrale afweging tussen beleid en inkomsten. Een beschrijving van het kwijtscheldingsbeleid maakt het beeld van de lokale lasten compleet.

Uitgangspunt in de regelgeving is dat tarieven voor een rechtstreekse dienstverlening niet meer mogen opbrengen dan zij aan werk kosten. Er is geen winstdoelstelling voor deze tarieven. Deze uitgangspunten hebben vooral gevolgen voor het tarievenbeleid van retributies in het algemeen en de tarieven van de afvalstoffenheffing en van het rioolrecht. Bij het onderdeel tarievenbeleid retributies komen wij hierop terug.

1.1 Geraamde inkomsten

De inkomsten uit lokale heffingen worden in 2024 geraamd op € 22,0 miljoen. De opbouw is als volgt:

bedragen x € 1 miljoen

	2022	2023	2024
Belastingen			
OZB woningen	6,1	6,4	6,7
OZB niet woningen	4,3	4,5	4,7
Parkeerbelastingen	0,3	0,4	0,4
Rioolheffing	2,2	2,2	2,6
Afvalstoffenheffing	3,5	3,4	3,8
Precariobelasting	-	-	-
Overige *)	0,5	0,5	0,5
Totaal belastingen	***16,9***	***17,4***	***18,7***
Retributies en leges			
Leges	2,0	2,0	2,5
Lijkbezorgingsrechten	0,6	0,6	0,6
Overige **)	0,2	0,3	0,2
Totaal retributies en leges	***2.8***	***2,9***	***3,3***
Totaal lokale heffingen	***19,7***	***20,3***	***22,0***

* hondenbelasting, forensenbelasting, toeristenbelasting

** haven-, kade- en liggelden

1.2 Beleid lokale heffingen

Algemeen tarievenbeleid belastingen
Voor 2024 is een inflatiecorrectie berekend op de gemeentelijke belastingen en heffingen van 4,3%. (bron: kadernota 2024 raad; juni 2023)

Landelijk, maar zeker ook in Nijkerk staat bij veel gemeenten het presenteren van een structureel sluitende (meerjaren)begroting, onder druk. Dit als gevolg van onzekerheden over de belangrijkste inkomstenbron van de gemeente ingaande de jaarschijf 2026 e.v.; de algemene uitkering van het rijk. De opschalingskorting gaat vanaf 2026 weer oplopen, tevens wordt de groei van het gemeentefonds (het accres) gekoppeld aan de rijksuitgaven netto tot 2025 voortgezet. Voor latere jaren wordt het accres bevroren door het rijk.

Tevens hebben macro-economische ontwikkelingen zoals een hoog inflatiecijfer met een hoge rente dientengevolge impact op investeringen en de ontwikkelagenda 2023-2026. In de Kadernotitie 2024 wordt dit erkend en worden stappen voorbereid teneinde meerjarig (betreft met name jaarschijf 2026 en 2027) een sluitende begroting te presenteren. Gelijktijdig wordt bij het rijk aangedrongen op een helder financieel meerjarig perspectief.

Heffing bijdrage Bedrijfsinvesteringszone
Na een zorgvuldige voorbereiding en nauwe samenwerking met de Ondernemersvereniging Hoevelaken is met ingang van 2017 besloten tot invoering van een BIZ voor het centrum van Hoevelaken. De door de gemeente, via dienstverlening door GBLT, te heffen bijdragen worden via een subsidie uitgekeerd aan de Stichting Centrum Hoevelaken. Eind 2021 is, in goed overleg met het Stichtingsbestuur, wederom gestemd en bepaalde de uitslag van de stemming dat de looptijd wederom met 5 jaar wordt verlengd, ingaande 2021 t/m 2025.

Hondenbelasting
In april 2023 heeft uw raad het nieuwe honden-uitlaatbeleid vastgesteld. Hierin is expliciet besloten, de kosten voor het honden-uitlaatbeleid in overeenstemming te brengen met de inkomsten door de hondenbelasting.

Toeristenbelasting
Op basis van de informatie van GBLT is de verwachting dat de raming 2024 op € 307.000 uitkomt.

Onroerende Zaakbelasting/ WOZ
Met ingang van 2022 moesten alle gemeenten andere gegevens over gebouwen en woningen gaan gebruiken in de basisregistratie (BAG). Deze basisregistratie wordt onder andere gebruikt om de WOZ-waardering te bepalen. Tot dan werd gebruik gemaakt van de inhoud van woningen (m3); vanaf 2022 moest ook Nijkerk de gebruikersoppervlakte (m2) gaan gebruiken. Dit is een regeling van het Rijk met als doel aan te sluiten bij de praktijk dat de waarde van de woning veel meer afhankelijk is van het gebruikersoppervlak dan van de inhoudsmaat. Hierdoor gaan de WOZ-waarderingen van woningen beter aansluiten bij de praktijk van de markt. De WOZ-waarde van de woningen komt tot stand door modelmatige vergelijking van de woningen met andere woningen in dezelfde buurt, waarvan een recente verkoopprijs beschikbaar is. Daarom is de waarde van de woningen dus niet of nauwelijks veranderd bij de overgang van waarderen op inhoud naar gebruikersoppervlakte. Wel kan logischerwijs de zogenaamde mutatiedetectie (een inhaalslag die gelijktijdig is gestart om op basis van luchtfoto's onder meer vergunningsvrije objecten in kaart te brengen) van invloed zijn op de hoogte van de aanslag, Vanaf het belastingjaar 2020 wordt de waardering naar gebruikersoppervlakte in Nijkerk gebruikt als basis voor de belastingheffing 2020. Zo ook voor 2024 en verdere jaren.

No Cure No Pay
Er is al veel gedaan door GBLT om de ncnp-kosten naar beneden te krijgen.

Zittingen op het gemeentehuis om de burgers op afspraak te woord te staan, dit is door corona niet voortgezet. Sinds 2021 is het mogelijk om direct telefonisch informeel bezwaar te maken bij de taxateur van GBLT. Dit is positief ontvangen. Wel is gebleken dat op piek momenten niet direct contact met de taxateur kan worden verkregen. Daarom is besloten dat deze de klant terugbelt. Ook in 2024 zal deze werkwijze worden gecontinueerd met als doel; een goede uitleg leidt hopelijk tot minder bezwaar van de klant en minder kosten voor de gemeente(n). Zonder een landelijke gecoördineerde aanpak lijkt elk lokaal initiatief moeizaam en kostbaar.

De hoop is tevens gevestigd op een aantal maatregelen die staatsecretaris van Rij wil doorzetten om de ncnp-bedrijven het moeilijk te maken makkelijk geld te verdienen aan Woz-bezwaarprocedures. Een verplicht informeel traject voorafgaand aan de bezwaarfase is onderdeel van het pakket. In een brief naar de kamer benoemd de staatssecretaris een aantal maatregelen die hij, naar verwachting nog voor prinsjesdag 2023, in een uitgewerkt plan aan de kamer wil voorleggen. Nu het kabinet is gevallen is deze verwachting ongewis.

De OZB wordt berekend over de WOZ-waarde met een peildatum van een jaar eerder. De peildatum voor de OZB 2024 is de peildatum 1-1-2023. Hierin is de waardestijging tussen 1-1-2022 en 1-1-2023 meegenomen. Begin 2023 is echter een lichte afkoeling van de huizenprijzen waargenomen. Deze is dan door de gehanteerde systematiek, nog niet verwerkt in de aanslagoplegging over 2024. Hierover zal door GBLT, mede door ons aandringen, helder gecommuniceerd worden, om hopelijk onnodige bezwaren te voorkomen.

Tarievenbeleid retributies
Voor de inkomsten uit retributies wordt met kostprijsdekkende tarieven gerekend. In artikel 212 van de Gemeentewet is voorgeschreven dat de gemeenteraad via de financiële verordening regels stelt voor de wijze van kostprijsbepaling van de gemeentelijke diensten en producten. Daarbij moet ook rekening worden gehouden met het Besluit Begroting en Verantwoording.
De systematiek van toerekenen van kosten wordt uitgevoerd conform de Financiële Verordening en de belastingverordeningen. Bij de bepaling van de kostprijs worden de bijdragen aan en van reserves overigens mee genomen.

Rapportage Rekenkamer “Leges in Nijkerk; wie betaalt de rekening” van 2022
In de commissie van 9 juni 2022 is de rapportage Rekenkamer “Leges in Nijkerk, Wie betaalt de rekening” besproken. Het onderzoek ging over de algemene leges van de gemeente. In deze rapportage zijn de volgende conclusies gedaan:

- Niet alle leges zijn 100% kostendekkend, de inzichtelijkheid voor de raad is beperkt;
- er is weinig regie op de totstandkoming van de legestarieven;
- er is een beperkte informatievoorziening aan de raad dus ook beperkt sturingsmogelijkheid;
- er is geen expliciet raadsbesluit genomen waarin gewenste uitgangspunt van 100% kostendekkendheid is vastgelegd.

en de volgende aanbevelingen van de Rekenkamer:

- Raadsbesluit waarin 100% kostendekkendheid uiteen wordt gezet is gewenst;
- meer regelmaat in het actualiseren van de tarieven meer dan de jaarlijkse inflatiecorrectie
- op geaggregeerd niveau percentage kostendekkendheid vermelden in de paragraaf lokale heffingen;
- Het percentage van kostendekkendheid in paragraaf lokale heffingen (op geaggregeerd niveau) vermelden.

Naar aanleiding van deze aanbevelingen heeft u in de raad van 15 december 2022 expliciet besloten de kostendekkendheid van de leges te bepalen op “100% tenzij”. Hiermee is voldaan aan deze aanbeveling van de Rekenkamer. Tevens heeft u een besluit genomen om geen groene leges in te voeren in Nijkerk.

Ambtelijk zijn de algemene legesheffingen op kostendekkenheid beoordeeld. Voor 2023 komen we gemiddeld uit op een kostendekkendheid van 95%. Wel zijn er onderlinge verschillen geconstateerd, die zodra de begrotingscijfers 2024 in beeld zijn herberekend zullen worden. Indien nodig zal dit leiden tot een bijstelling in 2024. Globaal driekwart van de inkomsten van de algemene legesheffing wordt veroorzaakt door de leges van de omgevingsvergunning. Met de (uitgestelde) implementatie hiervan per 1-1-2024 en tevens de invoering van de WKB zullen eerst meer kengetallen ontwikkeld moeten worden bij zowel de gemeente als de Omgevingsdienst. Ook dient daar een software-aanpassing plaats te vinden om differentiatie in tarieven, veroorzaakt door de nieuwe Omgevingswet, per gemeente mogelijk te maken. In basis zijn voor de nieuw tarieven van de aangepaste legestabellen (hoofdstuk 2 van de algemene legesverordening) de historische beschikbare kengetallen gebruikt. Op basis van tijdschrijven zullen deze dus verfijnd worden.

Omgevingswet en Wet Kwaliteitsborging Bouwen (WKB)
Eind 2022 werd bekend dat de inwerkingtreding van de nieuwe Omgevingswet is uitgesteld naar 1 januari 2024. Er is meer tijd nodig om het Digitale Stelsel Omgevingswet opgeleverd, ingeregeld en stabiel werkend te krijgen. Ambtelijk is er hard gewerkt om in OddV verband de juiste afspraken te maken die nodig zijn voor een (geharmoniseerde) juiste uitvoering. Nieuw is de mogelijkheid om milieuleges te heffen, daarnaast is de hele tarieventabel op de schop gegaan, rekening houdend met nieuwe elementen als omgevingstafel etc.

Ook de WKB die eveneens per januari 2024 ingevoerd gaat worden zal een effect hebben op de bedrijfsvoering van de omgevingsdienst en ook met onze legesopbrengst.
Deze wet regelt dat het toezicht op de uitvoering van de gemeentelijk vergunning ook door een marktpartij (kwaliteitsborger) kan plaatsvinden. Bij de oplevering van het Bouwwerk moet de aannemer aantonen dat aan de regelgeving is voldaan. De pilot, verplicht voor 10% van de afgegeven vergunningen in de gemeente, zal eerst eenvoudige vergunningen betreffen. Dit houdt dan in dat de gemeente geen toezicht op dat deel van de vergunningverlening meer hoeft uit te oefenen. De gemeente blijft wel bevoegd gezag, dus moet de initiatiefnemer verantwoording afleggen aan de gemeente. Hiermee ontstaat een samenspel tussen marktpartijen (aannemer en kwaliteitsborger), de (soms particuliere) initiatiefnemer en de gemeente.

Hoe deze marktwerking zal uitpakken is op het moment van de invoering ongewis. De omgevingsdienst heeft zich voorbereid door het aanleggen van een flexibele schil. Het zal zeker 2 jaar duren voordat dit beeld helder is. Een evaluatiemoment zal daarna plaatsvinden. Op basis van de huidige inzichten van de omgevingswet en de WKB wordt u een in deze begroting 2024 een nieuwe legestarievenlijst voorgelegd. Op basis van opgedane ervaringscijfers zullen de lasten en baten gemonitord worden ter bepaling van de kostendekkendheid. Eerder al in 2022 bent u in een afzonderlijk raadsvoorstel hierover reeds geïnformeerd.

Afvalstoffenheffing (gebruikersheffing)
Uitgangspunt voor het opstellen van de begroting is een realistische raming. Voor 2024 wordt op basis van het CEP een trendmatige verhoging verwacht van 4,3%. (bron: kadernota 2024; raad juni 2023). De afvalstoffenheffing kent een gesloten financiering. Uitgangspunt is 100% kostendekkendheid.

We zien echter dat de markt prijsstijgingen doorberekent die hoger zijn dan ons gehanteerde prijsindexcijfer van de afgelopen jaren, dit als gevolg van een hogere loon- en prijsstijgingen in de markt van afvalverwerking en lagere opbrengsten voor papier en textiel. Dit leidt tot een bijstelling van het vaste deel afvalstoffenheffing (van € 153,20 (2023) naar € 179,10 (2024)). Nijkerk kent naast het vaste tarief per gebruiker ook een tarief per keer dat de burger restafval aanbiedt. De burger betaalt per keer dat deze de container voor restafval aan de weg zet of het restafval in de (ondergrondse) container doet. Dit heet diftar (‘gedifferentieerd tarief’). Het tarief voor diftar stijgt met de trendmatige stijging van 4,3%.

De accountant heeft bij het jaarwerk 2022 geadviseerd de reserve afvalstoffenheffing om te zetten naar een voorziening ter egalisatie van de van derden verkregen middelen. In de nieuwe nota reserves en voorzieningen is dit aangepast. Door inzet van deze voorziening (voorheen reserve) ter egalisatie van de tarieven, is deze leeg.

Door de tariefstijging toe te passen, vooruitlopend op het nieuwe afvalstoffenbeleidsplan dat naar verwachting in Q4 2023 wordt vastgesteld, voldoen we aan de wens van uw raad te komen tot een maximale 100% kostendekkendheid. Voor 2024 is het dekkingspercentage berekend op 93%. Tevens is een storting in de voorziening meegenomen van € 1 per aansluiting. Dit ter voorkoming dat bij tekorten aanspraak gemaakt moet worden op de algemene reserve, zoals in 2023.

In vergelijk met andere gemeenten (Coelo) loopt Nijkerk hierdoor meer in de pas van andere referentiegemeenten. Tot dan hoorden we nog tot de goedkoopste gemeenten. In 2024 zal de verwerking voor restafval opnieuw worden aanbesteed.

Rioolheffing
Uitgangspunt voor het opstellen van de begroting is een realistische raming. Voor 2024 wordt op basis van het CEP een trendmatige verhoging verwacht van 4,3%. (bron: kadernota; raad juni 2023). De rioolheffing kent een gesloten financiering. Uitgangspunt is 100% kostendekkendheid.

Voor 2024 wordt het tarief geïndexeerd met de inflatiecorrectie van 9,8%.(standaard 4,3%)
De huidige planning is om in het najaar van 2023 het Programma Water Nijkerk 2023 t/m 2027 door uw raad te laten vaststellen. Dit is het oude rioleringsplan (GRP) aangepast aan de Omgevingswet, die per 1 januari 2024 zal ingaan. De taakopvatting, wordt vollediger en ruimer; we leggen meer verbanden met andere vakgebieden (onder andere gezondheid, groen, vastgoed) in het programma water ten opzichte van het oude GRP.

Vanwege hogere materiaal-, energie- en loonkosten en extra kosten voor klimaatadaptatieve maatregelen, zoals ontkoppelen en aanleg infiltratievoorzieningen, zal de rioolheffing toenemen vanaf het jaar 2024. De raad zal daarbij kunnen aangeven binnen welke periode (bijvoorbeeld 5 of 10 jaar) de uiteindelijke maximale rioolheffing wordt bereikt. Omdat kosten en uitgaven voor het riool in een gesloten systeem plaatsvinden zal dit geen gevolgen hebben voor de begroting. Wel kan het invloed hebben op de lasten voor inwoners, afhankelijk van de wijze waarop de kostentoedeling plaats zal gaan vinden.

1.3 Overzicht diverse heffingen

De verordeningen met daarin de diverse tarieven worden jaarlijks bij afzonderlijk raadsbesluit gewijzigd dan wel opnieuw vastgesteld. De raadsbesluiten worden integraal bekendgemaakt in het elektronisch gemeenteblad, door plaatsing op de website www.officielebekendmakingen.nl. De actuele en vorige versies van de verordeningen zijn te vinden op www.overheid.nl/lokale wet- en regelgeving.

1.4 Lokale lastendruk

Voor de bepaling van de lastendruk wordt gekeken naar de lastendruk huishouding en per woningtype. Hierin worden de OZB voor woningen, de afvalstoffenheffing inclusief de opbrengsten vanwege afvoer van het afval en de rioolheffing betrokken.
Wij sluiten hierbij aan bij de definitie die door het COELO wordt gebruikt. Zie hiervoor ook de bijlage met beleidsindicatoren. De mutaties voor een meerpersoonshuishouden eigenaar woning in onderstaande tabel worden veroorzaakt door een stijging van de OZB met 4,3%, een stijging van het rioolrecht met 9,8% en een stijging van de afvalstoffenheffing met 14 á 15%. Tariefstijgingen boven de 4,3% zijn als gevolg van stijgende grondstof en loonstijgingen in een specifieke markt (afval en riool) en minder inkomsten op reststromen als papier en textiel (afval).

Vergelijkingstabel lokale lastendruk

per huishouden:	**2024**	**Stijging 2023-2024**	**2023**
Meerpersoonshuishouden eigenaar woning	753	7,9%	698
Eenpersoonshuishouden eigenaar woning	732	8,0%	678
Meerpersoonshuishouden huurder	221	14,3%	194

per huishouden:	2024	Stijging 2023-2024	2023
Eenpersoonshuishouden huurder	200	15,4%	173

Bron 2024: COELO: Atlas van de lokale lasten 2023 plus gevolgen belastingplan 2024

1.5 Kwijtscheldingsbeleid

In de gemeente Nijkerk bestaat de mogelijkheid om geheel of gedeeltelijk kwijtschelding te krijgen van de aanslag voor de afvalstoffenheffing (gedeeltelijk), de ozb en de rioolheffing (gedeeltelijk). Om daarvoor in aanmerking te komen, mag het inkomen niet hoger zijn dan 100% van het bijstandsniveau en vindt er een vermogenstoets plaats. Ook wordt bij de toetsing rekening gehouden met de netto kosten van kinderopvang. Aan mensen die een bijstandsuitkering ontvangen wordt de kwijtschelding, na toetsing van de voorwaarden, automatisch toegekend.

De heffing en invordering van de meeste belastingen wordt uitgevoerd door GBLT (zie hierna). Dit belastingkantoor heeft een koppeling met het Landelijke Inlichtingenbureau. Dit bureau beheert een landelijke database waarin de inkomensgegevens van alle belastingplichtigen zijn opgeslagen. Door gebruik te maken van deze gegevens wordt het toekennen van automatische kwijtschelding verder vergemakkelijkt voor de belastingplichtige. We houden er rekening mee dat in 2024 in totaal € 64.000 wordt kwijtgescholden. Dit bedrag wordt verantwoord op de begrotingspost gemeentelijke armoedebeleid.

1.6 Uitvoering Belastingverordeningen door GBLT

Het college heeft de uitvoering van de heffing en de invordering van een aantal gemeentelijke belastingen overgedragen aan de gemeenschappelijke regeling Gemeenschappelijk Belastingkantoor Lococensus-Tricijn te Zwolle (verder: GBLT). GBLT is een samenwerkingsverband van vijf waterschappen en zeven gemeenten (naast Nijkerk zijn dat Bunschoten, Dalfsen, Ommen, Dronten, Leusden en Zwolle).

GBLT bereidt zich voor op de aansluiting van de gemeenten Veenendaal, Woudenberg en Renswoude. De colleges van de drie gemeenten hebben na uitvoerig onderzoek het besluit genomen om de uitvoering van taken op het gebied van WOZ en Belastingen aan GBLT over te dragen. De besluitvorming over toetreding tot de gemeenschappelijke regeling moet nog plaatsvinden, echter stemde het algemeen bestuur van GBLT in zijn vergadering op 5 april 2023 al in met de voorbereidingen van een aansluiting van de drie gemeenten. Op dit moment regelt de gemeente Veenendaal de belastingen voor de drie gemeenten. Het is de bedoeling dat GBLT dit vanaf 1 januari 2025 overneemt.

GBLT verzorgt voor de gemeente de volgende belastingen:

- onroerendezaakbelastingen
- hondenbelasting
- afvalstoffenheffing
- forensenbelasting
- rioolheffing
- toeristenbelasting
- heffing BIZ-bijdrage centrum Hoevelaken

De belastingplichtigen van Nijkerk ontvangen van GBLT een gecombineerde aanslag, waarop zowel de gemeentelijke heffingen als de waterschapsheffingen zijn vermeld. GBLT draagt er zorg voor dat de informatie op de website van GBLT en de telefonische bereikbaarheid op orde zijn, om de vragen van de burgers te kunnen beantwoorden. De afhandeling van bezwaar- en beroepschriften tegen de gemeentelijke heffingen die door GBLT worden uitgevoerd, gebeurt door GBLT. Met ingang van 2020 zijn de verordeningen van de gemeentelijke GBLT partners geharmoniseerd. Dit leidt voor Nijkerk tot enkele geringe aanpassingen. Als basis is namelijk de VNG modelverordening gehanteerd per belastingsoort.
In de raad van 1 juni 2023 heeft uw raad ingestemd met de aanpassing van de GR van GBLT en de toetreding van de gemeente Ommen.

2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

2.1 Inventarisatie van de structurele en incidentele weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen en mogelijkheden van de gemeente om onverwachte en substantiële tegenvallers te dekken. Bijvoorbeeld de algemene reserve en de reserve grondexploitatie, maar ook de onbenutte belastingcapaciteit. Hierbij onderscheiden we incidentele en structurele weerstandscapaciteit. De incidentele weerstandscapaciteit is bedoeld om rekeningtekorten, calamiteiten en incidentele tegenvallers op te vangen. De structurele weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen die permanent ingezet kunnen worden om tegenvallers in de exploitatie op te vangen.

Weerstandsvermogen
Overeenkomstig de Nota risicomanagement wordt het weerstandsvermogen uitgedrukt in een ratio. Met behulp van dit verhoudingsgetal wordt bepaald of het incidenteel weerstandsvermogen toereikend is. De gemeente Nijkerk streeft naar een ratio van tenminste 0,8. Het weerstandsvermogen is afgenomen ten opzichte van de laatste berekening (Jaarstukken 2022), maar nog ruim boven de gestelde norm van 0,8. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door de inzet van de algemene reserve als (tijdelijk) dekkingsmiddel van het verwachte begrotingsresultaat 2024-2027, dit is conform de afspraken uit de Kadernota 2024.

Bedragen x € 1.000	**Begroting 2023**	**Rekening 2022**	**Begroting 2024**
Beschikbare weerstandscapaciteit	28.112	39.320	20.225
Gewogen risico's	7.572	9.784	10.137
Overschot (+)/ tekort (-) weerstandscapaciteit	**20.540**	**29.536**	**10.088**
Ratio weerstandsvermogen *	**3,7**	**4,0**	**2,0**

* Ratio weerstandsvermogen = beschikbare weerstandscapaciteit /gewogen risico's

Incidentele weerstandscapaciteit
De beschikbare capaciteit wordt bepaald met behulp van de algemene reserve en de reserve grondexploitatie. Overige reserves betreffen bestemmings-/egalisatiereserves. Deze worden niet ingezet als weerstandsvermogen.

Reserve Bedragen x € 1.000	**Begroting 2023**	**Rekening 2022**	**Begroting 2024**
Algemene reserve (saldo t+4)	17.444	27.965	10.435
Reserve bouwgrondexploitatie (saldo t)	10.668	11.355	9.790
Totaal weerstandscapaciteit	**28.112**	**39.320**	**20.225**

Structureel weerstandsvermogen
Wanneer de structurele weerstandscapaciteit wordt afgezet tegen de exploitatierisico's ontstaat het volgende beeld:

Weerstandsvermogen **Bedragen x € 1.000**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
Onbenutte budgettaire capaciteit	-537	868	-2.844	-2.358
Onbenutte belastingcapaciteit	5.600	5.600	5.600	5.600
Exploitatierisico's	-2.450	-2.450	-2.450	-2.450

Totaal	**2.613**	**4.018**	**306**	**792**

Onbenutte budgettaire capaciteit
De onbenutte budgettaire capaciteit wordt bepaald door de post onvoorzien en het saldo van de begroting over de jaren 2024-2027. De uitkomst van de onbenutte budgettaire capaciteit bedraagt:

Onbenutte budgettaire capaciteit **Bedragen x € 1.000**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
Onvoorzien	24	24	24	24
Saldo programmabegroting 2024-2027	-561	844	-2.868	-2.382
Totaal	**-537**	**868**	**-2.844**	**-2.358**

Onbenutte belastingcapaciteit
Bij de bepaling van de onbenutte belastingcapaciteit wordt gekeken naar de ruimte die nog aanwezig is om de OZB-tarieven te verhogen. Hiertoe wordt het maximaal toegestane tarief vergeleken met de tarieven van de gemeente Nijkerk. Voor de maximale tarieven wordt uitgegaan van de normen volgens het "redelijk peil" zoals dat wordt gehanteerd voor de toelating tot artikel 12 van de Financiële verhoudingswet. Dit redelijk peil wordt jaarlijks gepubliceerd in de meicirculaire van het Ministerie van Binnenlandse Zaken. Op basis van de laatst beschikbare gegevens (meicirculaire 2023) is dit 0,1614% van de totale WOZ-waarde.

De Financiële-verhoudingswet bepaalt dat de eigen inkomsten van een gemeente een bepaald redelijk peil hebben, wil zij in aanmerking komen voor een aanvullende uitkering op basis van artikel 12 Fvw. Om dat te kunnen beoordelen moet duidelijk zijn welke eigen inkomsten daarbij worden betrokken en wat een redelijk peil is.

Daarbij gaat het om de eigen inkomsten uit:
- de onroerendezaakbelastingen (OZB);
- de rioolheffingen;
- de afvalstoffenheffingen en reinigingsrechten.

Bij gemaximaliseerd tarief bedraagt de OZB-opbrengst voor de gemeente Nijkerk € 17,0 miljoen. De huidige raming van de OZB-opbrengst bedraagt € 11,4 miljoen. Dit brengt de onbenutte belastingcapaciteit op een bedrag van € 5,6 miljoen. Daarnaast is het een ijkpunt voor het financieel beleid dat de gemeente Nijkerk voert.

2.2 Inventarisatie risico's

Inventarisatie incidentele risico's
Het verschil ten opzichte van de jaarstukken 2022 wordt voornamelijk veroorzaakt door een toename van de structurele risico's.

Bedragen x € 1.000	**Begroting 2023**	**Rekening 2022**	**Begroting 2024**
Risico's vermogen	2.975	3.050	**3.575**
Gewogen risico's grondexploitatie*	4.597	6.734	**6.562**
Totaal risico's	**7.572**	**9.784**	**10.137**

* Bron: MPG (zie ook paragraaf Grondbeleid)

Gewogen risico's - incidenteel **Bedragen x € 1.000, -/- = kans**	**Begroting 2023**	**Rekening 2022**	**Begroting 2024**
Er zijn geen risico's met een grote kans	0	0	0

Gewogen risico's - incidenteel Bedragen x € 1.000, -/- = kans	Begroting 2023	Rekening 2022	Begroting 2024
Grote Kans (GK) = 75% risico	**0**	**0**	**0**
Risico's Middelgrote kans:			
Omgevingswet Nog zeer onzeker is wat de financiële gevolgen zijn na de invoering per 1-1-2024 van de omgevingswet. Verwachting is in het begin wat hogere kosten die in de tijd uitvlakken. Dit risico wordt vanaf 2024 gezien als een risico met een kleine kans.	300	300	300
FLO Brandweer Op verzoek van de gemeente Nijkerk voert de VGGM de FLO-overgangsregeling uit. De onzekerheid van de hoogte wordt veroorzaakt door individuele keuzemogelijkheden die de regeling biedt met betrekking tot de omvang van non-activiteitsverlof.	200	0	0
Middelgrote Kans (MK) = 50% risico	**500**	**300**	**0**
Risico's Kleine kans:			
Garantstellingleningen	650	575	500
Planschade Gebleken is dat n.a.v. vaststelling van bestemmingsplannen het risico bestaat op een planschadeclaim. Vooralsnog is nog geen claim ingediend op basis waarvan planschade uitgekeerd dient te worden. In het algemeen hebben wij dit risico bij de bouwlocaties bij de ontwikkelaar neergelegd.	250	250	250
Omgevingswet Zie hiervoor het gestelde onder kleine kans.	0	0	125
Cybercriminaliteit Gemeenten worden steeds vaker getroffen door cybercriminaliteit. Dit levert een risico op onze bedrijfsvoering	0	250	250
Kleine Kans (KK) = 25% risico	**900**	**1.075**	**1.125**
Structureel risico begrotingsjaar Met ingang van de begroting 2022 beschouwen wij het structurele risico van de jaarschijf (2023) als een risico dat incidenteel moet worden afgedekt door onze weerstandscapaciteit.	1.575	1.675	2.450
Totaal	**2.975**	**3.050**	**3.575**

Inventarisatie structurele risico's
In volgende tabel is een overzicht opgenomen van de specifieke risico's die een structureel effect kunnen hebben binnen de exploitatie.

Gewogen risico's – structureel ***Bedragen x € 1.000, -/- = kans***	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
Risico's Middelgrote kans:				
Inflatie en loonkostenontwikkelingen De inflatie en de stijging van de salarissen is momenteel hoog. Een stijging van 1% boven de door ons gebruikte parameters kost de gemeente ongeveer structureel € 500.000.	375	375	375	375
Renterisico Het renteniveau is het laatste jaar sterk gestegen. Voor de komende tijd verwachten wij eerder een rentestijging een daling. Een stijging van de rente heeft uiteraard ook effect op onze rentelast. Een stijging van 1,00% kost ons op basis van onze financieringspositie ± € 500.000.	375	375	375	375
Grote kans (GK) = 75% risico	**750**	**750**	**750**	**750**
Risico's Middelgrote kans:				
Arbeidsmarkt De druk op de arbeidsmarkt is hoog. Het is voor ons steeds moeilijker om kwaliteit binnen te halen voor het budget wat wij daarvoor hebben. Wij verwachten dat dit een opwaartse druk geeft op het personeelsbudget.	275	275	275	275
Sociaal domein Het open-eind-karakter van de diverse regelingen waaronder met name de uitgaven Jeugdhulp en Wmo staan onder druk. Daarnaast zorgt de toekomst van de sociale werkvoorziening, de toename van het aantal statushouders en de grilligheid van de hoogte van de rijksbijdragen voor onzekerheid.	1.250	1.250	1.250	1.250
WW-verplichtingen Onze bedrijfsvoering brengt het risico van WW-verplichtingen met zich mee.	175	175	175	175
Middelgrote kans (MK) = 50% risico	**1.700**	**1.700**	**1.700**	**1.700**
Risico's kleine kans:				
Er zijn geen risico's met een kleine kans.				
Kleine Kans (KK) = 25% risico	**0**	**0**	**0**	**0**
Risico's exploitatie	**1.575**	**1.575**	**1.575**	**1.575**

2.3 Beleid weerstandcapaciteit en risico's

Het beleid is vastgelegd in de nota risicomanagement. Deze zal in 2024 worden geactualiseerd.

2.4 Kengetallen

De kengetallen geven een globaal beeld van de financiële positie. Voor de eerste globale beoordeling wordt aangesloten bij de zogeheten signaleringswaarden die afkomstig zijn uit onder meer de stresstest voor 100.000+ gemeenten. De kengetallen zijn ingedeeld in drie categorieën, waarbij categorie A het minst risicovol is en categorie C het meest.

Kengetal		Categorie A	Categorie B	Categorie C
Netto schuldquote	Zonder correctie doorgeleende gelden	< 90%	90-130%	>130%
	met correctie doorgeleende gelden	< 90%	90-130%	>130%
Solvabiliteitsratio		>50%	20-50%	<20%
Structurele exploitatieruimte		>0%	=0%	<0%
Grondexploitatie		<20%	20-35%	>35%
Belastingcapaciteit “Woonlasten meerpersoonshuishouden”		<95%	95-105%	>105%

Omschrijving	JR 2021	JR 2022	BGR 2023	BGR 2024	MJB 2025	MJB 2026	MJB 2027
Netto schuldquote	51%	47%	75%	76%	85%	89%	87%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	49%	44%	75%	75%	83%	87%	85%
Solvabiliteitsratio	41%	42%	32%	28%	27%	27%	26%
Structurele exploitatieruimte	--0,6%	4,9%	-0,8%	0,3%	1,3%	3,0%	-2,7%
Grondexploitatie	23%	23%	22%	21%	26%	23%	17%
Belastingcapaciteit “Woonlasten meerpersoonshuishouden”	82%	75%	82%	80%	80%	80%	80%

3. Onderhoud kapitaalgoederen

Het beheer en onderhoud van de kapitaalgoederen in de openbare ruimte, onder andere wegen, riolering, openbare verlichting, groen en gebouwen, legt beslag op een substantieel deel van de financiële middelen in de gemeentebegroting. Het onderhoud van deze goederen is van groot belang voor het zo goed mogelijk functioneren van de gemeente op vele terreinen. Daarom is het belangrijk dat meerjarig de kaders voor het beheer van kapitaalgoederen zijn vastgesteld en de financiële gevolgen inzichtelijk zijn en vertaald in de programmabegroting. In deze paragraaf wordt ingegaan op relevante ontwikkelingen voor de begroting 2024.

Het gaat in deze paragraaf om een dwarsdoorsnede van de begroting. Lasten van onderhoud kunnen in diverse programma's voorkomen. Met vastgestelde beleids- en beheerplannen is inzichtelijk wat de toekomstige investeringen zijn om de kapitaalgoederen in stand te houden. In het algemeen worden de jaarlijkse lasten behorende bij jaarlijks fluctuerende kosten van groot onderhoud constant gehouden door gebruik te maken van een voorziening. Een helder en volledig overzicht is van belang voor een goed inzicht in de financiële positie.

3.1 De beheerplannen per categorie

Per categorie kapitaalgoederen bestaan een of meer beheerplannen. Hierin zijn de uitgangspunten voor het beheer beschreven en de beheerplannen geven inzicht in de financiële gevolgen op korte en langere termijn.

Wegen
Beheerplan Wegen
De doelstelling van dit beheerplan is het in stand houden van de openbare wegen die in beheer zijn bij de gemeente Nijkerk. De wegbeheerder is verantwoordelijk voor een optimaal beheer en onderhoud van de verhardingen, zodat de wegen hun functie kunnen vervullen. Optimaal vraagt een afweging tussen de technische minimumeisen, de wensen van de inwoners en het beschikbare budget.

Op basis van het beheerplan wegen en de inspectieresultaten, welke begin 2024 worden verwacht, wordt in 2024 klein en groot onderhoud uitgevoerd aan de verharding in de gemeente Nijkerk. Vanuit wegbeheer worden in 2024 bijdragen gedaan aan integrale projecten zoals de herinrichting Watergoorweg (tussen N301 en A28), Coltoflaan, Krudopstraat, Vrijheidslaan en park de Bogen waarvan de uitvoering in 2023 start. In 2024 zal het beheerplan wegen worden herzien en ter vaststelling worden aangeboden.

Daarnaast komen we in 2024 met een voorstel over het onderhoud van de bermen.

Beheerplan Openbare Verlichting
Het beheerplan openbare verlichting bevat de inhoudelijke doelstellingen die met openbare verlichting worden nagestreefd, zoals verkeersveiligheid en sociale veiligheid. Het beheerplan beschrijft daarnaast de technische en economische uitgangspunten die de gemeente hanteert bij het beheer van de openbare verlichting en de bijbehorende financiële consequenties. Uitvoering wordt gegeven aan vervanging en het groot onderhoud volgens het beheerplan Openbare Verlichting. In 2024 staat de wijk Strijland op de planning waarbij alle armaturen in deze wijk worden vervangen door led verlichting .

Beheerplan Straatmeubilair en verkeersvoorzieningen
Het beheerplan straatmeubilair en verkeersvoorzieningen schept een kader waarbinnen het in de openbare ruimte tot een verantwoorde, eenduidige keuze en inrichting van straatmeubilair en verkeersvoorzieningen komt. Door deze voorziening is het groot onderhoud gewaarborgd. In 2024 worden objecten kwalitatief beoordeeld en indien nodig vervangen.

Beheerplan infrastructurele kunstwerken

In dit beheerplan is het beheer en onderhoud aan bruggen, vlonders, tunnels en viaducten opgenomen. Het beheerplan wordt in 2024 ter vaststelling aangeboden. Door de groei van de gemeente Nijkerk, zoals Doornsteeg, Spaanse Leger en woonpark Hoevelaken zijn (en worden er) nieuwe civiele kunstwerken aangelegd waardoor structureel hogere uitgaven nodig zijn om de infrastructurele kunstwerken te kunnen beheren en onderhouden. Bij besluitvorming over de diverse ontwikkelingen zijn deze hogere uitgaven reeds meegenomen.

Water
Beheerplan Haven en sluis
Bij de actualisatie en vaststelling van het beheerplan zijn beslissingen genomen over de instandhouding van een aantal infrastructurele voorzieningen ten behoeve van de beroepsvaart en de recreatie. Voor de instandhouding van deze voorzieningen is groot onderhoud of vervanging gepland waaraan op basis van inspectie uitvoering wordt gegeven. De sluisdeuren worden jaarlijks geïnspecteerd en indien nodig vervangen. Uit de inspectie van 2023 is gebleken dat de vervanging van de sluisdeuren, welke gepland stonden in 2024, uitgesteld kunnen worden.

Beheerplan Sloten en Bermen
Bij de vaststelling van het beheerplan zijn beslissingen genomen over het beheer en onderhoud van bermen, watergangen en duikers. Aan de hand van gehouden inspecties zijn de daaruit voortkomende werkzaamheden voor de komende jaren gepland, het gaat onder andere om maaibeheer en (verplicht) slootonderhoud waarbij er aandacht is voor het vergroten van de biodiversiteit. De monitoring van de biodiversiteit wordt volgens het beheerplan in 2024 gestart. Tevens vindt er in 2024 een nieuwe aanbesteding voor het beheer en onderhoud plaats.

Groen
In 2024 wordt verdere invulling gegeven aan de uitvoering van het effectgericht-beheer conform de Visie Openbare Ruimte. Dit betekent dat de basis op orde blijft en er ingespeeld wordt op de wensen en behoeften van de burger.

Beheerplan Groen, Spelen, Begraven
In 2024 worden plannen die voortkomen uit het geactualiseerde groenbeleidsplan verder uitgewerkt. Op basis van de uitgevoerde inspecties op de technische staat van het groen, en breed gedragen wensen van inwoners, worden diverse groenrenovaties voorbereid en uitgevoerd zoals in de wijk Strijand. Voor een aantal projecten wordt de groenrenovatie integraal uitgevoerd in combinatie met het groot onderhoud van wegen en/of riolering, dit zijn de wijk Rensselaer en de Campenbuurt.

Er wordt rekening gehouden met de opgaven die op ons afkomen, zoals de gevolgen van klimaatverandering, de verhouding tussen recreatieve ruimte en bebouwd gebied, en de vraag van inwoners en organisaties om mee te praten en eigen initiatieven te stimuleren en te faciliteren. In het groenbeleid zijn richtlijnen opgenomen hoe omgaan wordt met de gevolgen van de klimaatverandering, het zogenaamde “snippergroen”, monumentale bomen en plagen en ziekten.

In 2023 is het nieuwe speelruimteplan vastgesteld. De geplande acties voor 2024 worden uitgevoerd. Dit betekent dat in 2024 integraal invulling wordt gegeven aan de uitvoering van het speelruimte plan in de wijk Renselaer, de Campenbuurt en het gebied Steenbeek.

Het hondenbeleidsplan is in 2023 vastgesteld. De geplande acties voor 2024 worden uitgevoerd.

Beheerplan begraafplaatsen
In 2024 wordt het vastgestelde beleid voortgezet: uitbreiding op de begraafplaats in Nijkerkerveen realiseren.

Programma water
Het programma water, wordt naar verwachting ter behandeling aangeboden in 2024, als onderdeel van de omgevingsvisie. In het programma water 2024-2028 is tevens een nieuwe Voorziening Groot Onderhoud miv 2024 opgenomen.

Het groot onderhoud aan de riolering en de wateropgaven vanuit de zorgplicht voor hemelwater en grondwater zal worden uitgevoerd. De werkzaamheden hebben met name betrekking op vervanging van riolering, verbetermaatregelen in het rioleringssysteem, afkoppelen van verhard oppervlakte, het aanpakken van wateroverlastlocaties en maatregelen in het kader van klimaatadaptatie. In 2024 wordt gestart met (integrale-) afkoppelprojecten, zoals de Coltoflaan en in de wijk Corlaer.

Gebouwen
Beheerplan Gemeentelijke Gebouwen
De gemeente Nijkerk heeft 28 gebouwen, 6 sporthallen, de kleedkamervoorzieningen van 6 sportverenigingen en een zwembad in eigendom. Het beheer en de exploitatie van de sporthallen en het zwembad is uitbesteed.

De doelstelling van het beheerplan is om de conditie van de gemeentelijke gebouwen te bewaken, achterstallig onderhoud te voorkomen en inzicht te hebben in de noodzakelijke instandhoudingkosten over een langere periode. De meerjarenonderhoudsbegroting (MOB) die deel uitmaakt van het beheerplan strekt zich uit over een periode van 20 jaar. In 2024 vindt er naast regulier gebouw onderhoud ook verduurzaming plaats. In 2024 wordt gestart met de voorbereiding voor verduurzaming van drie sporthallen, Corlaer, Ridderspoor en de Slag.

Overzicht beheerplannen en planperiodes

Categorie	Beheerplan	Planperiode (huidig)	Jaar herziening
Wegen	Wegen	2019 t/m 2024	2024
	Infrastructurele kunstwerken	2016 t/m 2020	2024
	Openbare verlichting	2021 t/m 2025	2025
	Verkeersvoorzieningen en straatmeubilair	2021 t/m 2025	2025
Water	Havens	2021 t/m 2025	2025
	Sloten en bermen	2022 t/m 2026	2026
Groen	Groen	2012 t/m 2017	2024
	Speelvoorzieningen	2024 t/m 2029	2029
	Begraafplaatsen	2021 t/m 2025	2025
Programa water	Programma water	2023 t/m 2027	2027
Gebouwen	Openbare gebouwen	2024 t/m 2029	2029

3.2 Beleidskader

Het onderhoud van bovengenoemde kapitaalgoederen gebeurt aan de hand van beheerplannen. Een beheerplan wordt elke vijf jaar herzien. In deze paragraaf wordt verder een overzicht gegeven van de bestaande en geplande beheerplannen en de financiële consequenties inclusief de vertaling daarvan in de begroting (meerjarig). Elk beheerplan bevat het uitgewerkte beleidskader voor het betreffende onderwerp en een gedetailleerde planning van de kostendekking. In het vervolg van deze paragraaf worden de hoofdlijnen daarvan samengevat.

4. Financiering

4.1 Wettelijk kader

De paragraaf financiering bevat in ieder geval de beleidsvoornemens ten aanzien van het risicobeheer van de financieringsportefeuille. Artikel 17 van de Financiële verordening bevat de uitgangspunten en richtlijnen waaraan het college zich heeft te houden bij het aantrekken en uitzetten van geldmiddelen. Dit artikel is nader uitgewerkt in het Financieringsstatuut, vastgesteld door het college. De paragraaf Financiering in de begroting en het jaarverslag gaan in op de (verwachte) financieringspositie van de gemeente en het bijbehorende risicoprofiel.

4.2 Financieringspositie

De financieringspositie per 1 januari verloopt volgens de begroting over de jaren 2024 tot en met 2027 als volgt:

2024	een financierings*tekort* van	€ 69,2 miljoen
2025	een financierings*tekort* van	€ 84,4 miljoen
2026	een financierings*tekort* van	€ 80,5 miljoen
2027	een financierings*tekort* van	€ 87,2 miljoen

De financieringspositie wordt bepaald door te kijken in welke mate de boekwaarde vaste activa en de voorraden grond worden gefinancierd met eigen vermogen (reserves) en lang vreemd vermogen (langlopende geldleningen en voorzieningen). Het is een hulpmiddel om te kijken welke financieringsbehoefte de gemeente de komende jaren heeft. Hierdoor kan er een inschatting worden gemaakt van de verwachte rentelasten of baten in de komende jaren. In tegenstelling tot de liquiditeitspositie gaat het hier niet om daadwerkelijke geldstromen. De werkelijke financieringspositie en de daarbij behorende financieringsbehoefte zijn op de korte termijn beheersbaar. Inzicht op langere termijn is vaak afhankelijk van diverse grote investeringen. Als gevolg van procedures, planning, andere deelnemers in projecten, enz. is dit minder goed voorspelbaar/stuurbaar. Hierbij kan onder meer worden gedacht aan uitgaven in verband met de bouwgrondexploitatie.

4.3 Liquiditeitspositie

Door een goed beheer van de dagelijkse saldi wordt gestreefd naar een optimaal rendement en wordt erop toegezien dat de liquiditeitspositie steeds voldoende is om te garanderen dat de gemeente aan haar betalingsverplichtingen kan voldoen. Ter ondersteuning van één en ander worden maandelijks liquiditeitsprognoses opgesteld.

In het algemeen wordt geprobeerd het financieringstekort op te lossen door het aantrekken van kort geld. Dit is niet altijd mogelijk in verband met de zogenaamde kasgeldlimiet. De door het Rijk vastgestelde kasgeldlimiet is 8,5% van de lasten van deze begroting. Het doel van de kasgeldlimiet is om de directe gevolgen van een snelle rentestijging te beperken. Gemeenten mogen hun financieringsbehoeften slechts voor een beperkt bedrag met kort geld (looptijd < 1 jaar) financieren. In de exploitatiebegroting is rekening gehouden met de rentelasten van het financieringstekort. Daarbij wordt een financieringstekort tot de kasgeldlimiet tegen de rente kort geld (2,5%) meegenomen, de eventuele rest wordt meegenomen tegen de rente lang geld. Voor 2024 schatten wij de rente voor lang geld in op 3%. In verband met de verwachte onderuitputting hebben we gerekend met een percentage van 1,5%. Het verleden heeft ons geleerd dat als gevolg van goed liquiditeitsbeheer deze keuze verantwoord is.

De renteontwikkeling wordt kritisch in de gaten gehouden en indien nodig zullen, mede anticiperend op aflopende leningen op middellange termijn, één of meer nieuwe langlopende geldleningen worden aangetrokken. Medio 2023 heeft de gemeente 17 opgenomen langlopende leningen in portefeuille. Dit voor een bedrag van 61 miljoen euro na aflossing in 2023. Bij het optimaliseren van het renteresultaat worden voor het aantrekken van geld als gevolg van de liquiditeitspositie meerdere marktpartijen benaderd voor offertes. Aan de hand van deze offertes wordt een keuze gemaakt. De gemeenten zijn verplicht om hun banksaldi aan te houden bij de rijksoverheid; het zogenaamde schatkistbankieren. Hierdoor hoeven wij geen specifiek beleid te hebben voor het uitzetten van overtollige kasgelden.

4.4 Risicobeheer

De gemeente heeft in het kader van het risicobeheer te handelen conform de uitgangspunten zoals deze zijn opgenomen in de financiële verordening. In de Wet Fido zijn kaders opgenomen ter beperking van het renterisico op de netto vlottende schuld (kasgeldlimiet) en het renterisico op de vaste schuld (renterisiconorm).

Renterisiconorm
Het doel van de renterisiconorm is om tot een spreiding binnen de langlopende lening portefeuille te komen, zodat het renterisico wordt beperkt. De jaarlijks verplichte aflossingen en renteherzieningen mogen niet meer bedragen dan 20% van het begrotingstotaal.

Bedragen x € 1 miljoen	2024	2025	2026	2027
Renteherziening op vaste schuld	0,0	0,0	0,0	0,0
Aflossingen	6,4	5,2	5,2	4,7
Renterisico (1+2)	6,4	5,2	5,2	4,7
Renterisiconorm	33,4	32,2	29,2	28,8
Ruimte (+) of overschrijding (-)	**27,0**	**27,0**	**24,0**	**24,1**

Relatiebeheer
De BNG is de huisbankier van de Gemeente Nijkerk.

4.5 Schatkistbankieren

De lagere overheden zijn verplicht overtollige middelen aan te houden bij het Ministerie van Financiën (schatkist). Om het dagelijkse kasbeheer doelmatig uit te kunnen voeren is een drempelbedrag bepaald wat buiten de schatkist mag worden gehouden: een bedrag van 2% van het begrotingstotaal. De Gemeente Nijkerk mag in 2024 een positief rekening-courantsaldo bij de banken hebben van ongeveer € 3,3 miljoen. Het meerdere wordt dagelijks naar de schatkist overgemaakt.

4.6 Renterisicoprofiel

In het voorgaande is de technische werkwijze van gemeente op het gebied van financiering beschreven. Hierna worden de kansen en bedreigingen voor onze financieringspositie en bijbehorende rentelasten- en baten beschreven.

Rentevisie
We zien op dit moment dat zowel de korte rente als de lange rente het afgelopen jaar een stijgende tendens hebben gehad. De toenemende onzekerheid ten aanzien van de ontwikkelingen van wereldeconomie, geopolitieke factoren en de economische ontwikkelingen (o.a. de stijgende inflatie) wordt gevolgd om de eventuele gevolgen voor de risico-opslag op eventueel aan te trekken kort en/of lang geld zo goed mogelijk in te schatten.

Risicoprofiel

We gaan de komende jaren meer investeren, vanwege de ambities die we hebben in de openbare ruimte, zoals vastgelegd in het Meerjaren Investeringsprogramma (MIP) en de omgevingsvisie. Een hoog investeringsvolume leidt tot meer behoefte aan vreemd vermogen en de planning van de investeringen heeft grote invloed op de daarmee samenhangende rentelasten. Een uitstel of een versnelling in deze investeringen zien we dus rechtstreeks terug in onze rentelasten. We zullen de planning van de investeringen dus goed in de gaten moeten houden, zodat we de renterisico's zo veel mogelijk kunnen beperken.

De ontwikkelingen binnen de bouwgrondexploitatie zijn van groot belang voor het renteresultaat. Op basis van de boekwaarden worden financieringskosten doorberekend aan de bouwgrondexploitatie. Vertraging of versnelling van de uitvoering (de boekwaarde verandert hierdoor) hebben gevolgen voor ons netto renteresultaat en voor daadwerkelijke geldstromen.

Renteresultaat

Schema rentetoerekening		**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
De externe rentelasten over de korte en lange financiering	+	2.123	2.111	2.234	2.081
De externe rentebaten	-	20	20	20	20
De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	-	570	525	615	480
De rente van projectfinanciering die moet worden doorberekend		n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Rente over eigen vermogen		n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Rente over voorzieningen (waardering op contant waarde); 2,0%		2,0%	2,0%	2,0%	2,0%
	+	400	380	320	300
De aan taakvelden toe te rekenen rente		1.933	1.946	1.919	1.881
De werkelijk aan taakvelden (programma's inclusief overzicht Overhead) toegerekende rente (renteomslag)		1.660	1.660	1.670	1.630
Renteresultaat op het taakveld Treasury		**-273**	**-286**	**-249**	**-251**

4.7 Garantstellingen geldleningen

De gemeente Nijkerk staat garant voor geldleningen die door diverse stichtingen en verenigingen zijn aangetrokken. Op 1 januari 2024 is dit een bedrag van € 1.800.971.

4.8 EMU-saldo

In onderstaande tabel vindt u de berekening van het EMU-saldo. De berekening van het EMU-saldo is technisch gezien de doorrekening van de kasstroom van de gemeente Nijkerk. Een negatief berekend EMU-saldo is een negatieve kasstroom.

		EMU saldo (x € 1.000)	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
1	(+)	Exploitatiesaldo vóór toevoeging/onttr. Reserves	-148	-2.413	-226	-4.569	-4.143
2	(-)	Mutatie (im)materiële vaste activa	15.000	0	1.000	-4.000	3.000
3	(+)	Mutatie voorzieningen	-2.400	-1.000	-3.000	-1.000	-2.000
4	(-)	Mutatie voorraden (incl.bouwgronden in expl.)	12.900	-3.000	6.000	-9.000	-9.000
5	(-)	Verwachte boekwinst bij verkoop effecten en (im)materiële vaste activa	0	0	0	0	0
		Berekend EMU-saldo	**25.352**	**-6.413**	**3.774**	**-18.569**	**-12.143**

5. Bedrijfsvoering

5.1 Beleidsvoornemens

Een robuuste bedrijfsvoering is essentieel voor de organisatie en de dienstverlening aan onze inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties. Een kwalitatief goede bedrijfsvoering maakt het mogelijk ons snel aan te kunnen passen aan en in te spelen op veranderingen en nieuwe opgaven. De ambities voor 2024 zijn geënt op deze benadering. Daarmee is er continuïteit met de koers die enige tijd geleden voor de organisatie is ingezet.
Er wordt onder meer volop ingezet op de invulling van vacatures, digitalisering van processen, uitbreiden van de digitale dienstverlening aan inwoners en bedrijven, vergroten van de digitale vaardigheden van medewerkers en het data gedreven werken.

5.2 Doorontwikkeling van de organisatie

Om de organisatie te verstevigen en wendbaar te maken voor veranderingen van buitenaf en het uitvoeren van nieuwe opgaven wordt in het najaar gestart met het ‘management development’ traject. In 2024 wordt de structuur en inrichting van de organisatie geëvalueerd en waar nodig bij gestuurd.

5.3 Formatie

De arbeidsmarkt is aanhoudend krap. Door de extra vacatures die we, naast de reguliere vervanging van collega’s die onze organisatie hebben verlaten, op basis van de ontwikkelagenda mogen invullen, is de wervingsinspanning stevig en vraagt veel inzet van iedereen. Dit geldt ook voor de markt voor inhuur. Door de stijgingen van de lonen vanuit nieuw afgesloten CAO’s zien we dat de inhuurmarkt qua tarieven deze verhogingen volgt.

Formatie stand 1 mei 2023	
Vastgesteld in formatieplan	299,15 FTE
Waarvan tijdelijk	2 FTE
Waarvan structureel	297,15 FTE
Aantal vacatures per 10-7-2023	19

In de ontwikkelagenda is nog een bedrag van € 2,5 miljoen, waarvan € 1,5 miljoen incidenteel aan personele lasten opgenomen om ervoor te zorgen dat er een brug kan worden geslagen naar de toekomst. Dit bedrag is door de Raad begin 2023 beschikbaar gesteld.

5.4 Intergemeentelijke samenwerking bedrijfsvoering (BLNP)

Vanaf 2017 werken de gemeente Bunschoten, Leusden, Nijkerk en Putten samen op het gebied van bedrijfsvoering. De samenwerking is aangegaan omdat er voordelen en resultaten kunnen worden behaald.

Net voor het zomerreces van 2023 is in de ‘Stuurgroep plus’, bestaande uit de vier burgemeesters en een wethouder uit ieder van de vier BLNP-gemeenten, gesproken over verdere stappen in de samenwerking bedrijfsvoering. Basis daarvoor is het rapport van WagenaarHoes. In het najaar van 2023 zal hierover met alle BLNP-collega’s het gesprek worden aangegaan.

Samenwerking vindt plaats op de volgende taakvelden:

Financiën
In 2024 gaan we verder met het harmoniseren van processen waarbij de prioriteit met name ligt bij de basis op orde. Bij het harmoniseren van processen kijken we naar verbetering van processen waarbij de bevindingen van de accountant, waar mogelijk, worden opgevolgd. Een geharmoniseerd proces is een eerste stap. De tweede stap is dat per gemeente gekeken moet worden wat er binnen de gemeente gedaan moet worden om dit proces te kunnen volgen. Door processen te harmoniseren is onderlinge vervanging tussen de vier gemeenten mogelijk en zorgen we voor vermindering van de kwetsbaarheid.

Naast het harmoniseren van processen wordt er ook gewerkt aan de onderlinge samenwerking en uitwisselbaarheid op bijvoorbeeld het gebied van AO/IC.

De invoering van de rechtmatigheidsverantwoording (door het college) is binnen BLNP gezamenlijk opgepakt. De wet is door het parlement aangenomen, maar de invoering is uitgesteld tot het verslagjaar 2023. Het verslagjaar 2022 is, in samenwerking met de accountant, als pilot gebruikt. In september is het gezamenlijke beleidskader voor de jaren 2023 e.v. aan de auditcommissie aangeboden.

ICT
In 2024 zullen we binnen het taakveld Informatievoorziening en ICT verder doorgroeien op de afgesproken onderdelen zoals:

- Gezamenlijke Informatiebeleidsontwikkeling en uitwerking van een I-visie (incl. routekaart) voor de 4 gemeenten.
- Het beheer en gebruik van ‘data’ als bron voor informatie wordt steeds belangrijker;
- De ambitie om te komen tot één uniforme IV architectuur en ICT infrastructuur blijft ook in 2024 zijn stempel drukken. Dit vraagt om onderlinge afstemming en op de logische en natuurlijk momenten keuzes maken.
- We streven, als onderdeel van de i-visie, naar één uniforme werkplek.

HRM
De thema’s en concretere deelprojecten die verdere invulling geven aan onze gezamenlijke ambities, staan benoemd in het jaarplan van het taakveld HRM BLNP. Net als in 2023 staat het jaar 2024 in het teken van optimaliseren (lees: harmoniseren) van HRM-processen, -beleid en -instrumenten. Een continu proces, waarbij net als in de afgelopen periode ook sprake is van doorontwikkeling van ons gezamenlijke e-HRM systeem om dit alles digitaal te ondersteunen.

Voor wat betreft het thema arbeidsmarkt blijft het nodig te zorgen voor een goede en concurrerende arbeidsmarktpositie en het behouden van gemotiveerd personeel. Het vervullen van vacatures met goede collega’s blijft een grote opgave.

Juridische Zaken
In 2024 zal Juridische Zaken BLNP zich wederom inspannen om te komen tot een solide, servicegerichte uitvoering van de juridische dienstverlening in de 4 gemeenten, In het aankomende jaar ligt onze focus op een aantal onderwerpen;

- Een (verdergaande) integratie effectueren tussen de verschillende Cie’s bezwaarschriften van de 4 BLNP gemeenten;
- De standaard borging van privacyaspecten bij de start van projecten;
- Uitvoering geven aan de conclusies en aanbevelingen uit het de L2P privacy assessment, inclusief de formatieve noodzaak;
- Teamontwikkeling JZ BLNP, jurisprudentielunches, in-house opleidingen en off-site activiteiten;

Informatieveiligheid
Toename van cybercriminaliteit en meer phishing aanvallen zullen blijvende aandacht vragen.

Hoe gaan wij met deze dreigingen om en voorkomen we ongewenste situaties?

1. Met de komst van Baseline Informatiebeveiliging voor de Overheid 2.0 (BIO) in 2024 is er een natuurlijk moment ontstaan om het BLNP brede Informatieveiligheidsbeleid te herijken.
2. We laten onze systemen regelmatig checken door technische aanvallen te simuleren via ethische hackers en besteden veel aandacht aan de bewustwording voor de digitale gevaren en aandacht voor het bewaken van de privacy van de gegevens die die we beheren. We hebben daarvoor onlangs nieuwe e-learning modules gelanceerd, waar de collega's gebruik van maken.
3. Verder is er aandacht voor het actualiseren van het continuïteitsbeleid en de uitwerking van de verantwoordelijkheden en rollen als er calamiteiten zich voordoen.

5.5 Planning en control

Een goede beschrijving van relevante bedrijfsprocessen en monitoring hierop, dient verschillende doelen. Enerzijds ligt hier een taak die nodig is om een goedkeurende verklaring van de accountant te krijgen (de eisen op dit vlak nemen steeds verder toe), anderzijds zullen we voor het eerst in 2024 als college een expliciete rechtmatigheidsverantwoording moeten afleggen (over het boekjaar 2023). Hier bereiden we ons al sinds 2020 op voor. Mede naar aanleiding van de rapporten van onze accountant is een van de belangrijkste speerpunten het verbeteren van ons inkoopproces.

De eisen worden ook strenger voor de monitoring van het voldoen aan de regelgeving op het vlak van de informatieveiligheid en de privacy (control). Tegelijkertijd geeft de monitoring ook inzicht in wat we doen en kunnen we hier transparant over communiceren (intern, met andere organisaties en met de samenleving). Om dit effectief te doen is het belangrijk dat de verschillende monitoringinstrumenten onderling zijn afgestemd en zijn gestroomlijnd met de P&C-cyclus. Reguliere monitoring vindt plaats via de P&C-cyclus. Daarnaast werken we naast de reguliere P&C-cyclus met een monitor Sociaal Domein omdat het hier om relatief nieuwe taken gaat die (landelijk) in beweging zijn met een grote budgettaire impact.
Vanuit de ontwikkelagenda is er structureel extra ruimte aan de organisatie gegeven om de kwaliteit en capaciteit ten behoeve van privacy en verbijzonderde interne controle meer vorm te geven.

5.6 Nieuwe huisvesting

In januari 2023 is de aannemer gestart met de werkzaamheden voor de nieuwe huisvesting. De planning richt zich op oplevering van het gebouw in februari 2024. Hierna volgen zaken als het inrichten van de werkplekken en vergaderzalen, het testen van de techniek en de daadwerkelijke verhuizing. Naar verwachting kan medio april het nieuwe gemeentehuis in gebruik worden genomen. De eerste periode zal vanuit het project gemonitord worden hoe alles functioneert bij daadwerkelijk gebruik.
Het project Nieuwe Gemeentehuis wordt in de loop van 2024 afgerond. Het dagelijks beheer wordt vervolgens overgedragen aan de teams van Gebouwbeheer en Facilitaire dienstverlening.

De parallel aan de bouw verbonden projecten zullen tegelijk met de ingebruikname van het gemeentehuis operationeel zijn. Zo zal de thuiswerkplekinrichting voor medewerkers zijn gestart, zijn alle medewerkers meegenomen in het werkplekconcept en is het servicecentrum vanuit het dienstverleningsconcept operationeel.

5.7 Dienstverlening

De inwoner staat centraal bij onze dienstverlening, want als gemeente werken we voor onze inwoners. Onze houding hierbij is vriendelijk en bereikbaar, we denken vanuit de inwoner, zijn efficiënt, begrijpelijk en duidelijk. Gastvrijheid ('hospitality') is wat doorklinkt in ons contact met de inwoner. Elke medewerker is aanspreekbaar op zijn of haar dienstverlening.

We hebben een visie op dienstverlening en vanuit dit dienstverleningsconcept verbeteren we de kwaliteit van onze dienstverlening. We zijn gestart met twee projecten, namelijk het project Servicecentrum voor alle inkomende contacten, waarvoor vanaf 1 oktober 2023 een pilot van start gaat voor de kanalen balie en telefonie. Daarmee wordt de inwoner zoveel mogelijk bediend in één contactmoment. Daarnaast is er het project Omnichannel met als visie dat je de inwoner centraal stelt en dat de inwoner hetzelfde antwoord krijgt via welk kanaal hij of zij dan ook binnenkomt. Hier zijn al een aantal quick wins voor behaald, waarna dit project een nieuwe fase ingaat. Deze fase zal er op gericht zijn om de kanalen samen te brengen. Ook zullen in dit project ondersteunende middelen en werkafspraken gemaakt worden die dit faciliteren.

Naast het bereikbaar zijn tijdens kantoortijden, breiden we onze dienstverlening nog meer uit op onze website. We streven er naar om volledig te zijn in onze informatie op de website en naar inwoners en daar waar mogelijk kunnen dan meer producten en diensten digitaal worden afgenomen. Op deze manier kunnen onze inwoners steeds meer dit kanaal en ook de tijd en plaats kiezen waarop ze gemeentelijke diensten gebruiken.

6. Verbonden partijen

De gemeente Nijkerk wil haar doelstellingen optimaal realiseren. In een groot aantal gevallen is dit op eigen gemeentelijke kracht mogelijk. Er zijn echter ook zaken waar het, uit praktisch en bestuurlijk oogpunt, beter is daarvoor met derden samen te werken. Dit kunnen andere overheden zijn (met name gemeenten en provincies), maar soms ook niet-overheden. Wanneer een dergelijke samenwerking aan een aantal criteria voldoet, is er sprake van een 'verbonden partij'. Het aangaan van banden met deze verbonden partijen komt altijd voort uit het publieke belang. Nijkerk is met haar verbonden partijen actief in meerdere regio's en provincies.

Deze paragraaf geeft het wettelijk kader en de visie op de verbonden partijen weer en toont een overzicht van de bestaande verbonden partijen. In verband met een wijziging van het Besluit begroting en verantwoording (BBV) zijn de beleidsvoornemens van de verbonden partijen niet vermeld in deze paragraaf, maar opgenomen in de
programma's (samenvoeging van de gemeentelijke beleidsdoelen en de doelen van de verbonden partijen).

6.1 Wettelijk kader

Een verbonden partij is volgens het BBV: een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft. Onder financieel belang wordt verstaan: een bedrag dat onze gemeente aan de verbonden partij ter beschikking heeft gesteld, dat wij niet kunnen verhalen wanneer de verbonden partij failliet gaat, dan wel het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat als de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt. Onder bestuurlijk belang wordt verstaan: zeggenschap, hetzij vanuit van vertegenwoordiging in het bestuur, hetzij vanuit stemrecht.

Er zijn twee soorten verbonden partijen:
Publiekrechtelijk: het aangaan van samenwerkingsvormen in de publiekrechtelijke sfeer is geregeld in de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr). Volgens de Wgr kunnen de raad, het college of de burgemeester 'afzonderlijk of tezamen ieder voor zover het de eigen bevoegdheden betreft' een gemeenschappelijke regeling treffen om één of meer belangen van de gemeente te behartigen. Als het college of de burgemeester tot een gemeenschappelijke regeling wil besluiten, is er vooraf toestemming nodig van de raad. Afhankelijk van de aard van samenwerking kan wel of geen rechtspersoon worden gecreëerd. Wordt er geen rechtspersoon gecreëerd dan bestaat de samenwerking vooral uit overleg. Wordt er wel een rechtspersoon (een openbaar lichaam) in het leven geroepen, dan is er sprake van verlengd lokaal bestuur;

Privaatrechtelijk: Sinds 2002 is het in de Gemeentewet zo geregeld dat het college beslissingsbevoegd is tot het aangaan van privaatrechtelijke verplichtingen. Daaronder vallen ook de besluiten om als gemeente deel te nemen aan privaatrechtelijke 'verbonden partijen' zoals stichtingen, verenigingen, vennootschappen en dergelijke. Wel voorziet artikel 160 van de Gemeentewet in een verplichte toezending van het ontwerpbesluit aan de raad en is de goedkeuring van Gedeputeerde Staten nodig.

Ontwerpbegrotingen van gemeenschappelijke regelingen
De Wgr verplicht besturen van gemeenschappelijke regelingen om hun ontwerpbegroting ten minste zes weken voor de vaststelling toe te zenden aan de raden van de betreffende gemeenten. Dat geldt voor alle gemeenschappelijke regelingen, ook al betreft de samenwerking uitsluitend college- of burgemeesters bevoegdheden. De gemeenteraad heeft dan gedurende zes weken de gelegenheid om bij het dagelijks bestuur zienswijzen in te dienen over de ontwerpbegroting. Het dagelijks bestuur zorgt ervoor dat de ingediende zienswijzen aan het algemeen bestuur worden voorgelegd.

Het wetsvoorstel "Versterken van de democratische legitimatie van gemeenschappelijke regelingen" is per 1 juli 2022 in werking getreden. De wet versterkt de positie bij besluitvorming en de controlerende rol van gemeenteraden door hen meer inspraak te geven bij het treffen van gemeenschappelijke regelingen en bij het nemen van besluiten door de besturen daarvan. Gemeenschappelijke regelingen (GR'en) hebben tot 1 juli 2024 de tijd om het wetsvoorstel te implementeren en de regelingen aan te passen.

Het overzicht in de laatste paragraaf geeft de bestaande gemeenschappelijke regelingen van de gemeente weer en per gemeenschappelijke regeling welk bestuursorgaan bevoegd is.

6.2 Visie op verbonden partijen

Om te beoordelen of aan 'verbonden partijen' wordt deelgenomen heeft het gemeentebestuur de volgende toetsingscriteria vastgesteld:

- de taak kan niet of zeer moeilijk door de gemeente alleen worden uitgevoerd;
- gezamenlijke uitvoering van de taak levert voor de gemeente een concrete meerwaarde op;
- de voordelen van de samenwerking wegen op tegen de nadelen.

Het gemeentebestuur van Nijkerk is voorstander van samenwerking binnen publiekrechtelijke kaders. In sommige gevallen is het noodzakelijk om samenwerking op privaatrechtelijk terrein aan te gaan. In dat geval geldt als extra criterium dat samenwerking via publiekrechtelijke weg niet, of slechts zeer moeilijk, mogelijk is.

De beoordeling of onze gemeente blijft deelnemen, aan welke vorm van samenwerking dan ook, is een continu proces. Telkens wanneer er een verandering in de vorm van samenwerken zich voordoet, wordt beoordeeld of de samenwerking nog voldoet aan de criteria of dat de betreffende taken beter op een andere manier verwezenlijkt kunnen worden.

6.3 Lijst van verbonden partijen

De gemeente c.q. de gemeentelijke bestuursorganen zijn deelnemer in de verbonden partijen welke hieronder staan weergegeven, conform het BBV onderverdeeld in de volgende typen verbonden partijen: 1. Gemeenschappelijke regelingen; 2. Vennootschappen en coöperaties; 3. Stichtingen en verenigingen; en 4. Overige verbonden partijen.

6.2.1 Gemeenschappelijke regelingen

1. Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland Midden, gevestigd te Arnhem			
Type	Gemeenschappelijke regeling		
Openbaar belang	Het voorkomen en bestrijden van incidenten op het gebied van de openbare veiligheid, hulpverlening en volksgezondheid		
Vertegenwoordiging	Burgemeester G.D. Renkema (lid algemeen bestuur)		
Financieel belang	GGD: verwachte omvang € 1.001.000		
	JGZ: verwachte omvang € 774.000		
	RVP/Meningokokken: verwachte omvang € 133.000		
	BRW: verwachte omvang € 2.718.000		
	Bevolkingszorg; verwachte omvang € 50.000		
Verwachte omvang	*per:*	*1-1-2024*	*1-1-2023*
	Eigen vermogen	€ 6.178.000	€ 8.513.000
	Vreemd vermogen	€ 34.386.000	€ 26.990.000
Verwacht resultaat 2024	€ 0		
Beleidsmatige risico's			

2. Regio De Vallei, gevestigd te Ede			
Type	Gemeenschappelijke regeling		
Openbaar belang	Samenwerking op het gebied van afvalverwerking		
Vertegenwoordiging	Wethouder C.J. Windhouwer (lid van Algemeen Bestuur)		
Financieel belang	Verwachte omvang € 6.909		
Verwachte omvang	*per:*	*1-1-2024*	*1-1-2023*
	Eigen vermogen	€ 100.738	€ 113.758
	Vreemd vermogen	€ 0.00	€ 0.00*)
Verwacht resultaat 2024	€ -/- 5.741 te dekken uit de AR		
Beleidsmatige risico's	Per 2019 zijn de aandelen ARN verkocht. Voortzetting van de Regio samenwerking op afvalgebied in welke vorm en voor welk doel is onderwerp van onderzoek. De kosten van Regio De Vallei voor 2023 komen voort uit de volgende activiteiten: archiefkosten, beleidsadvies en ondersteuning financiële processen (deze drie posten worden ingekocht bij de gemeente Ede) en ondersteuning van de besluitvormingsprocessen (zoals AO's, DB- en AB-vergaderingen) en de P&C-cyclus (ingekocht via Regio Foodvalley) en accountantscontrole. Berekend is een begrotingsomvang van € 52.000 voor 2024 (bron: Begroting 2024)		

3. Regio Food Valley, gevestigd te Ede			
Type	Gemeenschappelijke regeling		
Openbaar belang	Samenwerking op het gebied van economie, werkgelegenheid, ruimtelijke ontwikkeling, wonen en mobiliteit		
Vertegenwoordiging	Burgemeester G.D. Renkema (lid van Algemeen Bestuur), Raadsleden de heer H.J. Bokkers en J.J Lok (leden van het Regiocommissie) Plv. leden: S. Ooijevaar en T. van Valkenhoef		
Financieel belang	Verwachte omvang € 221.440 inw bijdrage € 47.114 mobiliteitsfonds € 223.282 Strategische Agenda		
Verwachte omvang	*per:*	*1-1-2024*	*1-1-2023*
	Eigen vermogen	€ 5.517.000	€ 3.456.000
	Vreemd vermogen	€ 0,00	€ 0,00
Verwacht resultaat 2024	€ 0		
Beleidsmatige risico's	De Valleihopper (vraagafhankelijk vervoer wordt gecoördineerd vanuit de centrumgemeente Barneveld, het leerlingenvervoer coördineren we zelf als Nijkerk.		

4. Gemeenschappelijk Belastingkantoor Lococensus, gevestigd te Zwolle			
Type	Gemeenschappelijke regeling		
Openbaar belang	Belastingheffing van aantal gemeentelijke belastingen		
Vertegenwoordiging	Wethouder A.M.W Rohen (lid van Algemeen Bestuur)		
Financieel belang	Verwachte omvang € 763.000 (waarvan € 36.000 terug te vorderen btw)		
Verwachte omvang	*per:*	*1-1-2024*	*1-1-2023*
	Eigen vermogen	€ 0,00	€ 0,00
	Vreemd vermogen	€ 0,00	€ 0,00
Verwacht resultaat 2024	€ 0		
Beleidsmatige risico's	Het jaarresultaat wordt jaarlijks uitgekeerd aan de partners		

5. Omgevingsdienst De Vallei			
Type	Gemeenschappelijke regeling		
Openbaar belang	Vergunningverlening en handhaving op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht		
Vertegenwoordiging	Wethouder E. Heutink-Wendrich (lid van Algemeen Bestuur)		
Financieel belang	Verwachte omvang € 2.818.125		
Verwachte omvang	*per:*	*1-1-2024*	*1-1-2023*
	Eigen vermogen	€ 506.000	€ 1.089.000
	Vreemd vermogen	€ 894.000,00	€ 1.440.000,00
Verwacht resultaat 2024	€ 0,00		
Beleidsmatige risico's	-		

6.2.2 Vennootschappen en coöperaties

6. Leisurelands B.V. (voorheen RGV Holding B.V.)			
Type	Besloten Vennootschap		
Openbaar belang	Bevorderen recreatie		
Vertegenwoordiging	Wethouder M. Broekman-van der Pers (lid Aandeelhoudersvergadering)		
Financieel belang	Aandeelhouder		
Verwachte omvang	*Per:*	*1-1-2024*	*1-1-2023*
	Eigen vermogen	€ *)	€ *)
	Vreemd vermogen	€ *)	€ *)
Verwacht resultaat 2024	€ 0,00		
Beleidsmatige risico's	Het jaarlijkse exploitatietekort wordt gedekt uit de reserve.		

7. Parkeerservice U.A.			
Type	Coöperatie		
Openbaar belang	Samenwerking op het gebied van parkeermanagement		
Vertegenwoordiging	College, wethouder C.J. Windhouwer		
Financieel belang	€ 170.786		
Verwachte omvang	*per:*	*1-1-2024*	*1-1-2023*
	Eigen vermogen	€ 0.00	€ 0.00
	Vreemd vermogen	€ 0.00	€ 0.00
Verwacht resultaat 2024	€ 0,00		
Beleidsmatige risico's	Op basis van een nieuwe evenredige kostenverdeling stijgen de indirecte kosten van de partners die minder producten afnemen sinds de begroting 2019		

8. Gastvrije Randmeren			
Type	Coöperatie		
Openbaar belang	Behartigen van bovengemeentelijke belangen van recreatie en natuurbescherming binnen het gebied Randmeren.		
Vertegenwoordiging	Mevrouw M. Broekman-van der Pers		
Financieel belang	€ 10.000 (2 stemmen)		
Verwachte omvang	*per:*	*1-1-2024*	*1-1-2023*
	Eigen vermogen	€ *)	€ *)
	Vreemd vermogen	€ *)	€ *)
Verwacht resultaat 2024	€ 0		
Beleidsmatige risico's	-		

6.2.3 Stichtingen en verenigingen

De gemeente Nijkerk heeft geen belang in een stichting of gemeente.

6.2.4 Overige verbonden partijen

Er zijn geen overige verbonden partijen.

7. Grondbeleid

In de begroting worden in afzonderlijke paragrafen de beleidslijnen vastgelegd met betrekking tot relevante beheersmatige aspecten. Deze verplichting volgt uit het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV). In de begroting worden per onderdeel de beleidsdoelstellingen duidelijk gemaakt; in de jaarrekening wordt verantwoording afgelegd over de realisatie hiervan.

In de toelichting op het BBV worden de volgende onderdelen voor de paragraaf grondbeleid genoemd die tenminste benoemd moeten worden:

- een visie op het grondbeleid in relatie tot de realisatie van de doelstellingen van de programma's die zijn opgenomen in de begroting (§ 7.2);
- een aanduiding van de wijze waarop de gemeente het grondbeleid uitvoert (§ 7.2);
- een actuele prognose van de te verwachten resultaten van de totale grondexploitatie (§ 7.4);
- een onderbouwing van de geraamde winstneming (§ 7.5);
- de beleidsuitgangspunten omtrent de reserves voor grondzaken in relatie tot de risico's van grondzaken (§ 7.7).

Aanvullend wordt ook ingegaan op:

- MeerjarenPrognose Grondbedrijf 2022 (§ 7.3);
- Afdrachten bovenwijkse voorzieningen (§ 7.6).

7.1 Visie en uitvoering van het grondbeleid

In de Nota Grondbeleid 2013 (raadsbesluit maart 2013) is de doelstelling als volgt omschreven:

"Het beleid dat zich richt op een efficiënte en effectieve inzet van financiële, fiscale en juridische middelen op de grondmarkt, om direct en indirect bij te dragen aan het realiseren van de ruimtelijke en maatschappelijke ontwikkelingen, zoals opgenomen in de Structuurvisie Nijkerk/Hoevelaken 2030. Het grondbeleidsinstrumentarium wordt zo ingezet dat de ruimtelijke en maatschappelijke ontwikkelingen volgens planning kunnen worden gerealiseerd en financieel haalbaar zijn".

De gemeente Nijkerk heeft in de Nota Grondbeleid 2013 gekozen voor een transparant en eenduidig grondbeleid dat strategisch en compact is:

- Bij reeds verworven grondposities voert de gemeente een actief grondbeleid dat gericht is op het uitgeven van grond en om regie te nemen wanneer dat kan en/of nodig is;
- De gemeente voert een faciliterend grondbeleid wanneer initiatief van de markt komt en regie niet nodig is of niet gevoerd kan worden, onder meer omdat de gemeente geen of een geringe grondpositie heeft.

Als resultaat van de in het verleden gevoerde actieve grondpolitiek beschikt de gemeente Nijkerk over een voorraad aan bouwgrond in exploitatie en strategische gronden. Voor het kunnen blijven realiseren van alle ambities op het gebied van onder meer wonen, economie en duurzaamheid kan worden overwogen dat de gemeente in de toekomst bij bepaalde ontwikkelingen (weer) overgaat tot strategische verwerving van gronden, zoals in 2022 voor de Stadshaven Nijkerk is besloten. Het beleid hieromtrent zal nader worden uitgewerkt in een nieuwe nota grondbeleid met afwegingskader. Naar verwachting wordt deze nota in de tweede helft van 2023 ter vaststelling aangeboden.

Het terughoudende beleid ten aanzien van grondaankopen in de afgelopen jaren heeft tot gevolg dat vaak op andere wijze moet worden gehandeld in de gevallen dat ook particulieren grond in eigendom hebben binnen een exploitatiegebied. Hierbij wordt getracht om met de grondeigenaren een anterieure overeenkomst te sluiten om het wettelijk verplichte kostenverhaal zeker te stellen. Indien dit niet (tijdig) lukt, heeft de gemeente het vaststellen van een exploitatieplan als stok achter de deur. In de praktijk zal dit naar verwachting niet of zelden voorkomen.

7.2 Meerjarenprognose grondbedrijf

De MeerjarenPrognose Grondbedrijf (MPG) wordt tweemaal per jaar opgesteld. De jaarlijks verplichte herziening wordt aangeboden bij de jaarrekening. Daarnaast biedt de gemeente Nijkerk met de tMPG een tussentijds inzicht bij de Programmabegroting. In de MPG wordt de gemeenteraad (vertrouwelijk) geïnformeerd over de financiële en inhoudelijke ontwikkelingen van de grondexploitaties en voorraad aan strategische gronden. Naast de MPG kan eventuele kaderstelling over grondexploitatieprojecten plaatsvinden in de kadernota, bestuursrapportages of in afzonderlijke projectbesluiten. In de MPG wordt uitgebreid geïnformeerd over de belangrijke ontwikkelingen en worden eventuele beslispunten voorgelegd. Om die reden is ervoor gekozen om de paragraaf grondbeleid beknopt te houden.

7.3 Actuele prognose grondexploitaties

De grondexploitaties zijn voor het laatst herzien bij de tMPG 2023. Hierbij was onder meer sprake van de aanpassing van budgetten (op basis van actuele inzichten) en uitgiftetempo (op basis van marktontwikkelingen). In onderstaande tabel is de voorziene einddatum per project aangegeven alsook de verwachte eindwaarde en netto contante waarde per 1 januari 2023. Op portefeuilleniveau is sprake van een positief resultaat van afgerond € 5,7 miljoen op netto contante waarde. Hierbij is een onderscheid gemaakt tussen actieve grondexploitaties (GREX) en faciliterende grondexploitaties (FAC).

Tabel 7.4.1 Overzicht van grondexploitatieresultaten

Resultaten	Type	Einddatum	Eindwaarde	Netto contante waarde
Nijkerkerveen				
- deelplan 3 (actieve grondexploitatie)	GREX	31-12-2029	1.770.000	1.541.000
- deelplan 3 (faciliterende exploitatie)	FAC	31-12-2029	-170.000	-148.000
Nautenaseweg	GREX	31-12-2025	1.950.000	1.837.000
Arkerpoort	GREX	31-12-2025	294.000	277.000
De Flier [1]	GREX	31-12-2032	6.341.000	5.202.000
Spoorkamp fase 1 + locatie zwembad	GREX	31-12-2032	1.059.000	869.000
Stadshaven Nijkerk	GREX	31-12-2031	-6.326.000	-5.293.000
Doornsteeg				
- actieve grondexploitatie	GREX	31-12-2029	2.419.000	2.106.000
- faciliterende exploitatie	FAC	31-12-2029	-846.000	-736.000
Totaal				**5.655.000**

[1] Conform het BBV moet voor de waardering van een grondexploitatie worden uitgegaan van een maximale looptijd van 10 jaar. Om die reden is voor grondexploitatie De Flier de eindwaarde bepaald per 31-12-2032. De feitelijk voorziene einddatum is echter 31-12-2034 met een eindwaarde van ongeveer € 8,3 miljoen.

Verliesvoorzieningen

Conform het BBV dient de gemeente een verliesvoorziening te treffen voor negatieve grondexploitaties ter grootte van het geprognosticeerde verlies. Op basis van de actualisatie van de grondexploitaties bij de tMPG 2023 dient een aanvullende (verlies)voorziening te worden getroffen van € 835.000. In onderstaande tabel zijn de wijzigingen per project inzichtelijk gemaakt.

Tabel 7.4.2 Overzicht van (verlies)voorzieningen

Voorzieningen	Type	MPG 2023	tMPG 2023	Verschil
Stadshaven Nijkerk	GREX	4.580.000	5.293.000	713.000
Nijkerkerveen, deelplan 3 (faciliterende exploitatie)	FAC	148.000	148.000	0

Doornsteeg (faciliterende exploitatie)	FAC	614.000	736.000	122.000
Totaal		**5.342.000**	**6.177.000**	**835.000**

Strategische gronden

Hieronder vallen de gronden die de gemeente Nijkerk momenteel nog niet in exploitatie heeft genomen. In onderstaand overzicht zijn de boekwaarden van de strategische gronden opgenomen.

Tabel 7.4.3 Overzicht van strategische gronden

Strategische gronden	Boekwaarde 1-1-2023	Mutaties 2023	Boekwaarde na mutaties
Nijkerkerveen			
- deelplan 2 (Landelijk)	643.000	0	643.000
- deelplan 4 [2]	40.000	0	40.000
Spoorkamp fase 2 [3]	550.000	0	550.000
Totaal	**1.233.000**	**0**	**1.233.000**

Op totaalniveau resteert nog een boekwaarde van ongeveer € 1,23 miljoen. Indien de boekwaarde per complex hoger is dan de marktwaarde, dient conform het BBV een (nadere) afwaardering plaats te vinden. Om die reden zijn eind 2022 taxaties uitgevoerd ten aanzien van de waarde in de huidige bestemming. Hieruit volgt dat de voorziene marktwaarden van alle complexen hoger liggen dan de boekwaarden. Een (nadere) afwaardering is derhalve niet noodzakelijk.

[2] Op 27 januari 2022 heeft de gemeenteraad ingestemd met het openen van grondexploitatie Nijkerkerveen, deelplan 3. De boekwaarde op de gemeentelijke gronden is derhalve grotendeels ingebracht. Het resterende deel van de grond, met een boekwaarde van ongeveer € 40.000, zal op een later moment in exploitatie worden genomen. De betreffende gronden worden inmiddels aangeduid als deelplan 4.

[3] Bij de MPG 2021 heeft de gemeenteraad besloten om de gronden ten aanzien van fase 2 van Spoorkamp uit de grondexploitatie te halen en tegen boekwaarde over te hevelen naar de voorraad strategische gronden (2021-029A). Dit betreft concreet de gronden ten zuiden van de spoorlijn met uitzondering van de locatie van het zwembad. De locatie van het zwembad was reeds ontwikkeld per 1 januari 2021 en is derhalve nog onderdeel van de grondexploitatie.

7.4 Geraamde winstneming

Winsten en verliezen worden genomen op het moment dat een grondexploitatie formeel door de gemeenteraad wordt afgesloten. Daarnaast stelt het BBV gemeenten verplicht om op basis van de PoC-methode (*Percentage of Completion*) tussentijdse winsten te nemen bij grondexploitaties met een voorzien positief resultaat. Periodiek wordt bij de vaststelling van de jaarrekening voorgesteld om tot tussentijdse winstnemingen over te gaan.

Voorziene winst- en verliesnemingen

Ten aanzien van het begrotingsjaar 2023 worden naar verwachting geen grondexploitaties afgesloten. Gegeven de huidige looptijd van de grondexploitaties gaat het eerstvolgend om de afsluiting van Arkerpoort en Nautenaseweg, beiden ultimo 2025.

7.5 Afdrachten bovenwijkse voorzieningen

Met ingang van 1 januari 2016 is het niet meer toegestaan om een (jaarlijkse) fondsafdracht te doen vanuit een actieve grondexploitatie ten aanzien van bovenwijkse voorzieningen die niet direct zijn toe te rekenen aan deze grondexploitatie. Toevoegingen aan het fonds kunnen alleen nog plaatsvinden via bestemming van het resultaat. Dit is een bevoegdheid van de gemeenteraad. Bij de tMPG 2018 (raadsbesluit november 2018) is besloten om tussentijdse winsten deels te bestemmen als afdracht aan het fonds voor bovenwijkse voorzieningen. Op basis van de gronduitgifte (uitgegeven vierkante meters) in 2023 zal worden bepaald hoe hoog de fondsafdrachten bij de Jaarrekening 2023 moeten zijn. In totaal wordt voor de looptijd van de grondexploitaties nog een afdracht voorzien van ongeveer € 8,3 miljoen die via de (tussentijdse) resultaatsbestemming moet plaatsvinden.

7.6 Risico's en Reserve Bouwgrondexploitatie

De gemeente Nijkerk beschikt over een Reserve Bouwgrondexploitatie. Het primaire doel van deze reserve is het afdekken van tekorten bij negatieve grondexploitaties en het afdekken van exploitatierisico's. De reserve wordt gevoed door voordelige saldi bij het afsluiten van grondexploitaties en tussentijdse winstnemingen. Op basis van de benodigde weerstandscapaciteit stelt de gemeenteraad jaarlijks de minimale omvang van de reserve vast. Een bovengrens is niet vastgesteld. Dit betekent dat vrij-besteedbare middelen alleen uit de reserve kunnen worden onttrokken na besluitvorming door de gemeenteraad.

Per 1 januari 2023 heeft de Reserve Bouwgrondexploitatie een omvang van ongeveer € 11,4 miljoen. Op basis van de risicoanalyse bij de tussentijdse MPG is een gewogen risico-effect bepaald van € 13,9 miljoen. Dit bedrag is echter niet gelijk aan de benodigde weerstandscapaciteit:

- In de eerste plaats wordt het gewogen risico-effect per project afgezet tegen het voorziene netto resultaat. Het netto resultaat is gelijk aan de verwachte netto contante waarde per project minus de beoogde afdracht in het kader van bovenwijkse voorzieningen. Dit netto resultaat is feitelijk een eerste buffer om risico's op te vangen. Voor sommige projecten is het netto resultaat voldoende om het gewogen risico-effect volledig te kunnen dekken. Voor andere projecten resteert een netto risico-effect. Op totaalniveau gaat het om een bedrag van ongeveer € 8,2 miljoen.
- In de tweede plaats is conform de Nota Risicomanagement sprake van een zekerheidspercentage van 80%. Dit percentage is te verantwoorden aangezien risico's nooit allemaal tegelijkertijd en/of in hun volledige omvang zullen optreden. Met inachtneming van het zekerheidspercentage resteert een risicoprofiel van ongeveer € 6,6 miljoen. Dit bedrag is als benodigde weerstandscapaciteit aangemerkt.

Weerstandvermogen
De voorziene ratio van het weerstandsvermogen per 1 januari 2024 bedraagt 1,49. Dit komt overeen met een ruim voldoende kwalificatie van de reserve. Het is de verwachting dat de ratio de komende jaren ongeveer op hetzelfde niveau blijft liggen, hoewel toekomstige tussentijdse winstnemingen wel positief van invloed zullen zijn. Bij de MPG 2023 was nog sprake van een voorziene ratio van 1,59. De lagere ratio is het hoofdzakelijk het gevolg van teruglopende exploitatieresultaten bij woningbouw-projecten en de daarmee samenhangende verliesvoorziening op grondexploitatie Stadshaven Nijkerk.

Financiële begroting

Het overzicht van baten en lasten in de begroting

1. Perspectief Ruimte	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
x € 1.000				
Baten				
1: Perspectief Ruimte	45.932	46.521	35.548	33.983
2: Perspectief Sociaal	19.092	13.763	11.506	11.506
3: Perspectief Veilig	78	78	78	78
4: Perspectief Dienstverlening	98.409	99.597	94.054	94.229
Totaal Baten	**163.511**	**159.959**	**141.186**	**139.796**
Lasten				
1: Perspectief Ruimte	-63.942	-63.852	-52.613	-50.424
2: Perspectief Sociaal	-67.187	-62.275	-59.565	-59.810
3: Perspectief Veilig	-4.244	-4.179	-4.090	-4.089
4: Perspectief Dienstverlening	-30.551	-30.478	-29.487	-29.616
Totaal Lasten	**-165.924**	**-160.784**	**-145.755**	**-143.939**
Saldo baten en lasten	**-2.413**	**-826**	**-4.569**	**-4.143**
Mutaties reserves				
Toevoeging reserves	-546	-6	-6	-6
Onttrekkingen reserves	2.397	1.676	1.707	1.767
Resultaat programma	**-561**	**844**	**-2.868**	**-2.382**

Ontwikkeling van het begrotingssaldo en uitgangspunten raming

	2024	2025	2026	2027
Saldo kadernota*	**-1.751**	**-828**	**-2.822**	**-2.523**
Effect Meicirculaire	1.860	2.261	588	909
Salarismutaties (inclusief afboeken stelpost	1.074	1.074	1.339	1.339
Indexering Bedrijfsvoering en Dienstverlening	-54	85	-53	-30
Indexering Ruimte	-63	-101	-87	-98
Mutaties + indexering Sociaal - Jeugd	-908	-908	-908	-908
Mutaties + indexering Sociaal - WMO	-263	-263	-263	-263
Mutatie kapitaallasten o.b.v. actuele investeringen	-130	-2	-357	-427
Correctie afschrijving investeringen maatschappelijk nut	55	66	66	66
Correctie Meicirculaire	-239	-228	345	186
Omzetting AU in SPUK	216	216	216	216
Mutaties Afval	-507	-507	-507	-507
Mutatie Rente en Dividend	235	71	-336	-291
Overige verschillen	-86	-92	-89	-51
Begrotingssaldo inclusief reserves	**-561**	**844**	**-2.868**	**-2.382**

Dit is de ontwikkeling van het begrotingssaldo vanaf de Kadernota 2024 tot het begrotingssaldo in de primitieve begroting 2024. In de Kadernota 2024 is een aantal uitgangspunten voor het opstellen van de begroting 2024 opgenomen. De belangrijkste daarvan is dat we de baten en de lasten met 4,3 % indexeren, met de kanttekening dat dat alleen zou worden gedaan op het moment dat daartoe noodzaak zou zijn. Er zou geen nieuw beleid in de begroting verwerkt worden. Dit zijn dus alleen mutaties waarover geen besluitvorming meer kan plaatsvinden.

Geprognostiseerde balans

Ontwikkeling geprognotiseerde balans

Onderdeel van het BBV is om de raad inzicht te geven in de ontwikkeling van de balans.

				(bedragen x € 1.000)
Per 31 december	2024	2025	2026	2027
Activa				
Activa integraal gefinancierd	166.000	167.000	163.000	166.000
Onderhanden werk (o.a. bouwgrondexploitatie)	35.000	41.000	32.000	23.000
Overige activa	6.000	6.000	6.000	6.000
Totaal	207.000	214.000	201.000	195.000
Passiva				

Eigen vermogen				
Algemene reserves	14.000	15.000	12.000	10.000
Egalisatiereserves	0	0	0	0
Bestemmingsreserves	43.000	41.000	40.000	38.000
Voorzieningen	19.000	17.000	15.000	13.000
Langlopende geldleningen				
Langlopende geldleningen (al aangegaan)	54.800	49.600	44.500	39.800
Langlopende leningen (vanuit financieringstekort)	55.500	72.000	68.300	75.000
Overige vlottende passiva	20.700	19.400	21.200	19.200
Totaal	207.000	213.000	201.000	195.000

Investeringskredieten

Met het vaststellen van de financiële begroting stelt de gemeenteraad in de jaarschijf 2024 de kredieten voor de investeringen beschikbaar en de aan deze investeringen gerelateerde reserve-onttrekkingen.

Omschrijving grootboeknummer	2024	2025	2026	2027	2028
Banken,afvalbakken,markering losloopgeb.'24 (15jr)	56.000	-	-	-	-
Cameratoezicht 2019	35.000	-	-	-	-
Div. verkeersmaatregelen (incl. onvoorzien) 2022	69.000	-	-	-	-
Duurzaamheidsleningen	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000
Extra afvalbakk. hondenuitlaatstr. 100st 2024 15jr	56.000	-	-	-	-
Herinrichting schoolzones 2022	55.000	-	-	-	-
Infrastructuur 2024	37.600	-	-	-	-
Omheinde hondenlosloopgebieden 5 stuks 2024 (10jr)	58.000	-	-	-	-
Ondergrondse afvalcontainers vervanging 2024	86.000	-	-	-	-
Open. Verlichting, verv. Armaturen 2024 (25jr)	153.000	-	-	-	-
Open. Verlichting, verv. lichtmasten 2024 (50jr	32.000	-	-	-	-
Personeelskosten projecten en investeringen	1.264.188	1.264.188	1.194.028	1.194.028	1.043.028
Servers 2024	77.380	-	-	-	-
Software 2024	71.100	-	-	-	-
Startersleningen	500.000	500.000	500.000	500.000	500.000

Uitbreiding Maranathaschool	-	-	-	-	-
Vaste telefonie 2023	45.000	45.000	45.000	45.000	45.000
Vernieuwbouw Prins Willem Alexanderschool	-	-	-	-	-
Verv. kunstgr.velden Telstar korfbal (toplaag) '24	160.000	-	-	-	-
Verv.riol civiel, maatreg/afkopp 2024 (40jr)	886.000	-	-	-	-
Verv.riol electr-mech 2024 (15jr)	171.000	-	-	-	-
Vervangen beschoeiingen hout 2025	-	145.000	-	-	-
Vervangen damwanden kunststof 2025	-	65.000	-	-	-
vervanging + vergroting De Baggelaar*	4.000.000	-	-	-	-
Vervanging veld 2 MHCH (toplaag) 2024	225.000	-	-	-	-
Werkapparatuur 2024	424.000	-	-	-	-
Wijk Campenbuurt verkmaatr.icm herinr. (beheer)'22	110.000	-	-	-	-
Wijk Renselaar, verkmaatr. icm herinr. (beheer)'22	306.000	-	-	-	-
Eindtotaal	**9.877.268**	**3.019.188**	**2.739.028**	**2.739.028**	**2.588.028**

Overzicht arbeidsgerelateerde verplichtingen

(bedrag met een minteken betekent per saldo een baat)				*bedragen x € 1.000*
Netto lasten	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
Wachtgelders	0	0	0	0
Gepensioneerden	186	186	186	186
Totaal	**186**	**186**	**186**	**186**

In het Besluit Begroting en Verantwoording is aangegeven dat jaarlijkse terugkerende arbeidskosten van een vergelijkbaar volume, zoals pensioen- en wachtgeldverplichtingen, in de exploitatiebegroting behoren opgenomen te worden. Voor ongelijkmatige verplichtingen of verplichtingen waarvan het bedrag oploopt, bijv. een wachtgeldverplichting bij personele krimp, dient een voorziening te worden gevormd.
De in het overzicht opgenomen bedragen hebben betrekking op oud-bestuurders en -ambtenaren. De kosten hiervan zijn opgenomen in de exploitatie en zijn opgenomen in het onderdeel "Overige niet te verdelen baten en lasten" van de financiële begroting. Hierin is ook opgenomen de storting in de voorziening pensioenen bestuurders om deze voorziening waardevast te houden.

Bijlagen

Bijlage 1 Raming op taakveldniveau

Programma Nieuw	U/I	Taakveld	Omschrijving taakveld	2024	2025	2026	2027
1: Perspectief Ruimte	**I**	2.1	Verkeer en vervoer	-260.700	-260.700	-260.700	-260.700
		2.2	Parkeren	-66.500	-66.500	-66.500	-66.500
		2.3	Recreatieve havens	-9.800	-9.800	-9.800	-9.800
		2.4	Economische havens en waterwegen	-293.500	-293.500	-293.500	-293.500
		3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-4.682.884	-3.533.884	-3.533.884	-3.533.884
		3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-70.400	-70.400	-70.400	-70.400
		3.4	Economische promotie	-351.000	-351.000	-351.000	-351.000
		5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-21.800	-21.800	-21.800	-21.800
		7.2	Riolering	-3.190.373	-3.223.632	-3.269.065	-3.289.199
		7.3	Afval	-4.476.493	-4.483.110	-4.451.649	-4.451.649
		7.4	Milieubeheer	-25.000	-25.000	-25.000	-25.000
		7.5	Begraafplaatsen en crematoria	-658.100	-664.800	-695.800	-747.900
		8.1	Ruimte en leefomgeving	-357.100	-357.100	-205.100	-205.100
		8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	-30.036.423	-31.727.423	-20.861.423	-19.224.423
		8.3	Wonen en bouwen	-1.431.900	-1.431.900	-1.431.900	-1.431.900
	Totaal I			-45.931.973	-46.520.549	-35.547.521	-33.982.755
	U	2.1	Verkeer en vervoer	6.491.809	6.253.535	6.214.448	6.216.815
		2.2	Parkeren	577.635	526.251	524.867	523.483
		2.3	Recreatieve havens	3.914	3.878	3.842	3.806
		2.4	Economische havens en waterwegen	414.780	424.361	413.942	413.522

		3.1	Economische ontwikkeling	764.981	766.981	748.981	748.981
		3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	5.063.884	3.686.884	3.686.884	3.533.884
		3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	68.500	68.500	68.500	68.500
		3.4	Economische promotie	581.284	581.260	581.236	581.212
		5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	5.764.250	5.727.623	5.532.896	5.515.871
		7.2	Riolering	2.762.292	2.795.551	2.840.984	2.861.118
		7.3	Afval	4.241.148	4.248.419	4.217.605	4.196.658
		7.4	Milieubeheer	775.888	725.888	725.888	725.888
		7.5	Begraafplaatsen en crematoria	767.687	775.705	763.336	762.178
		8.1	Ruimte en leefomgeving	2.510.682	2.490.682	2.172.182	1.777.182
		8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	29.548.423	31.309.423	20.688.423	19.051.423
		8.3	Wonen en bouwen	3.604.374	3.466.874	3.428.494	3.443.494
	Totaal U			63.941.531	63.851.815	52.612.508	50.424.015
Totaal 1: Perspectief Ruimte				**18.009.558**	**17.331.266**	**17.064.987**	**16.441.260**
2: Perspectief Sociaal	**I**	4.2	Onderwijshuisvesting	-18.773	-18.773	-18.773	-18.773
		4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-825.800	-825.800	-825.800	-825.800
		5.1	Sportbeleid en activering	-216.000	-216.000	-216.000	-216.000
		5.2	Sportaccommodaties	-2.581.350	-2.581.350	-2.581.350	-2.581.350
		5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-9.200	-9.200	-9.200	-9.200
		5.4	Musea	-2.200	-2.200	-2.200	-2.200
		5.6	Media	-3.900	-3.900	-3.900	-3.900
		6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	-8.086.600	-2.757.600	-500.600	-500.600

	6.3	Inkomensregelingen	-7.035.000	-7.035.000	-7.035.000	-7.035.000
	6.5	Arbeidsparticipatie	-	-	-	-
	6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	-306.000	-306.000	-306.000	-306.000
	6.71a	Hulp bij het huishouden (WMO)	-7.000	-7.000	-7.000	-7.000
Totaal I			-19.091.823	-13.762.823	-11.505.823	-11.505.823
U	4.1	Openbaar basisonderwijs	160.600	160.600	160.600	160.600
	4.2	Onderwijshuisvesting	3.199.718	3.230.575	3.368.620	3.479.356
	4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	2.554.377	2.554.243	2.554.109	2.553.974
	5.1	Sportbeleid en activering	517.906	517.906	517.906	517.906
	5.2	Sportaccommodaties	4.483.475	4.799.801	5.168.372	5.307.817
	5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	206.353	206.353	206.353	206.353
	5.4	Musea	48.200	48.200	48.200	48.200
	5.5	Cultureel erfgoed	344.339	344.267	183.195	183.123
	5.6	Media	956.953	956.917	956.882	956.846
	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	11.337.763	5.965.296	3.494.685	3.515.384
	6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	4.033.948	4.033.948	4.033.948	4.033.948
	6.3	Inkomensregelingen	10.287.210	10.287.210	10.208.210	10.208.210
	6.4	WSW en beschut werk	1.737.000	1.710.000	1.659.000	1.600.000
	6.5	Arbeidsparticipatie	987.100	924.100	944.100	997.100
	6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	1.638.469	1.638.469	1.616.469	1.616.469
	6.71a	Hulp bij het huishouden (WMO)	3.689.630	3.910.630	3.498.630	3.498.630
	6.71b	Begeleiding (WMO)	3.800.400	3.800.400	3.800.400	3.800.400
	6.71c	Dagbesteding (WMO)	1.501.508	1.501.508	1.501.508	1.501.508

		6.71d	Overige maatwerkarrangementen (WMO)	70.000	70.000	70.000	70.000
		6.72a	Jeugdhulp begeleiding	2.326.782	2.326.782	2.304.782	2.304.782
		6.72b	Jeugdhulp behandeling	2.154.000	2.137.000	2.118.000	2.098.000
		6.72c	Jeugdhulp dagbesteding	1.376.000	1.376.000	1.376.000	1.376.000
		6.72d	Jeugdhulp zonder verblijf overig	16.000	16.000	16.000	16.000
		6.73a	Pleegzorg	374.000	374.000	374.000	374.000
		6.73b	Gezinsgericht	745.000	745.000	745.000	745.000
		6.73c	Jeugdhulp met verblijf overig	1.289.000	1.289.000	1.289.000	1.289.000
		6.74a	Jeugdhulp behandeling GGZ zonder verblijf	3.341.900	3.341.900	3.341.900	3.341.900
		6.74b	Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	763.000	763.000	763.000	763.000
		6.74c	Gesloten plaatsing	25.000	25.000	25.000	25.000
		6.81	Geëscaleerde zorg 18+	-	-	-	-
		6.81a	Beschermd wonen (WMO)	162.000	162.000	162.000	162.000
		6.81b	Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	42.000	42.000	42.000	42.000
		6.82	Geëscaleerde zorg 18-	-	-	-	-
		6.82a	Jeugdbescherming	685.000	685.000	685.000	685.000
		6.82b	Jeugdreclassering	54.000	54.000	54.000	54.000
		7.1	Volksgezondheid	2.278.156	2.278.156	2.278.156	2.278.156
	Totaal U			67.186.787	62.275.261	59.565.025	59.809.662
Totaal 2: Perspectief Sociaal				**48.094.964**	**48.512.438**	**48.059.202**	**48.303.839**
3: Perspectief Veilig	**I**	1.1	Crisisbeheersing en brandweer	- 70.800	- 70.800	- 70.800	- 70.800
		1.2	Openbare orde en veiligheid	- 6.900	- 6.900	- 6.900	- 6.900
	Totaal I			- 77.700	- 77.700	- 77.700	- 77.700

	U	1.1	Crisisbeheersing en brandweer	2.886.644	2.872.207	2.871.369	2.870.530
		1.2	Openbare orde en veiligheid	1.357.273	1.306.989	1.218.706	1.218.422
	Totaal U			4.243.917	4.179.196	4.090.075	4.088.952
Totaal 3: Perspectief Veilig				**4.166.217**	**4.101.496**	**4.012.375**	**4.011.252**
4: Perspectief Dienstverlening	**I**	0.10	Mutaties reserves	-3.019.668	-1.675.586	-1.706.841	-1.766.946
		0.2	Burgerzaken	-935.600	-927.700	-946.700	-1.018.600
		0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	-7.471.100	-7.551.100	-7.551.100	-7.551.100
		0.4	Overhead	-465.500	-465.500	-465.500	-465.500
		0.5	Treasury	-445.000	-445.000	-445.000	-445.000
		0.61	OZB woningen	-6.736.664	-6.796.664	-6.856.664	-6.916.664
		0.62	OZB niet-woningen	-4.674.535	-4.674.535	-4.674.535	-4.674.535
		0.63	Parkeerbelasting	-225.000	-225.000	-225.000	-225.000
		0.64	Belastingen overig	-174.000	-174.000	-174.000	-174.000
		0.7	Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	-77.318.000	-78.374.000	-72.752.000	-72.795.000
		0.8	Overige baten en lasten	36.000	36.000	36.000	36.000
	Totaal I			-101.429.067	-101.273.085	-95.761.340	-95.996.345
	U	0.1	Bestuur	2.371.665	2.371.810	2.400.054	2.382.858
		0.10	Mutaties reserves	1.168.300	5.800	5.800	5.800
		0.2	Burgerzaken	1.218.446	1.079.546	1.189.946	1.238.446
		0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	7.566.172	7.565.996	7.565.819	7.565.643
		0.4	Overhead	18.127.907	18.053.058	16.870.321	16.895.792
		0.5	Treasury	-62.407	-28.971	-6.562	14.406
		0.63	Parkeerbelasting	5.000	5.000	5.000	5.000

	0.64	Belastingen overig	587.000	587.000	587.000	587.000
	0.7	Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	5.000	5.000	5.000	5.000
	0.8	Overige baten en lasten	532.552	639.645	670.785	721.885
	0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)	200.000	200.000	200.000	200.000
	Totaal U		31.719.635	30.483.884	29.493.163	29.621.830
Totaal 4: Perspectief Dienstverlening			**- 69.709.432**	**- 70.789.201**	**- 66.268.177**	**- 66.374.515**
Eindtotaal			**561.307**	**- 844.001**	**2.868.387**	**2.381.836**

Toelichting taakvelden: [Taakvelden gemeenten (findo.nl)]

Bijlage 2 Samenwerkingsverbanden

Verbonden partijen	Doelstelling
GBLT	GBLT is de samenwerking op het gebied van uitvoering van de WOZ en de heffing en invordering van gemeentelijke belastingen. Meer informatie is opgenomen in de paragraaf Lokale Heffingen.
BLNP	BLNP is de samenwerking op het gebied van bedrijfsvoering. Meer informatie is opgenomen in de paragraaf Bedrijfsvoering.
Inclusief Groep N.V. (IG)	De Inclusief groep geeft uitvoering aan de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) en de Participatiewet (PW). En streeft hierbij naar een inclusieve arbeidsmarkt waarbij iedereen duurzaam kan deelnemen en waar mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt optimaal kunnen participeren.
Leisurelands	Tijdens de aandeelhoudersvergadering van 9 juni 2016 heeft de meerderheid van de aandeelhouders, inclusief de gemeente Nijkerk, ingestemd met een verlenging van 5 jaar. Hierdoor blijft invloed op Leisurelands mogelijk. Op basis van argumenten zoals de financiële positie van Leisurelands en de bijdrage aan de gemeentelijke doelstellingen (o.a. ontwikkelingen m.b.t. strand Hulckesteijn en de wens van uw raad om het aantal verbonden partijen tot het noodzakelijke terug te brengen).
Coöperatie Gastvrije Randmeren Harderwijk	Per 1 januari 2014 is de gemeenschappelijke regeling Natuur- en Recreatieschap Veluwerandmeren opgeheven en is de Coöperatie Gastvrije Randmeren van start gegaan. Zestien gemeenten langs de Randmeren (Naarden, Huizen, Blaricum, Eemnes, Bunschoten, Nijkerk, Putten, Ermelo, Harderwijk, Nunspeet, Elburg, Oldebroek, Kampen, Dronten, Zeewolde en Almere) hebben de overeenkomst voor de oprichting van de coöperatie getekend. Naast onderhoud en beheer zoals het maaien van de waterplanten, wordt meer focus gelegd op de (landelijke) gebiedspositionering.
Coöperatie Parkeerservice U.A. Amersfoort	Coöperatie van ± 15 gemeentes. Diensten worden afgenomen ten aanzien van onderhoud parkeerautomaten en geldlediging parkeerautomaten.
Regio Amersfoort	De gemeenten van de regio Amersfoort hebben een bestuursconvenant gesloten ten behoeve van samenwerking op verschillende terreinen. De gemeente Nijkerk is geen partij in dit convenant maar haakt wel aan ten aanzien van een aantal onderwerpen zoals sociaal domein, economie, wonen en verkeer & vervoer. Deze samenwerking voldoet niet aan de criteria van een verbonden partij, maar is opgenomen om een compleet beeld te geven van relevante samenwerkingsverbanden. In 2020 is de nieuwe strategische agenda 2020-2022 voor de regio Amersfoort vastgesteld.

Regio Amersfoort Regionaal Werkbedrijf Amersfoort	De economische oriëntatie van veel inwoners en bedrijven vanuit Nijkerk is op Amersfoort gericht. Vanuit economisch belang en de uitvoering van de Participatiewet wordt vanuit Nijkerk zodoende actief samengewerkt binnen de regio Amersfoort. Binnen de arbeidsmarktregio is het regionaal Werkbedrijf actief. Er zijn samenwerkingsafspraken opgesteld tussen gemeenten, het UWV en de sociale partners. Het primaire doel is het matchen van arbeidsgehandicapten op de extra banen waarvoor werkgevers zich garant hebben gesteld. Daarnaast is het wenselijk dat de brede groep van mensen die een afstand hebben tot de arbeidsmarkt (ook) onder de aandacht worden gebracht van werkgevers. Andere gerelateerde samenwerkingsverbanden zijn het Werkgeversservicepunt (WSP), Jongerenloket en Leerwerkloket.
Regio Foodvalley	De gemeenteraden hebben voor de jaren 2017-2019 de ambities van de regionale samenwerking in de regio via een Uitvoeringsagenda vastgelegd. Bepaald is dat regio Foodvalley zich focust op de taakvelden economie, werkgelegenheid, ruimtelijke ontwikkeling, wonen en mobiliteit. Er is tevens extra focus gelegd op de samenwerking tussen het bedrijfsleven, de kennis- en onderwijsinstellingen en de overheid (genaamd de Triple Helix). Voor Nijkerk specifiek is het onderdeel Foodproductiecluster en de Food Academy Foodvalley uitgewerkt. Met de inwonersbijdrage kan de regio Foodvalley de hoge ambities met extra capaciteit en inzet waarmaken. De nieuwe Strategische Agenda Regio Foodvalley 2020 - 2025 is in oktober 2020 door alle partners vastgesteld.
VGGM	Het Rijk en de gemeenten hebben een grote verantwoordelijkheid in het faciliteren van aspecten die een bijdrage kunnen leveren aan een goede gezondheid van de inwoners en het versterken van de eigen kracht. De VGGM ondersteunt en adviseert de gemeente bij de beantwoording van de centrale sturingsvragen hierover.
Foodvalley: Jeugdhulp en verwijsindex	De inkoop jeugdhulp is per 2020 doorontwikkeld om in afstemming met aanbieders meer inzet op bereikte resultaten en uitgaven te krijgen. Met de vele aanbieders is via accounthouderschappen contact. Met de grotere aanbieders per kwartaal. Dit zodat de uitvoering actief wordt gevolgd en waar nodig bijgesteld. Via het Knooppunt verloopt de facturatie, monitoring en vindt beleidsmatige aansturing plaats. Nationaal loopt de regio Foodvalley qua monitoring en inzicht op casusniveau voorop.

Noord-Veluwe: Passend Onderwijs Regio Amersfoort	Scholen hebben in de Wet Passend Onderwijs de zorgplicht gekregen. Dit betekent dat het verplicht is om voor alle kinderen een passende plek/een passend onderwijsprogramma te bieden. Als dat niet binnen de school kan, dan is de school verantwoordelijk om een andere school (binnen of buiten het samenwerkingsverband) te vinden waar dit wel kan. Thuiszitters zouden hierdoor niet meer voor moeten komen. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van de leerplicht. Er is een regionaal ambtelijk overleg voor opgericht ter voorbereiding op het formele OOGO (Op overeenstemming gerichte overleg) met de verantwoordelijk wethouders.
Regionale Meld- en Coördinatiefunctie (RMC)	Doelstelling is om door een bestuurlijke en operationele herinrichting van de RMC-functie te zorgen voor meer zicht en een betere grip op de grootste groep voortijdig schoolverlaters, de 18+. Gezocht wordt naar een zo goed mogelijke regionale samenwerking en afstemming, o.a. op het administratieve vlak, en een inrichting, waarbij goede sturing mogelijk is op de gewenste samenwerking met het sociaal domein. Het doel van de RMC-functie is het terugdringen van het aantal voortijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (in de leeftijdsgroep tot 23 jaar).
Regio Amersfoort: Volwasseneeducatie	Het in samenwerking tot stand brengen van het Regionaal Plan Educatie. Daarnaast wordt overlegd over de lokale inzet van de regionale middelen op het gebied van volwasseneducatie.
Regio Amersfoort: Maatschappelijke opvang en beschermd wonen	Amersfoort is centrumgemeente en regelt vanuit deze wettelijke verplichting de maatschappelijke opvang en het beschermd wonen voor inwoners uit de regio Amersfoort. Deze taken zullen te zijner tijd gedecentraliseerd worden naar de gemeente Nijkerk. De intentie zou zijn dat dit terugkwam in de meicirculaire van 2023, dit is niet gebeurt dus voor nu is het onduidelijk wanneer deze financiën op basis van het woonplaatsbeginsel verdeeld gaan worden over de gemeentes.

Bijlage 3 Beleidskaders

Het overzicht hieronder biedt inzicht in de actuele beleidskaders. In de tweede kolom is aangegeven op welke periode het betreffende beleidskader betrekking heeft en in de derde kolom wanneer deze is vastgesteld.

Nota/plan	Planperiode	Vastgesteld
Verordening en beleidsregel Meedoen	2017 en verder	2017
Regionaal Voortijdig schoolverlaten programma, RMC sub regio Eem	2020 – 2024	2020
Visie op de vernieuwing van het Sociaal Domein	2015 en verder	2017
Visiedocument Dialooggroep Sociaal Domein	2017 en verder	2017
Uitwerkingsdocument Dialooggroep Sociaal Domein	2017 en verder	2017
Jeugdprogramma: een kind- en gezinsvriendelijke gemeente	2019-2023	2018
Regiovisie: Geweld hoort nergens thuis	2020-2024	2020
Uitvoeringsplan Preventie van schulden	2017 en verder	2016
Hoofdlijnennota “Op weg naar een vernieuwd sociaal domein”	2015 en verder	2014
Aanvullend beleidskader sociaal domein	2015 en verder	2014
Beleidsplan Wet gemeentelijke schuldhulpverlening	2016-2019	2016
Jaarplan Kind & Gezinsvriendelijke gemeente	2019	2019
Transformatieplan sociaal domein	2020-2025	2020
Visie op werk “Op weg naar een duurzaam perspectief”	2019-2022	2019
Sportnota	2013 - 2025	2013
Nota Maatschappelijk Vastgoed	2013 - 2025	2013
Sport- en beweegakkoord	2020 en verder	2020
Leefstijlakkoord	2021-2023	2021
Regionale visie Publieke Gezondheidszorg Gelderland Midden	2017 - 2025	2017
Visiedocument Dialooggroep Leefstijl	2017 en verder	2017
Uitwerkingsdocument Dialooggroep Leefstijl	2017 en verder	2017
Beleidsplan Bibliotheekwerk gemeente Nijkerk	2012 - 2018	2012
Geactualiseerd Integraal Huisvestingsplan Onderwijs	2019 - 2035	2018
Convenant resultaatafspraken voor- en vroegschoolse educatie”	2015 en verder	2014
Afvalbeleidsplan	2017 en verder	2017
Visie op werk “Op weg naar een duurzaam perspectief”	2019 – 2021	2018
Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan (VGRP)	2018 – 2022	2018
Routekaart energieneutraal Nijkerk 2050	2019 – 2050	2019
Uitvoeringsprogramma Energieneutraal Nijkerk	2020 - 2023	2020
Regionale Energie Strategie (RES)	2020 – 2030	2021
Beleidskader Duurzame opwek zon op land	2020 en verder	2020
Handboek groenbeleid	2002 en verder	2002
Beheerplan groen	2013 - 2017	2012
Huisvestingsverordening 2019	Doorlopend	2019
Visie beheer openbare ruimte	2020 en verder	2020
Gemeentelijk Waterplan	2005 - 2030	2006
Gemeentelijk Verkeers- en Vervoerplan (GVVP)	2010 - 2020	2011

Speelruimteplan	2012 - 2016	2012
Beheerplan begraafplaatsen	2015 - 2019	2015
Koepelplan Landgoed Appel	2015 en verder	2015
Visie aantrekkelijk Nijkerk	2016	2016
Landschapsregeling 2016	2016	2016
Beheerplan wegen	2019-2023	2020
Beheerplan sloten, bermen en duikers	2011-2015	2011
Welstandsnota	Doorlopend	2013
Parkeerbeleidsplan	2019 - 2024	2019
Woonvisie 2020+	2020 en verder	2020
Beleid promotie en acquisitie bedrijvigheid	2011 en verder	2011
Structuurvisie Nijkerk-Hoevelaken	2011 en verder	2011
Binnenstadvisie Nijkerk “Binnenstad als Buitenkans”	2011 en verder	2011
Centrumvisie Hoevelaken		
Detailhandel structuurvisie	2019 - 2025	2019
Evenementenbeleid gemeente Nijkerk	2020 en verder	2020
Strategische agenda Foodvalley	2020 - 2025	2020
Regio Foodvalley - Regionaal Programma Werklocaties	2019 - 2024	2020
Regio Foodvalley - actualisatie PDV-beleid	2020 - 2025	2020
Re-integratieverordening	2017 en verder	2017
Uitgangspunten Visie “Aantrekkelijk Nijkerk”	2015 en verder	2015
Uitwerkingsdocument Dialooggroep Economie en bedrijfsomgeving	2017 en verder	2017
Visie op Werk “Op weg naar een duurzaam perspectief”	2019 - 2022	2019
Uitgiftecriteria bedrijventerreinen	2018 en verder	2018
Bestemmingsplannen en beeldkwaliteitsplannen	Doorlopend	Doorlopend
Algemene Plaatselijke Verordening (APV) wijziging sluitingstijden 2015	Doorlopend	2015
Handhavingsbeleid onrechtmatige bewoning recreatieverblijven	Doorlopend	2015
Regionaal Crisisplan Gelderland Midden	2020 - 2023	2020
Drank en horeca nalevingsbeleid	2013 en verder	2013
Evenementenbeleid gemeente Nijkerk	2020 en verder	2020
Drank- en Horecaverordening Nijkerk 2014	2014 en verder	2014
Nota Preventie- & handhavingsplan alcohol gemeente Nijkerk	2014 - 2019	2014
Integraal Veiligheidsprogramma Nijkerk 2019-2021 (IVP)	2019 - 2021	2019
Beleid Vergunningen, toezicht en handhaving (VTH-beleid)	2016 - 2019	2016
Visiedocument Dialoog V&H: “Nijkerk veilig en leefbaar voor ons allemaal	2017-2021	2017
Uitwerkingsdocument Dialoog V&H	2017-2021	2017
Beleidsvisie externe veiligheid	Doorlopend	2011
Coalitieakkoord “verbinden met ambitie”	2018 – 2022	2018
Verordening gegevensverstrekking basisregistratie personen	2014 – en verder	2014
Mijlpalenplan doorontwikkeling organisatie	2020 – 2024	2020
Regeling zonder meer ‘Samenwerking bedrijfsvoering”	2017 – en verder	2016

Bijlage 4 Verplichte beleidsindicatoren

De verplichte beleidsindicatoren worden hieronder weergegeven. In de laatste kolom is aangegeven aan welk programma de betreffende beleidsindicator gelinkt kan worden.

Indicator	Eenheid	2021	2022	2023	Gemeenten met 25.000-50.000 inwoners *	Programma
Omvang huishoudelijk restafval	Kg per inwoner	88	-	-	129	Perspectief Ruimte
Hernieuwbare elektriciteit	%	13,3	-	-	33,2 NL	Perspectief Ruimte
Woonlasten éénpersoonshuishouden	Euro	606	658	678	867	Perspectief Ruimte
Woonlasten meerpersoonshuishouden	Euro	640	679	698	949	Perspectief Ruimte
WOZ-waarde woningen	1.000 euro	357	387	443	369 NL	Perspectief Ruimte
Nieuwbouwwoningen	aantal per 1.000 woningen	24,2	18,8	-	8,2	Perspectief Ruimte
Demografische druk	%	78,4	77,6	77,7	79,1	Perspectief Ruimte
Banen	aantal per 1.000 inw (15-64 jaar)	867	895,6	-	867	Perspectief Ruimte
Vestigingen	aantal per 1.000 inw	163,8	173,5	-	167,6	Perspectief Ruimte
Netto arbeidsparticipatie	%	73,9	76,5	-	72,5	Perspectief Ruimte
Functiemenging	%	57,7	58,4	-	50,2	Perspectief Ruimte
Absoluut verzuim leerplichtigen	Aantal per 1.000 leerlingen. 5-18 jr.	0,7	2,3	-	4,2	Perspectief Sociaal
Relatief verzuim leerplichtigen	Aantal per 1.000 leerlingen 5-18 jr.	18	30	-	21	Perspectief Sociaal
Voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (VSV-ers)	% van het totaal aantal leerlingen 12-23 jaar	1,3	-	-	1,6	Perspectief Sociaal
Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	12,8	11,5	-	13,2	Perspectief Sociaal
Jongeren met jeugdbescherming	%	1,3	0,9	-	1,2	Perspectief Sociaal
Jongeren met jeugdreclassering	%	0,2	0,1	-	0,3 NL	Perspectief Sociaal
Jongeren met een delict voor de rechter	%	1	1	-	1	Perspectief Sociaal
Personen met een bijstandsuitkering	Aantal per 10.000 inwoners	209	-	-	277,7	Perspectief Sociaal

Lopende re-integratie-voorzieningen	Aantal per 10.000 inwoners van 15-64 jaar	296,2	269,4	-	192	Perspectief Sociaal
Kinderen in een uitkeringsgezin	% kinderen tot 18 jaar	3	-	-	4	Perspectief Sociaal
Werkloze jongeren	%	1	-	-	1	Perspectief Sociaal
Cliënten met een maatwerkarrangement Wmo	Per 10.000 inw	520	-	-	689	Perspectief Sociaal
Niet wekelijkse sporters (één keer per 4 jaar opgenomen)	%	-	-	-	-	Perspectief Sociaal
Winkeldiefstal per 1.000 inwoners	aantal per 1.000 inwoners	1,6	1,1	-	1,2	Perspectief Veilig
Geweldsmisdrijven per 1.000 inwoners	aantal per 1.000 inwoners	2,4	2,5	-	3,2	Perspectief Veilig
Diefstal uit woning per 1.000 inwoners	aantal per 1.000 inwoners	1,8	1,9	-	1,2	Perspectief Veilig
Vernieling en misdrijven tegen de openbare orde per 1.000 inwoners	aantal per 1.000 inwoners	5,3	5,3	-	4,8	Perspectief Veilig
Verwijzingen Halt	aantal per 1.000 jongeren	5	6	-	8	Perspectief Veilig
Formatie	Fte per 1.000 inwoners	6,7	6,7	6,7		Perspectief Dienstverlening
Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	6,3	6,5	NB		Perspectief Dienstverlening
Apparaatskosten (kosten gemeentelijke organisatie)	Kosten per inwoner	607	645	877		Perspectief Dienstverlening
Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	22,1	24,4	8,8		Perspectief Dienstverlening
Overhead	% van totale lasten	12,6	11,6	9,4		Perspectief Dienstverlening

*Waar de cijfers beschikbaar zijn van de gemeenten met 25.000-50.000 inwoners zijn deze als vergelijkende cijfers meegenomen. Waar deze cijfers niet beschikbaar zijn worden de landelijke cijfers als vergelijkende cijfers vermeld. Verder horen de vergelijkende cijfers bij het laatst ingevulde jaar.

Een nadere toelichting op de (eenheden van de) indicatoren is te vinden op www.waarstaatjegemeente.nl

Bijlage 5 Overzicht van reserves en voorzieningen

Reserves	2024				2025				2026				2027			
	Saldo 01-01	Toevoeging 2024	Onttrekking 2024	Saldo 31-12	Saldo 01-01	Toevoeging 2025	Onttrekking 2025	Saldo 31-12	Saldo 01-01	Toevoeging 2026	Onttrekking 2026	Saldo 31-12	Saldo 01-01	Toevoeging 2027	Onttrekking 2027	Saldo 31-12
Algemene reserves																
Algemene reserve	15.695.248		1.318.807	14.376.441	14.376.441	799.001		15.175.442	15.175.442	-	2.913.387	12.262.055	12.262.055		2.426.836	9.835.219
Subtotaal A	***15.695.248***	***-***	***1.318.807***	***14.376.441***	***14.376.441***	***799.001***	***-***	***15.175.442***	***15.175.442***	***-***	***2.913.387***	***12.262.055***	***12.262.055***	***-***	***2.426.836***	***9.835.219***
Egalisatiereserves																
Egalisatiereserve afvalstoffenheffing*	-139.400	5.800	70.300	-203.900	-203.900	5.800	70.300	-268.400	-268.400	5.800	70.300	-332.900	-332.900	5.800	70.300	-397.400
Egalisatiereserve parkeren binnenstad*	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			-
Egalisatiereserve Begraafplaatsen	5.760	-	5.800	-40	-40	-		-40	-40	-		-40	-40			-40
Subtotaal B	***-133.640***	***5.800***	***76.100***	***-203.940***	***-203.940***	***5.800***	***70.300***	***-268.440***	***-268.440***	***5.800***	***70.300***	***-332.940***	***-332.940***	***5.800***	***70.300***	***-397.440***
Bestemmingsreserves																
Reserve bovenwijkse voorzieningen	2.733.964	-	-	2.733.964	2.733.964	-	-	2.733.964	2.733.964			2.733.964	2.733.964			2.733.964
Reserve bereikbaarheid binnenstad	19.352	-	-	19.352	19.352	-	-	19.352	19.352			19.352	19.352			19.352
Reserve vervanging kunstgrasveld hockey Hoevelaken*	104.368	-	-	104.368	104.368	-	-	104.368	104.368			104.368	104.368			104.368
Reserve volkshuisvesting	90.252	-	-	90.252	90.252	-	-	90.252	90.252			90.252	90.252			90.252
Reserve bouwgrondexploitatie	10.966.557	-	260.000	10.706.557	10.706.557	-	260.000	10.446.557	10.446.557		260.000	10.186.557	10.186.557		260.000	9.926.557
Reserve Oekraine	846.000	-	-	846.000	846.000	-		846.000	846.000			846.000	846.000			846.000
Reserve egalisatie bedrijfsvoeringskosten	364.491	-	217.728	146.763	146.763	-	204.446	-57.683	-57.683		235.701	-293.384	-293.384		295.806	-589.190
Reserve investeringen economisch nut	5.267.345	-	173.000	5.094.345	5.094.345	-	173.000	4.921.345	4.921.345		173.000	4.748.345	4.748.345		173.000	4.575.345
Reserve investeringen maatschappelijk nut	22.367.801	540.000	902.340	22.005.461	22.005.461	-	912.340	21.093.121	21.093.121		912.340	20.180.781	20.180.781		912.340	19.268.441
Reserve investeringen in Nijkerkse samenleving	170.718	-	10.500	160.218	160.218	-	10.500	149.718	149.718		10.500	139.218	139.218		10.500	128.718
Reserve PRMI	-	622.500	622.500	-	-	-	-	-	-			-	-			-
Subtotaal C	***42.930.848***	***1.162.500***	***2.186.068***	***41.907.280***	***41.907.280***	***-***	***1.560.286***	***40.346.994***	***40.346.994***	***-***	***1.591.541***	***38.755.453***	***38.755.453***	***-***	***1.651.646***	***37.103.807***
Totaal reserves (A+b+C)	**58.492.457**	**1.168.300**	**3.580.975**	**56.079.782**	**56.079.782**	**804.801**	**1.630.586**	**55.253.997**	**55.253.997**	**5.800**	**4.575.228**	**50.684.569**	**50.684.569**	**5.800**	**4.148.782**	**46.541.587**

Voorzieningen	2024				2025				2026				2027			
	Saldo 01-01	*Toevoeging 2024*	*Onttrekking 2024*	*Saldo 31-12*	*Saldo 01-01*	*Toevoeging 2025*	*Onttrekking 2025*	*Saldo 31-12*	*Saldo 01-01*	*Toevoeging 2026*	*Onttrekking 2026*	*Saldo 31-12*	*Saldo 01-01*	*Toevoeging 2027*	*Onttrekking 2027*	*Saldo 31-12*
Voorzieningen o.b.v. verplichtingen																
Voorziening flexibel belonen	11.496	-	-	11.496	11.496	-	-	11.496	11.496	-	-	11.496	11.496	-	-	11.496
Voorziening decentrale arbeidsvoorwaarden	17.824	-	-	17.824	17.824	-	-	17.824	17.824	-	-	17.824	17.824	-	-	17.824
Voorziening grondexploitatie	166.770	-	-	166.770	166.770	-	-	166.770	166.770	-	-	166.770	166.770	-	-	166.770
Voorziening FLO brandweer	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Voorziening pensioenen wethouders	4.452.498	68.000	114.000	4.406.498	4.406.498	68.000	114.000	4.360.498	4.360.498	68.000	114.000	4.314.498	4.314.498	68.000	114.000	4.268.498
Voorziening BTW chalets opvang Oekraïners	-170.000	16.000	16.000	-170.000	-170.000	146.000	146.000	-170.000	-170.000	-	-	-170.000	-170.000	-	-	-170.000
Voorziening verliesgevende contracten faciliterend	762.000	-	-	762.000	762.000	-	-	762.000	762.000	-	-	762.000	762.000	-	-	762.000
Subtotaal	**5.240.588**	**84.000**	**130.000**	**5.194.588**	**5.194.588**	**214.000**	**260.000**	**5.148.588**	**5.148.588**	**68.000**	**114.000**	**5.102.588**	**5.102.588**	**68.000**	**114.000**	**5.056.588**
Voorzieningen o.b.v. onderhoud/beheerplannen																
Voorziening beheerplan wegen	3.504.540	2.305.900	2.607.000	3.108.440	3.108.440	2.305.900	2.535.000	2.784.340	2.784.340	2.305.900	2.535.000	2.460.240	2.460.240	2.305.900	2.535.000	2.136.140
Voorziening beheerplan kunstwerken	321.218	219.900	217.000	315.118	315.118	219.900	664.000	-137.982	-137.982	219.900	231.000	-158.082	-158.082	219.900	231.000	-178.182
Voorziening beheerplan openbare verlichting	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Voorziening beheerplan riolering	7.599.457	84.850	620.373	6.979.084	6.979.084	83.062	653.632	6.325.452	6.325.452	80.751	699.065	5.626.387	5.626.387	79.541	719.199	4.907.188
Voorziening beheerplan groen: plantsoenen	216.424	434.200	547.000	85.624	85.624	434.200	547.000	-45.176	-45.176	434.200	547.000	-175.976	-175.976	434.200	547.000	-306.776
Voorziening beheerplan groen: speelterreinen	609.952	125.100	167.000	568.052	568.052	125.100	150.000	543.152	543.152	125.100	116.000	552.252	552.252	125.100	116.000	561.352
Voorziening beheerplan groen: begraafplaatsen	87.594	31.300	9.000	109.894	109.894	31.300	69.000	72.194	72.194	31.300	9.000	94.494	94.494	31.300	9.000	116.794
Voorziening haven-, kade- en sluiswerken	132.367	57.900	51.000	137.267	137.267	57.900	183.000	10.167	10.167	57.900	42.000	24.067	24.067	57.900	42.000	37.967
Voorziening straatmeubilair en verkeersvoorzieningen	380.203	93.000	9.000	461.203	461.203	93.000	9.000	542.203	542.203	93.000	93.000	539.203	539.203	93.000	93.000	536.203
Voorziening beheerplan bermen, water en duikers	170	-	-	170	170	-	-	170	170	-	-	170	170	-	-	170
Voorziening beheerplan gebouwen	1.885.776	298.277	469.977	1.707.076	1.707.076	298.277	425.977	1.569.376	1.569.376	298.277	780.977	1.076.676	1.076.676	298.277	780.977	583.976
Voorziening sportmaterialen 3 sporthallen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Voorziening beheerplan roerende zaken stadhuis	46.500	16.500	-	63.000	63.000	16.500	-	79.500	79.500	16.500	-	96.000	96.000	16.500	-	112.500
Voorziening afvalstoffenheffing	-	17.910	-	17.910	17.910	17.910	-	35.820	35.820	17.910	-	53.730	53.730	17.910	-	89.550
Subtotaal	**14.784.199**	**3.684.837**	**4.697.350**	**13.552.836**	**13.552.836**	**3.683.049**	**5.236.609**	**11.779.214**	**11.779.214**	**3.680.738**	**5.053.042**	**10.189.159**	**10.189.159**	**3.679.528**	**5.073.176**	**8.596.880**
Totaal voorzieningen	**20.024.787**	**3.768.837**	**4.827.350**	**18.747.424**	**18.747.424**	**3.897.049**	**5.496.609**	**16.927.802**	**16.927.802**	**3.748.738**	**5.167.042**	**15.291.747**	**15.291.747**	**3.747.528**	**5.187.176**	**13.653.468**

Bijlage 6: Inspanningen en activiteiten voor de komende jaren

	Onderwerp	Jaar									Maatschappelijke opgaven							
		2023						2024	2025	2026								
		Juni	Juli	Augustus	September	Oktober	November	December			1.1	1.2	1.3	1.4	2.1	2.2	3.1	4.1
	Taakveld Sociaal																	
1.	Taskforce 2021-2024				Borging primair proces						X				X	X		
2.	Regiovisie Geweld hoort nergens thuis 2020-2024								Evaluatie en nieuwe visie ontwikkelen		X				X			X
3.	Handhavingsbeleid Participatie [2]	Informeren raad									X					X		X
4.	Participatiewet, Visie op werk					Ontwikkelen nieuw beleid [3]					X					X		X
5.	Handhavingsbeleid Wmo [2]	Informeren raad									X				X			X
6.	Handhavingsbeleid Jeugd [2]	Informeren raad									X				X			X
7.	Beleid Schuldhulpverlening 2021-2025	Uitvoerings-programma ontwikkelen en vaststellen 2023-2025														X		
8.	Sportnota 2013-2025									Herijking	X				X			
9.	Behoeftebepaling binnensport	*Gereed*									X				X			
10.	Behoeftebepaling buitensport				Vaststellen						X				X			
11.	Actualisatie Integrale Huisvestingsplan Onderwijs							Actualisatie vaststellen			X				X			
12.	Nota maatschappelijk vastgoed 2013-2025									Herijking	X				X			
13.	Kunst- en cultuurbeleid								Ontwikkelen beleid		X				X			
14.	Nieuwe visie op werk (economisch en arbeidsmarktbeleid)					Ontwikkelen beleid [3]							X			X		
15.	Armoedebeleid Integraal Sociaal beleid					Ontwikkelen beleid [3]										X		
16.	Integraal Sociaal beleid (Programma Jeugd Volwassenen en Ouderen)	Raadsinfor-matiebrief [4]					Beeldvormen de sessie		Oplevering		X		X		X	X		X
17.	Transformatieplan 2021-2024								Eindevaluatie		X				X	X		
18.	Regionale visie Publieke Gezondheidzorg Gelderland Midden								Evaleren en herijking		X				X			
19.	Regiovisie Jeugdhulpregio Foodvalley 2022-2025									Herijking	X							
20.	Gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid							Ontwikkelen beleid en uitvoerings-plan [5]							X			
21.	Antidiscriminatiebeleid								Ontwikkelen beleid [6]		X				X			
22.	Beleidsplan Wmo (meenemen bij opstellen Volwassenen en Ouderen)										X				X			
	Taakveld Ruimte																	
23.	Omgevingsvisie						PvA Omgevings- en mobiliteits-visie 2.0		Omgevings-visie 2.0		X	X	X	X		X	X	

	Onderwerp	Jaar										Maatschappelijke opgaven							
		2023							2024	2025	2026								
		Juni	Juli	Augustus	September	Oktober	November	December				1.1	1.2	1.3	1.4	2.1	2.2	3.1	4.1
24.	Uitvoeringsprogramma omgevingsvisie [7] 1. Programma water (GRP) 2. Programma landelijk gebied 3. Programma inbreidingslocaties wonen/werken 4. Programma omgevingskwaliteit											X	X	X	X		X	X	
25.	Omgevingsplan	*Gereed*										X	X	X	X		X	X	
26.	Vaststellen nieuwe legesverordening (onderdeel Omgevingswet)									Herziening beleid		X	X	X	X		X		
27.	PRMI (vanaf nu MIP)								Herziening MIP [8]			X	X	X	X				
28.	Afsprakenkader kantoren (apart onderdeel RPW)								Herziening beleid [9]				X	X					
29.	Actualisatie PDV-beleid (regio Foodvalley) (2020)								Opstellen nieuw beleid				X	X					
30.	Woondeals (regio Amersfoort (2021) en regio Foodvalley) [10]				Opstellen regionale woondeals							X	X		X				
31.	RPLG (Landbouwvisie) (regio Foodvalley)	Vaststellen regionale visie										X	X		X				
32.	Inbreng verstedelijkingsstrategieën (regio Foodvalley en Amersfoort)						Gebiedsuitwerkingen						X		X				
33.	Gebiedsvisie Paasbos				Vaststellen gebiedsvisie				Vaststellen omgevings-plan			X	X	X				X	
34.	RES 1.0 (2021)		RES 2.0 (voortgangs-rapportage)						RES 3.0 (Herijking)				X		X				
35.	RAP (regionaal adaptatieplan)								Opstellen uitvoerings-plannen [11]				X		X				
36.	Woonvisie 2020+ (2020)								Herziening woonvisie			X	X		X				
37.	Woonzorgvisie								Vaststellen visie			X	X		X	X			
38.	Prestatieafspraken corporaties	*Gereed*								Vaststellen		X							
39.	Woningbouwverordening (doelgroepen en differentiatie) (2021)									Herziening beleid		X	X		X	X			
40.	Huisvestingsverordening (2019) c.q. urgentieverordening							Vaststellen herziening				X	X		X	X			
41.	Startersleningenbeleid (verordening 2018)				Herziening beleid							X							
42.	Nota arbeidsmigranten (2019)								Herziening beleid [12]			X	X						
43.	Woonwagenstandplaatsen						Vaststellen beleid					X	X		X				
44.	Economische visie (2021)									Herziening beleid			X	X	X		X		
45.	Visie vrijetijdseconomie (2021)									Evaluatie en herziening beleid			X	X	X		X		
46.	Detailhandelsstructuurvisie (2019)								Herziening beleid				X	X			X		
47.	Visie aantrekkelijk Nijkerk (2015)	*Gereed*												X	X				

	Onderwerp	Jaar									Maatschappelijke opgaven							
		2023							2024	2025	2026							
		Juni	Juli	Augustus	September	Oktober	November	December				1.1	1.2	1.3	1.4	2.1	2.2	3.1	4.1
48.	Beleidskader Toekomstbestendige bedrijfsterreinen (TBB)				Vaststelling nieuw beleid								X	X	X				
49.	Uitgiftebeleid bedrijfsterreinen	*Gereed*											X	X	X				
50.	Projectplan realisatie 15-20 ha nieuw bedrijfsterrein								Kaderstelling [13]				X	X	X				
51.	Standplaatsenbeleid (2010)				Herziening beleid								X	X					
52.	Terrassenbeleid	*Gereed*											X	X					
53.	Gemeentelijk monument								Kaderstelling [14]					X	X				
54.	Uitwerkingsagenda LOP (biodiversiteit, klimaatadaptatie, versterking landschap)								Uitwerkings-agenda				X		X				
55.	Landschapsregeling (2016)								Evaluatie en herziening beleid [15]				X		X				
56.	Hoevelakense Bos						Werkbezoek		Opstellen uitvoerings-plan						X				
57.	Erfgoed (notitie Eigenheid en karakter) 2019					Evaluatie en herziening beleid									X				
58.	Routekaart Nijkerk energieneutraal 2050 (2019)								Evalueren [16]				X		X				
59.	Uitvoeringsprogramma Duurzaamheid (2020-2023)		Monitoring in raad		Raadsinformatiebrief met stand van zaken				Herziening uitvoerings-programma [16]				X		X				
60.	Transitievisie warmte (2021)								Opstellen uitvoerings-programma [16]				X		X				
61.	Beleidskader zon (2020)									Herziening beleidskader zon			X		X				
62.	Beleidskader kleine windmolens (2022)	Vaststellen beleidskader											X		X				
63.	Beleidskader wind									Vaststelling nieuw beleid			X		X				
64.	Notitie lokaal eigendom				Raadsvoorstel									X	X				
65.	Twee windturbines langs A28					Voortzetting plan van aanpak				Vergunning-verlening			X		X				
66.	Eerste tranche zonneweide: Palestinaweg						RIB over projectgebied zon		Vergunningverlening				X		X				
67.	Onderstation Nijkerk		Principe verzoek van Liander in behandeling										X	X	X				
68.	Vrijgave tweede tranche zon 20-30 ha (evt. door een maatschappelijke tender)								Raadsvoorstel tweede tranche [17] en vergunning-verlening				X		X				

	Onderwerp	Jaar									Maatschappelijke opgaven						
		2023							2024	2025	2026							
		Juni	Juli	Augustus	September	Oktober	November	December				1.1	1.2	1.3	1.4	2.1	2.2	3.1	4.1
69.	Opzetten Nijkerkse Energie-alliantie							Convenant energie-alliantie	Plan congestiemanagement en Plan Energie Hub [18]					X	X				
70.	Deelname aan Energieweb	*Gereed*												X	X				
71.	Beleidskader circulaire economie							Vastellen beleid. Gekoppeld aan grondstoffen- en afvalbeleid						X	X				
72.	Mobiliteitsvisie (vervangt GVVP uit 2011)							Zie 24. Omgevings-visie	Mobiliteits-visie 2.0 incl. uitvoerings-programma				X		X			X	
73.	Inbreng bereikbaarheidsagenda regio Foodvalley, regio Amersfoort en NWV	*Gereed*											X	X	X				
74.	Corridorvisie Veluwelijn incl. station Corlaer						Vaststellen						X	X	X				
75.	Heropening station Nijkerk i.s.m. NS [19]											X	X	X	X				
76.	Laadvisie (2022)						Vaststellen college en informeren raad								X				
77.	Parkeernota (2021)									Nieuwe nota			X		X				
78.	Nota grondbeleid (2013)					Vaststelling nota grondbeleid					Herziening nota		X						
79.	Nota kostenverhaal (2013)							Herziening beleid					X						
80.	Nota risicomanagement (2014) (haakje met BVED)								Herziening beleid										X
81.	Welstandsnota (2013) en beeldkwaliteitsplannen								Herziening beleid [20]						X				
82.	Koepelplan landgoed Appel (2015)								Vaststelling nieuw beleid				X		X				
83.	Bloemrijke akkerranden	*Gereed*													X				
84.	Visie beheer openbare ruimte (2020)									Vaststelling nieuw beleid			X		X			X	
85.	Beheervisie groen (2012)						Vaststelling nieuw beleid						X		X				
86.	Speelruimtebeleidsplan (2012)						Vaststelling nieuw beleid					X	X		X				
87.	Hondenuitlaatbeleid (2003)	*Gereed*													X				
88.	Grondstoffen- en afvalbeleid (2017)					Vaststellen ontwerpplan raad		Vaststellen afvalstoffenheffing raad							X			X	
89.	Ambitieweb (als basis voor gebiedsontwikkelingen)								Raadsvoorstel [21]				X		X			X	
90.	Programma Water (GRP - Gemeentelijk Rioleringsplan) (2018)				Vaststelling nieuw GRP [22]										X				
91.	Beheerplan wegen (2020)								Vaststelling nieuw beleid				X		X				

	Onderwerp	Jaar										Maatschappelijke opgaven							
		2023							2024	2025	2026								
		Juni	Juli	Augustus	September	Oktober	November	December				1.1	1.2	1.3	1.4	2.1	2.2	3.1	4.1
92.	Beheerplan sloten en bermen en duikers (2011)	*Gereed*											X		X				
93.	Beheerplan begraafplaatsen (2021)									Vaststelling nieuw beleid					X				
94.	Beheerplan openbare verlichting (2021)									Vaststelling nieuw beleid [23]					X			X	
95.	Beheerplan (civiele) kunstwerken (2016)	Vaststelling nieuw beleid													X				
96.	Beheerplan straatmeubilair (2021)									Vaststelling nieuw beleid					X				
97.	Beheerplan haven en sluizen (2021)									Vaststelling nieuw beleid					X				
98.	Meerjarenonderhoudsprogramma vastgoed									Vaststelling nieuw beleid					X				
99.	Opvang vluchtelingen [24]	*Gereed*										X	X						
	Taakveld Bedrijfsvoering & Dienstverlening																		
100.	Nieuw gemeentehuis verduurzaming	*Gereed*										X			X				
101.	Archief	Besluit-vorming																	X
102.	BLNP (onderzoek naar rechtsvorm)		BLNP-raadsleden-bijeenkomst																X
103.	Plan van aanpak inrichting/optimalisering huis van control					Plan van aanpak voor audit-commissie													X
104.	Integraal veiligheidsplan							Besluit-vorming										X	
105.	Doorontwikkeling P&C-cyclus(i.s.m. auditcommissie)						I.s.m. audit-commissie												X
106.	Nota's M&O-Beleid					Herziening en vaststelling beleid													X
107.	Nota Reserves en voorzieningen	Raad																	X
108.	Nota Risicomanagement					Herziening en vaststelling beleid													X